

Στράτου Γρίβα, Δ.Μ.

ανοιγματα

Ισπανικη

Εκδόσεις **κaiossa** Επαγγελματικό κέντρο

Ισπανική

Στράτου Γρίβα, Δ.Μ.

Ισπανική

Εκδόσεις ΚΑΙΣΣΑ ΣΚΑΚΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

ΑΘΗΝΑ 1987

Κάθε γνήσιο αντίτυπο έχει την υπογραφή του συγγραφέα.

© Σκακιστικό Κέντρο Κάισσα

Φωτοστοιχειοθεσία: ΑΝΑΓΡΑΜΜΑ Ε.Π.Ε.
Επιμέλεια-διόρθωση: ΘΗΣΕΑΣ ΛΙΒΕΡΙΟΣ
Εξώφυλλο-σελιδοποίηση: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΛΕΞΙΟΥ
Φίλμ: ΑΤΕΛΙΕ ΚΑΛΕΜΗ
Εκτύπωση: ΑΓΓΕΛΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

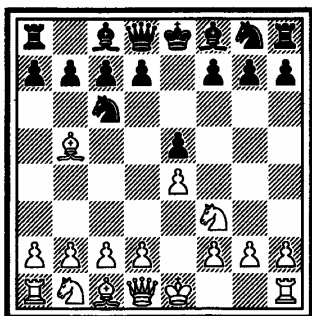
Εκδόσεις **ΚΑΪΣΣΑ** **Σκακιστικό κέντρο**
Καλλιδρομίου 8, 114 72 Αθήνα, ☎ 360.64.88

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ – INDEX

Εισαγωγή	9
Κλασική Άμυνα (3... ργ5)	11
Άμυνα του Βερολίνου (3... ρζ6)	15
Άμυνα του Στάινιτς (3... δ6)	21
Άμυνα του Σμύσλοβ (3... η6)	25
Άμυνα του Κόζιο (3... ρηε7)	29
Άμυνα του Μπερντ (3... ρδ4)	33
Άμυνα του Σλίμαν (3... ζ5)	37
Άλλες απαντήσεις στο 3. ρβ5	45
Βαριάντα Αλάπιν (3... ρβ4)	47
Βαριάντα Μπερντάνο (3... η5)	47
Βαριάντα Νυρεμβέργης (3... ζ6)	47
Βαριάντα Αλλαγής (3... α6 4. ρα4 : γ6)	49
Ανοιχτή Ισπανική (3... α6 4. ρα4 ρζ6 5.0-0 ρ:ε4)	59
Κλειστή Ισπανική (3... α6 4. ρα4 ρζ6 5.0-0 ρε7)	89
Βαριάντα Αρχάγγελος (3... α6 4. ρα4 ρζ6 5.0-0 β5)	119
Άλλες απαντήσεις στο 4. ρα4 (3... α6 4. ρα4)	127
Άλλες απαντήσεις στο 4... ρζ6 (3... α6 4. ρα4 ρζ6)	133
Επίθεση Μάρσαλ (3... α6 4. ρα4 ρζ6 5.0-0 ρε7 6. ρε1 β5 7. ρβ3 0-0 8. γ3 β5)	143

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ισπανική παρτίδα είναι ένα από τα πιο παλιά και πιο διαδεδομένα ανοίγματα. Δεκάδες χιλιάδες παρτίδων έχουν παιχτεί με τις κινήσεις 1.ε4 ε5 2.ϡζ3 ϡγ6 3.♁β5, που χαρακτηρίζουν την Ισπανική.

Η βασική ιδέα του λευκού είναι πίεση στα κεντρικά τετράγωνα δ4 και ε5 που ελέγχει ο ϡγ6. Πρέπει να σημειωθεί ότι τα λευκά δεν απειλούν αμέσως 4.♁:γ6 δ:γ6! 5.ϡ:ε5 γιατί μετά από 5...♣δ4 τα μαύρα επανακτούν το πόνι με καλύτερη θέση. Απειλή στο πόνι ε5 μπορεί να δημιουργηθεί μελλοντικά. Το σχέδιο του λευκού είναι η κεντρική προώθηση δ4 (συνή-

θως με τη βοήθεια της κίνησης γ3) με πρωτοβουλία και υπεροχή στο κέντρο.

Η Ισπανική άμυνα αναλύθηκε από τον ισπανό ιερέα Ruy Lopez το 1561! Άντεξε στο πέρασμα του χρόνου και, παρά τις άπειρες αναλύσεις που έγιναν, κρατάει τη στρατηγική της περιπλοκή. Δεν είναι τυχαίο το ότι δεν υπάρχει τουρνουά όπου να μην έχει κάνει την εμφάνισή της η Ισπανική παρτίδα. Οι δυνατότητες που προσφέρει είναι τεράστιες, με στρατηγικά και τακτικά στοιχεία που διαδέχονται το ένα το άλλο. Μεγαλύτερος οπαδός του συστήματος είναι ο πρώην παγκόσμιος πρωταθλητής Κάρποβ, είτε παίζοντας με τα λευκά, είτε με τα μαύρα. Ίσως να χρωστάει ακόμα και τον τίτλο του στη βαθιά αντίληψη και τις γνώσεις που έχει για την Ισπανική.

Θυμάμαι ότι κάποτε ρώτησα τον πρώην προπονητή μου, Δρ. Νικολά Μίνεβ, ποια είναι η καλύτερη απάντηση στο 1.ε4 του λευκού. Χωρίς δισταγμό μου απάντησε: «το 1...ε5!» Από τότε συγκέντρω-

σα την προσοχή μου σ' αυτή την απάντηση, και ειδικά στην Ισπανική παρτίδα, σημειώνοντας πολύ αξιόλογα αποτελέσματα.

Αυτό το βιβλίο γράφτηκε για να σας βοηθήσει να κατανοήσετε και να εμβαθύνετε στα μυστικά της Ισπανικής, παρακάμπτοντας το πρόβλημα της γλώσσας, (πρώτη μονογραφία στα ελληνικά) χωρίς να έχει τις χιλιάδες βαριάντες, που

μόνο επαγγελματίες χρειάζονται και όχι οι απλοί αναγνώστες και οι παίκτες που τώρα ξεκινάνε. Σας συνιστώ να παίξετε στη σκακιέρα όλες τις κινήσεις του συστήματος που σας ενδιαφέρει και να αναλύσετε μόνοι σας τις θέσεις που προκύπτουν. Κι αν υπάρχει κάποια απορία τότε ευχαρίστως να σας βοηθήσω προσωπικά!

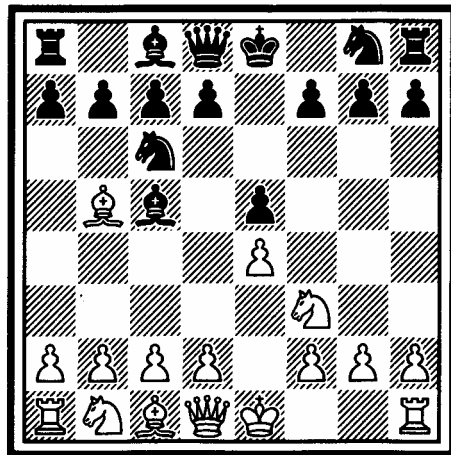
Με σκακιστικούς χαιρετισμούς
ΔΜ Στράτος Γρίβας
πρωταθλητής Ελλάδος 1983

ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

1. e4
2. Nf3
3. Bb5

e5
Nf6
Bc5

Πρόκειται για την πιο παλιά άμυνα των μαύρων στην Ισπανική παρτίδα. Προσφέρει στον μαύρο λογικές τύχες και οδηγεί από πολύ νωρίς σε περιπλοκές. Η νεότερη θεωρία έδειξε ότι τα λευκά κρατούν την υπεροχή, πρέπει όμως να παίξουν με μεγάλη προσοχή και ακρίβεια.

4.γ3

Η καλύτερη προσπάθεια για εκμετάλλευση της κίνησης 3... ♟γ5. Προετοιμάζει τη θεματική διάσπαση δ4 με τέμπο αλλά και εμποδίζει το 4... ♟δ4.

Φυσικά δεν είναι καλό το 4. ♟γ6 δ:γ6 5. ♟:ε5? ♟:ζ2+! 6. ♟:ζ2 ♣δ4+ κερδίζοντας πίσω το κομμάτι και αφήνοντας τα μαύρα χωρίς ροκέ.

Δεν προσφέρει τίποτα και το 4.0-0 ♟δ4 (κατώτερο είναι το 4... ♣ζ6 5.δ3 ♟δ4 6.♟:δ4 ♟:δ4 7.♟δ2 γ6 8.♟α4 δ6 9.γ3 ♟β6 10.♟γ4! η5 11.♟:β6 α:β6 12.♟ε3 β5 13.♟β3 ♟ε7 14.δ4! — Γκίπσλις-Γκούλκο, Ταλίν, 1976) 5.♟:δ4 ♟:δ4 6.γ3 ♟β6 7.δ4 γ6 8.♟α4 δ6 με ισόπαλη θέση.

4...

ζ5!

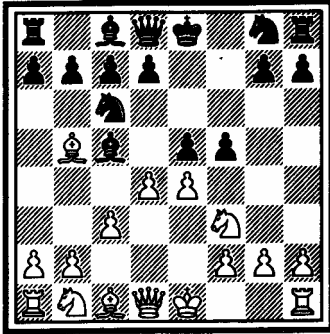
Αμφισβητεί την υπεροχή του λευκού στο κέντρο και οδηγεί σε περιπλοκο παιχνίδι. Σε άλλες κινήσεις τα λευκά αποκτούν εύκολα την πρωτοβουλία παίζοντας ανενόχλητα δ4, π.χ.

4... ♟ηε7 5.0-0 ♟β6 6.δ4 ε:δ4 7.γ:δ4 δ5 8.ε:δ5 ♟:δ5 9. ♣ε1+ ♟ε6 10.α4! α6 11.♟:γ6+ β:γ6 12.♟η5 ♣δ6 13.♟βδ2! με σημαντική υπεροχή των λευκών κατά τον Κέρες, η 4... ♟ζ6 5.δ4 ε:δ4 6.ε5 ♟ε4 (6... ♟δ5 7.0-0 0-0 8.γ:δ4 ♟β6 9.♟γ4 ♟γε7 10.♟η5 ♣ε8 11.♣β3 γ6 12.♟βδ2 κ.λπ. — Σμύσλοβ-Μπάρτσα, Ελσίνκι, 1952) 7.0-0 δ5 8.♟:δ4 0-0 9.ζ3 ♟η5 10.♟ε3 ♟ε6 11.ζ4 ζ6 12.♟θ1 ♟:δ4 13.γ:δ4 ζ:ε5 14.δ:ε5 δ4 15.♟γ1! με επίσης σημαντική υπεροχή των λευκών — Νεζμεντίνοβ-Βαλεντίνοβ, ΕΣΣΔ, 1963.

5.δ4!

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Το καλύτερο. Μετά από 5.ε:ζ5?! ε4! τα μαύρα παίρνουν την πρωτοβουλία.

5... ζ:ε4

6. ♖:γ6

Επίσης καλό φαίνεται κατά τη γνώμη μου και το 6.δ:γ5 ε:ζ3 7. ♖:ζ3 ζ:δζ6 8.0-0.

6... δ:γ6

Μετά από 6...ε:ζ3?! 7. ♖:ζ3 ε:δ4 8.0-0! τα λευκά έχουν μεγάλη υπεροχή και τους δυο αξιωματικούς — Τόρε-Τατάι, Χάιφα, 1976.

7. ♘:ζ62

Ανοίγει το δρόμο της βασίλισσας για το σαχ στο θ5.

7... ♖66

Χάνει κατά τον Κέρες το 7... ♖η5 8.δ:γ5 ♖:η2 9. ♖θ5+! ♘68 10. ♚ζ1 ♖θ3 11. ♖:ε5 ζ:δζ6 12. ♖η3!

8.δ:ε5 ε3!

Όχι βέβαια 8... ♖:ε5?? 9. ♖θ5+ και 10. ♖:ε5.

Ο μαύρος στρατιώτης ε4, εντελώς χαμένος, προσφέρεται για να καταστραφεί η δομή των λευκών πιονιών που θα διπλωθούν στη στήλη ε.

9.ζ:ε3

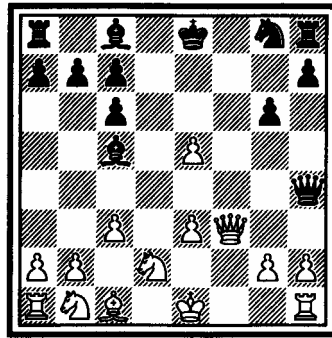
♖γ5

10. ♖θ5+

η6

11. ♖ζ3

♖θ4+

Η θέση είναι αρκετά περίπλοκη. Τα λευκά έχουν πiónι περισσότερο, αλλά τα μαύρα έχουν τους δύο αξιωματικούς και θα κάνουν μεγάλο ροκέ.

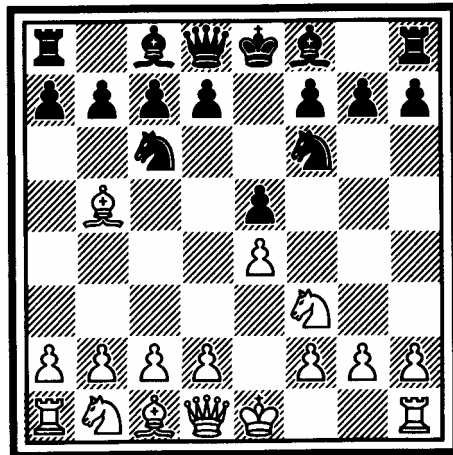
Μετά από 12.η3 ♖θ3 13. ♘ε4 τα λευκά είναι λίγο καλύτερα — Λίμπερζον-Γκίτερμαν, ΕΣΣΔ, 1968 — αλλά τα μαύρα μπορούν να δοκιμάσουν 12... ♖η4!? με ενδιαφέρον, κατά τη γνώμη μου, παιχνίδι.

ΑΜΥΝΑ ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ

1. ε4
2. ♘ζ3
3. ♙β5

ε5
♘γ6
♘ζ6

Ονομάζεται και άμυνα του Ρίο ντε Τζανέιρο. Μια πολύ σταθερή άμυνα. Οι προοπτικές των μαύρων για ισότητα είναι πολύ καλές, παρ'όλο που η θεωρία υποστηρίζει ότι τα λευκά μπορούν να κρατήσουν ένα μικρό πλεονέκτημα. Μετά από 4.0-0 τα μαύρα έχουν τέσσερις βασικές κινήσεις, από τις οποίες η πρώτη πρέπει να αποφεύγεται! Α. 4... ♖γ5, Β. 4... ♗ε7, Γ. 4...δ6 και Δ. 4... ♜:ε4.

Α.

4... ♖γ5
5. ♜:ε5! ♜:ε4

Δεν διορθώνει την κατάσταση το 5... ♜:ε5 6.δ4 γ6 7.δ:ε5 ♜:ε4 8. ♖δ3 δ5 9.ε:δ6 ♜ζ6 10. ♖η5 ♗:δ6 11. ♜γ3 ♖ε6 12. ♖:ζ6 η:ζ6 13. ♜ε4 ♗ε5 14. ♜:γ5 ♗:γ5 15. ♗ζ3 —Σάμκοβιτς-Αρόνιν, ΕΣΣΔ, 1962.

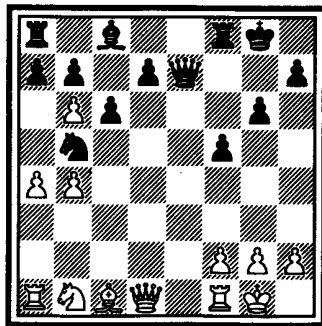
6. ♗ε2 ♜:ε5
7. ♗:ε4

Καλό είναι και το 7.δ4 ♗ε7 8.δ:γ5 ♜:γ5 9.β4! — Γκίπολις-Γκουνσουάρ, Χράντεκ Κράλοβε, 1977/78.

7... ♗ε7

8.δ4 ♖η6?! 9. ♖:δ7+! ♖:δ7 10. ♗:β7 κ.λπ.

9. ♗η4 ζ5
10. ♗θ5+ η6
11. ♗δ1 ♜:δ4
12. β4! ♖β6
13. γ4 0-0
14. γ5 ♜:β5
15. γ:β6 γ6
16. α4!

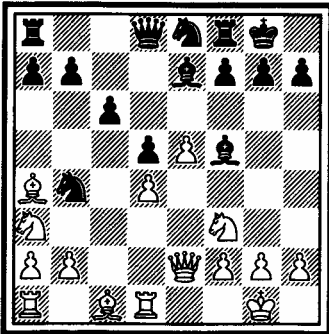
Τα λευκά έχουν σαφή υπεροχή και θα αποκτήσουν σύντομα απειλές στη διαγώνιο β2-θ8 (♖β2-♗δ4) — Τιμοσένκο-Ντοτσένκο, ΕΣΣΔ, 1976.

B.

4... ♙ε7!?
5.δ4 ♘ε8

Μετά από 5...α6 6.δ:ε5 ♘:ε5 7.♙α4 ♘:ζ3+ 8.♞:ζ3 0-0 9.ε5! τα λευκά υπερέχουν — Γκέλερ-Όλαφσον, Βάικ αν ζε, 1969.

6.♞ε2 0-0
7.ε5 ♘ε8
8.♞δ1 65
9.γ3! ♙ζ5
10.γ:δ4 ♘β4
11.♘α3 γ6
12.♙α4

Είναι λίγο καλύτερα τα λευκά, κατά τον Κέρες, αν και δεν φαίνεται εύκολα κάποιο σχέδιο που θα δώσει υπεροχή.

Γ.

4... 66
5.δ4 ♙δ7

Ο Κέρες προτείνει 5...ε:δ4 6.♘:δ4 ♙δ7 7.♙:γ6 β:γ6 8.♞ζ3 γ5 9.♘ζ5 ♙:ζ5 10.♞:ζ5 ♞δ7 11.♞ζ3 ♞η4

12.♞δ3! (Δεν παίρνεται βέβαια το πόνι ε4). Τα μαύρα θα αντιμετωπίσουν προβλήματα στα λευκά τετράγωνα γ4, δ5.

6.♘γ3 ε:δ4

Παίζεται και 6...♙ε7 7.♙:γ6 ♙:γ6 8.♞δ3 ε:δ4 9.♘:δ4 ♙δ7 10.♙η5 0-0 11.♞αε1 θ6 12.♙θ4 ♘θ7! 13.♙:ε7 ♞:ε7 14.♘δ5 ♞δ8 15.γ4 με λίγο καλύτερα τα λευκά, που έχουν περισσότερο χώρο — Λάσκερ-Καπαμπλάνκα, ματς 1921.

7.♘:δ4 ♙ε7

8.♙:γ6

Η παρτίδα Γκέλερ-Σάμκοβιτς, Ρίγα, 1968, συνεχίστηκε με 8.♙ζ4 0-0 9.♙:γ6 β:γ6 10.ε5 ♘ε8 11.♞ζ3 δ5 12.♞αδ1 η6 13.♙θ6 ♘η7 14.♞ζε1 ♞β8 15.β3 με λίγο καλύτερα τα λευκά.

8... β:γ6

9.β3 0-0

10.♙β2 ♞ε8

11.♞ε1 ♙ζ8

12.♞δ3 η6

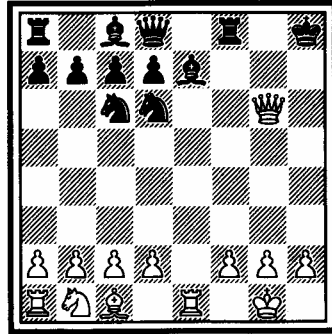
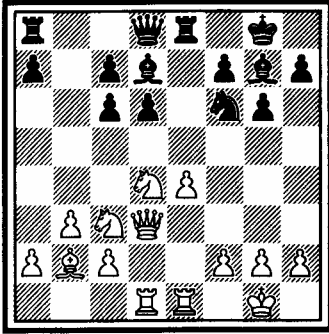
13.♞αδ1 ♙η7

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Τα λευκά είναι λίγο καλύτερα παρά το ζεύγος αξιωματικών του μαύρου, γιατί ελέγχουν περισσότερο χώρο και έχουν καλύτερη δομή πιονίων — Κλοβάν-Κλούσκι, ΕΣΣΔ, 1967.

Δ.

4... ♘:ε4

Η καλύτερη ίσως συνέχεια των μαύρων. Το άνοιγμα της κολόνας ε δεν είναι τόσο επικίνδυνο, και ο έλεγχος του κέντρου δεν θα είναι προνόμιο του λευκού, που μπορεί να απαντήσει με δύο κινήσεις: α. 5. ♙ε1 και β. 5.♖6.

5. ♙ε1	♘66
6. ♘:ε5	♙ε7
7. ♖θ5	

Ισότητα δίνει το 7. ♙ζ1 0-0 8. ♘γ3 ♘:ε5 9. ♙:ε5 ♙ζ6 10. ♙ε3 η6 11. β3 β6! 12. ♙α3 γ5 13. ♖η4 ♙δ4 14. ♙ε2 ♙β7 — Σάμκοβιτς-Μαρτίτς, Λον Πάιν, 1979.

7...	0-0
8. ♙δ3	η6
9. ♘:η6!	ζ:η6
10. ♙:η6	θ:η6
11. ♖:η6+	Ϟθ8

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Μια πολύ παράξενη θέση. Τα λευκά μπορούν να κάνουν ισοπα-

λία με διαρκές σαχ, ή να παίξουν 12.β3! με ασάφεια — Σάμκοβιτς-Μπλομ, ΗΠΑ, 1977.

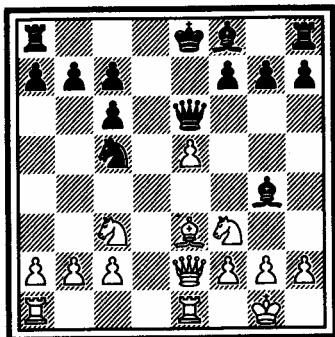
β.
5.♖6 ♘66
Καλό είναι και το 5...♙ε7 6. ♖ε2 ♘66 7. ♙:γ6 β:γ6 8. δ:ε5 ♘β7 9. ♘γ3 0-0 10. ♙ε1 ♘γ5 11. ♙ε3 ♘ε6 12. ♙αδ1 δ5 13. ε:δ6 γ:δ6 14. ♘δ4 ♙δ7 15. ♘ζ5 δ5 16. ♘:ε7 ♖:ε7 17. ♖δ2! με λίγο καλύτερα τα λευκά, που ελέγχουν τα κεντρικά μαύρα τετράγωνα — Κάρποβ-Κορτσονόι, ματς 1981.

6. ♙:γ6	δ:γ6
7. δ:ε5	♘ε4!
8. ♖ε2	♘γ5
9. ♙ε3	

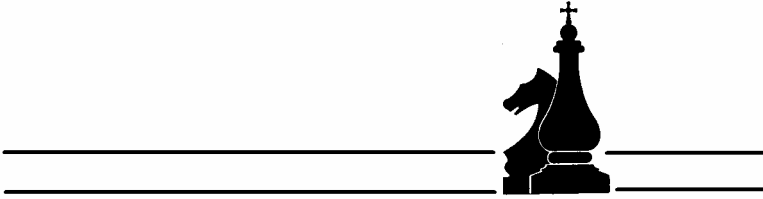
Ο Γκούλκο προτείνει 9. ♙η5 ♙ε7 10. ♙δ1 ♙δ7 11. ε6! με ασάφεια.

9...	♙η4
10. ♘γ3	♖ε7
11. ♙ζε1	♖ε6!

Γκούλκο-Ρεσέβσκι, Βίλνιους, 1978.

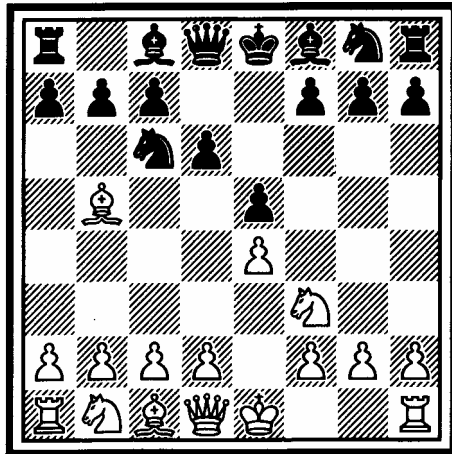
Τα λευκά έχουν ένα μικρό πλεονέκτημα χάρη στο πόνι ε5, αλλά δεν φαίνεται πώς θα μπορέσουν να το αυξήσουν.

ΑΜΥΝΑ ΤΟΥ ΣΤΑΪΝΙΤΣ

1. ε4
2. ♖ζ3
3. ♔β5

ε5
♘γ6
♞66

Κάπως παθητική και κλειστή άμυνα. Πήρε το όνομά της από τον ομώνυμο πρώην παγκόσμιο πρωταθλητή, που την ανέλυσε σε βάθος και ανέπτυξε όλες σχεδόν τις ιδέες της. Προσφέρεται για παίκτες που επιθυμούν να υποφέρουν κάποιες δυσκολίες, αλλά σε αντάλλαγμα κόβουν τις επιθετικές βλέψεις των λευκών.

4.64

Το καλύτερο. Αν τα λευκά θέλουν να πάρουν την υπεροχή, πρέπει να επιτεθούν αμέσως στο κέντρο των μαύρων.

4... ♖67

Παίζεται και το 4...ε:δ4 5.♣:δ4 ♖67 6.♙:γ6 ♙:γ6 7.♟γ3 ♟ζ6 8.♙η5 ♙ε7 9.0-0-0 0-0 10.♞θe1 ♞ε8 11.♞β1 με λίγο καλύτερα τα λευκά — Πάρμα-Νικόλιτς Σ., Γιουγκοσλαβία, 1969.

5.♟γ3 ε:δ4

Αργά ή γρήγορα τα μαύρα θα αναγκαστούν να παίξουν αυτή την κίνηση παραχωρώντας το κέντρο στον αντίπαλο, π.χ.

5...♟ζ6 6.♙:γ6! ♙:γ6 7.♣δ3 ♟67

8.♙ε3 ε:δ4 9.♙:δ4 ζ6 10.♟θ4 τα λευκά είναι καλύτερα — Νίμζοβιτς-Στάινερ, Νίεντορφ, 1927.

6.♟:δ4 ♟ζ6

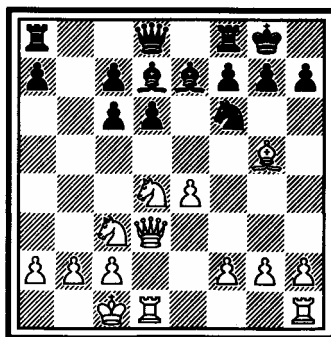
Μπορεί να παιχθεί και 6...η6 7.♙ε3 ♙η7 8.♣δ2 ♟ζ6 9.♙:γ6 β:γ6 10.♙θ6 ♙:θ6 11.♣:θ6 ♟η4 12.♣δ2 ♣θ4 13.η3 με λίγο καλύτερα τα λευκά — Χόλμοβ-Κίμεφελιτ, ΕΣΣΔ, 1970.

7.♙:γ6 β:γ6

8.♣δ3 ♙ε7

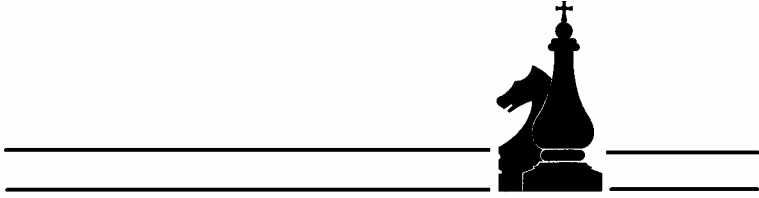
9.♙η5 0-0

10.0-0-0

Τα λευκά είναι λίγο καλύτερα. Έχουν περισσότερο χώρο, κεντρο-

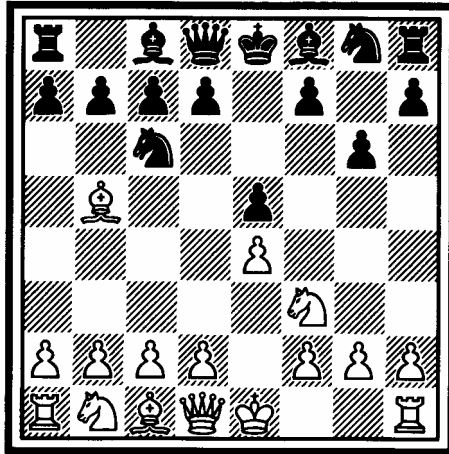
ποημένα κομμάτια και καλύτερη δομή πονιών. Ένα πιθανό σχέδιο για τα λευκά είναι να παίξουν ζ3 και η4, θ4, ενώ τα μαύρα μπορούν να συνεχίσουν με γ5, ργ6 και ρδ57.

ΑΜΥΝΑ ΤΟΥ ΣΜΥΣΛΟΒ

1. ε4
2. ♖ζ3
3. ♔β5

ε5
♘γ6
η6

Μια σχετικά σταθερή βαριάντα. Έγινε γνωστή όταν ο πρώην παγκόσμιος πρωταθλητής Σμύσλοβ έφερε μερικά πολύ καλά αποτελέσματα χρησιμοποιώντας την. Ίσως δεν δίνει ισότητα, αλλά οδηγεί σε περιπλοκό παιχνίδι και είναι αρκετά ανεξερεύνητη, δίνοντας έτσι δυνατότητες στον παίχτη-εξερευνητή να παρουσιάσει δικές του ιδέες.

4.γ3

Σε ασάφεια οδηγεί το 4.δ4 ε:δ4 (4...δ:δ4? 5.δ:δ4 ε:δ4 6.♣:δ4 ♣ζ6 7.ε5 ♣β6 8.♣δ3!, η αλλαγή των βασιλισσών θα ανακούφιζε τα μαύρα που υστερούν στην ανάπτυξη, 8...γ6 9.♁γ4 ♣α5+ 10.δγ3 ♣:ε5+ 11.♁ε3 δ5 12.0-0-0. Η πλάστιγγα γέρνει προς το μέρος του λευκού λόγω της μεγάλης υπεροχής σε ανάπτυξη. Το πiónι παραπάνω δεν θα σώσει τα μαύρα. — Ζάιτσεβ-Σουτιέγιεβ, ΕΣΣΔ, 1968.) 5.♁η5 ζ6 (παίζεται και 5...♁ε7 6.♁:ε7 δη:ε7 7.δ:δ4 δ5 8.δγ3 δ:ε4 9.δ:ε4 0-0 10.♁:γ6 δ:γ6 11.δ:γ6 β:γ6 12.0-0 με ισότητα — Μπολεσλάβσκι-Τριφούννοβιτς,

Γιουγκοσλαβία, 1956) 6.♁θ4 ♁η7 7.δ:δ4 δηη7 8.♁γ4 δα5! 9.♁ε2 δ5! 10.ε:δ5 δ:δ5 11.♣δ2 γ5 — Ντέλυ-Σμύσλοβ, Σντόνοκ, 1975.

4...

δ6

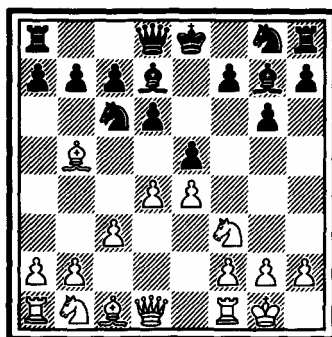
5.δ4

♁67

Μετά από 5...ε:δ4?! 6.γ:δ4 α6 7.♁:γ6+! β:γ6 8.0-0 τα λευκά υπερέχουν λόγω των αδύνατων μαύρων πονιών στην πτέρυγα της βασίλισσας.

6.0-0

♁η7

7.♣β3!

Κίνηση του Κιουπρέιτσικ. Η προηγούμενη συνέχεια με 7.δ:ε5 δ:ε5 8.♁ε3 δζ6 9.δβδ2 0-0 10.♁γ5 ♣ε8 11.♣ε2 δεν προσφέ-

ρει κάτι το αξιόλογο στα λευκά. Τώρα η απειλή είναι 8. ♕:γ6! και τα μαύρα δεν μπορούν να κόψουν με τον αξιωματικό στο γ6, γιατί ακολουθεί 9.♖5 και 10. ♖:β7. Το γεγονός αυτό υποχρεώνει τα μαύρα να αδυνατίσουν την πτέρυγα της βασίλισσας.

7... ♖α5

8. ♖α4 γ6

Ενδιαφέρον και μάλλον καλύτερο είναι το 8... ♖γ6! με ιδέα α6, ή ακόμα και 8... ♕:β5 9. ♖:β5+ γ6.

9. ♕ε2 β5

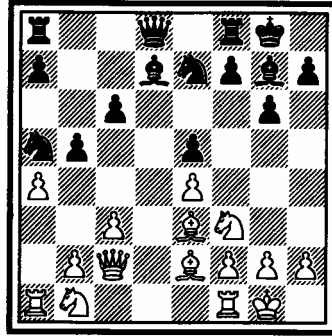
Αναγκαστικά για να αμυνθεί στην απειλή β4, μετά την οποία ο ίππος α5 δεν έχει τετράγωνο.

10. ♖γ2 ♖ε7

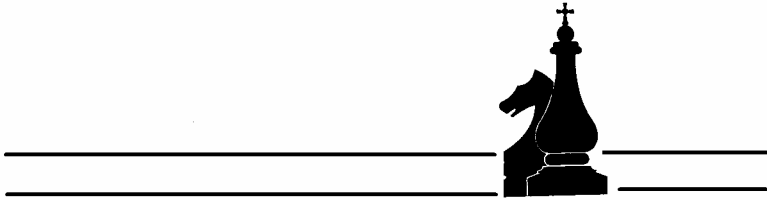
11. ♕ε3 0-0

12. δ:ε5 δ:ε5

13.α4

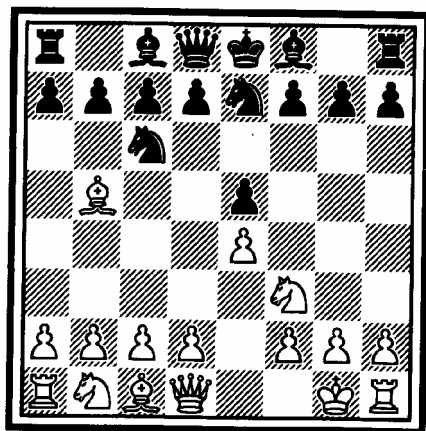
Μετά από 13...α6 το σχέδιο είναι ♖β62, ♖ζδ1, β4, ♖β3 με υπεροχή στην πτέρυγα της βασίλισσας, όπου τα μαύρα έχουν αδυναμίες — Κουπρέιτσικ-Σμύσλοβ, ΕΣΣΔ, 1976.

AMYNA TOY KOZIO

1. ε4
2. ♘γ3
3. ♖β5

ε5
♘γ6
♘ηε7

Όχι και τόσο καλή συνέχεια για τα μαύρα. Ο Λάρσεν είχε αρκετή επιτυχία μ' αυτή την άμυνα, αλλά δεν μπόρεσε να την κάνει αποδεκτή στο ευρύ σκακιστικό κοινό. Πρέπει όμως να παραδεχθούμε ότι δεν έχει εξερευνηθεί αρκετά και κρύβει πολλά μυστικά.

4.0-0

Καλό είναι και το 4. ♖γ3 ♕η6 5. δ4 ε:δ4 6. ♕:δ4 ♖γ5 7. ♖ε3 ♗:δ4 8. ♗:δ4 0-0 9. ♖ε3 δ6 10. 0-0 ♖θ8 11. ♞δ2 ζ5 12. ζ4 με λίγο καλύτερα τα λευκά — Μπαρτσάι-Συντόρι, Λούμπλιν, 1969.

4...

η6

Μπορεί να παιχθεί και 4... ♕η6 5. γ3 δ6 6. δ4 ♖δ7 7. ♕η5 με λίγο καλύτερα τα λευκά — Τσούκερτοτ-Άντερσεν, 1867, ή και 4... α6 5. ♖γ4 ♕η6 6. δ4 ♖ε7 7. ♕:ε5 πάλι με λίγο καλύτερα τα λευκά — Βεστερίνεν-Λάρσεν, Ζίεγκεν, 1970.

5. γ3

♖η7

6. δ4

ε:δ4

Υποχρεωτική αλλαγή, γιατί τα λευκά απειλούσαν δ5-δ6 με σαφή υπεροχή.

7. γ:δ4

δ5

8. ε:δ5

Το 8. ε5?! που μπλοκάρει το κέντρο, αφήνει τα μαύρα να αναπτύξουν ελεύθερα το παιχνίδι τους.

8...

♕:δ5

9. ♞ε1+

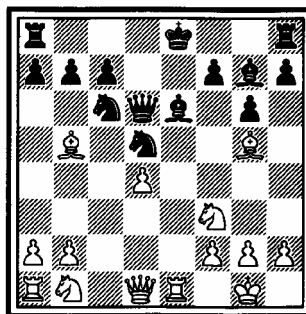
♖ε6

10. ♖η5

Μετά από 10. ♕η5 0-0 11. ♕:ε6 ζ:ε6 12. ♖:γ6 β:γ6 13. ♞:ε6 ♞θ4! τα μαύρα έχουν απειλές και τουλάχιστον ισόπαλη θέση.

10...

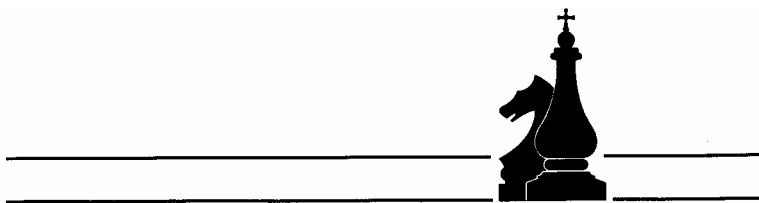
♞δ6

Τα λευκά είναι καλύτερα. Τα μαύρα υποφέρουν από έλλειψη συνεργασίας των κομματιών τους.

Μια πιθανή συνέχεια μπορεί να είναι 11. ♣γ3 ♠:γ3 (αλλιώς ακολουθεί ♠ε4!) 12.β:γ3 0-0 13.♣γ1!

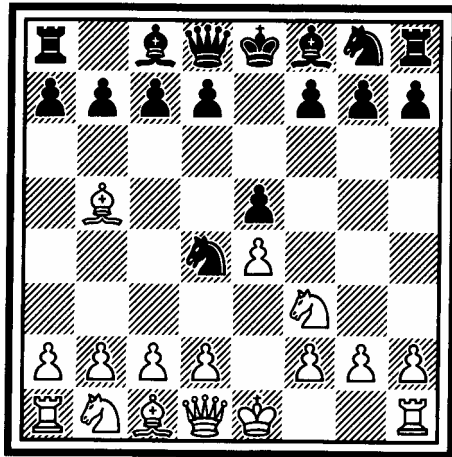
με απειλή ♠ζ4, ενώ σε πρώτη ευκαιρία η βασίλισσα μπορεί να έρθει στο α3.

ΑΜΥΝΑ ΤΟΥ ΜΠΕΡΝΤ

1. e4
2. Nf3
3. Bb5

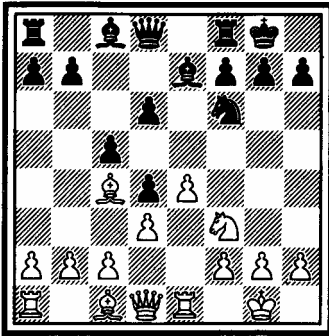
e5
Nc6
d6

Τα λευκά προετοιμάζουν τη διάσπαση ε5.

10... γ5

Κατά τη γνώμη μου τα μαύρα πρέπει να παίξουν 10...β5 11. ♖β3 γ5 12.α4 (12.ε5?! δ:ε5 13. ♝:ε5 ♖β7 με τουλάχιστον ισότητα για τα μαύρα) β:α4 13. ♞:α4 ♖β7 με ιδέα ♜δ7-β6 και α5-α4.

11.ε5!

Κατώτερο είναι το 11.θ3 ♞β8 12.γ3 δ:γ3 13.β:γ3 β5 14. ♖β3 α5! με αντιπαιχνίδι των μαύρων — Λίμπερζον-Χένυεϋ, Λον Πάιν, 1980.

11... δ:ε5

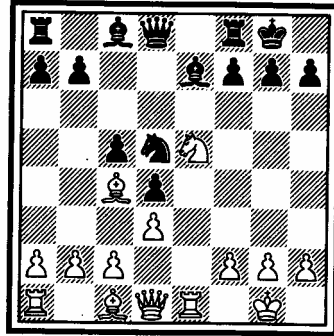
12. ♜:ε5 ♜δ5

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

13.ζ4!

Εξαιρετική κίνηση, ιδέα του Λί-

μπερζον. Το σχέδιο είναι η προώθηση του πιονιού στο ζ5 εμποδίζοντας την κατάληψη του ε6 από τον αξιωματικό των μαύρων, ενώ

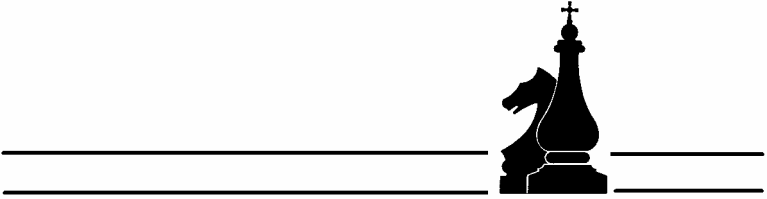
σε δεύτερη φάση (με την κίνηση ♞ζ3) ο ♜δ5 θα υποχρεωθεί να εγκαταλείψει το κεντρικό του τετράγωνο.

13... ♖ζ6

14. ♞ζ3 ♜ε7

Τα λευκά είναι λίγο καλύτερα. Ελέγχουν τη στήλη ε, τη διαγώνιο β3-ζ7 και έχουν καλές προοπτικές για επίθεση στο ροκέ του μαύρου με η4, ζ5.

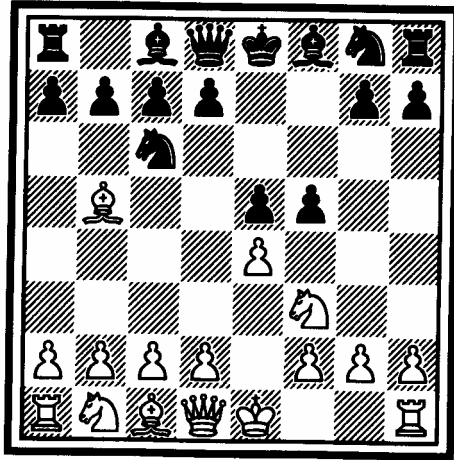
Λάθος ήταν το 14... ♜γ7? 15.ζ5! ♖η5?? 16. ♜:ζ7! ♞:ζ7 17. ♖:ζ7+ ♜:ζ7 18. ♞θ5+ — Κίντερμαν-Πατταβός Μ. 1:0, Ρόδος, 1980.

ΑΜΥΝΑ ΤΟΥ ΣΛΙΜΑΝ

1. e4
2. ♘f3
3. ♙β5

ε5
♘γ6
ζ5

Θυσία πιονιού με στόχο τον έλεγχο του κέντρου και την πρωτοβουλία.

Η θεωρία πιστεύει ότι τα λευκά μπορούν να πάρουν την υπεροχή, αλλά στην πράξη δεν συμβαίνει συχνά. Οδηγεί σε οξύ παιχνίδι και απαιτεί γερά νεύρα. Χρησιμοποιείται περισσότερο σαν όπλο αιφνιδιασμού. Πάντως είναι γεγονός ότι ποτέ δεν έτυχε ιδιαίτερης προσοχής από την αφρόκρεμα του παγκόσμιου σκακιού. Τα λευκά έχουν τέσσερις απαντήσεις, από τις οποίες πιο διαδεδομένη είναι η τέταρτη. Α. 4.ε:ζ5, Β. 4.δ4, Γ. 4.δ3 και Δ. 4.ζγ3.

A.

4.ε:ζ5	ε4
5.π:ε2	π:ε7
6.δ:γ6	δ:γ6
7.ζδ4	π:ε5
8.ζζ3	π:ζ5

Φυσικά τα μαύρα μπορούν να παίξουν 8... π:ε7 και να επαναλάβουν τη θέση.

9.ζγ3	ζζ6
10.δ3	δβ4
11.δδ2	0-0

12.ζδ:ε4	π:η6
13.0-0	δθ3
14.ζ3	

με ασάφεια — Νικόλιτς-Μάριτς, Γιουγκοσλαβία, 1965.

B.

4.δ4	ζ:ε4
5.ζ:ε5	ζ:ε5
6.δ:ε5	γ6
7.ζγ3	

Η θυσία του δβ5 είναι υποχρεωτική, γιατί μετά από 7. δ:ε2 π:α5+ 8. δδ2 π:ε5 9. δθ5+ ζδ8 τα μαύρα στέκονται πολύ καλά.

7...	γ:β5
8.ζ:ε4	δ5!

Διαφορετικά 4. ζδ6+ και τα λευκά έχουν ισχυρή επίθεση μετά από δ:δ6 10.ε:δ6.

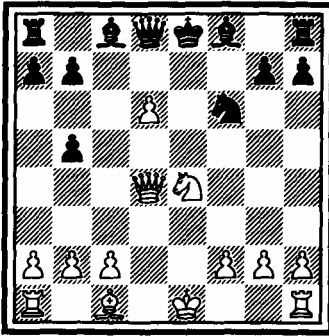
9.ε:δ6	ζζ6
10.πδ4!	

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

10...	δ:ε7!
-------	-------

Τα λευκά έχουν πρωτοβουλία μετά από 10... ζ:ε4 11. π:ε4+ ζζ7 12. δζ4.

11. δ:η5	δζ5
12.0-0-0!	

Ασαφές είναι το 12. ♖η3 ♙:γ2
13. ♖δ2 — Καϊζαούρι-Μάριτς, Σά-
ντεφιρντ, 1975.

12... ♙:ε4
13. ♖θε1 ♖:δ6!

Μοναδικό και ικανοποιητικό.

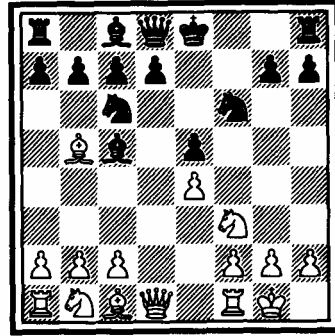
14. ♖:δ6 ♙:δ6
15. ♖:δ6 0-0
16. ♙:ζ6 ♙:η2
17. ♖η1!

με τελείως ισόπαλη θέση — Γουέ-
τς-Ζυσκ 1/2:1/2, Γκρόνινγκεν,
1985/86.

Γ.

4. δ3 ζ:ε4
5. δ:ε4 ζη6
6. 0-0 ♙γ5

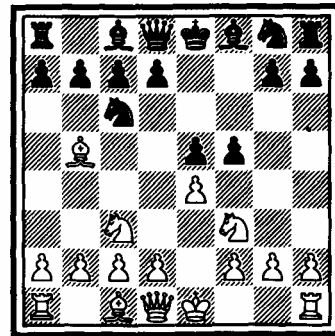
Οδηγεί σε περιπλοκές αλλά πρέ-
πει να προτιμηθεί από το 6...δ6
7. ♖γ3 ♙ε7 8. ♖δ3 ♙η4 9. θ3 ♙:ζ3
10. ♖:ζ3 0-0 11. ♖δ1 ♙θ8 12. ♙ε3
που δίνει ένα μικρό αλλά μόνιμο
πλεονέκτημα στα λευκά. — Πίλ-
νικ-Ρουμπινέτι, Μαρ ντελ Πλάτα,
1971.

7. ♙:γ6 β:γ6
8. ♖:ε5 0-0
9. ♖ε2 ♖ε7
10. ♖δ3 ♙α6
11. ♖γ3 ♙δ4
12. ♖ε1 ♖αε8
13. ε5

Με ασαφές παιχνίδι — Σνάντερ-
Γκρούφελντ, Μπέρσεβα, 1980.
Δ.

4. ♖γ3

Η κίνηση αυτή του Δρ. Ντύκχοφ,
θεωρείται σαν η καλύτερη δυνατό-

τητα του λευκού. Τα μαύρα έχουν τρεις απαντήσεις: α. 4...ζ:ε4, β. 4...δδ4 και γ. 4...δζ6.

α.

4... ζ:ε4
5.δ:ε4 δζ6

Δεν είναι καλό το 5...δ5 6.δ:ε5! δ:ε4 7.δ:γ6 ♖η5 (7...β:γ6? 8.δ:γ6+ δδ7 9.♖θ5+! ♔ε7 10.♖ε5+ δε6 11.ζ4 ε:ζ3 12.0-0 ♖β8 13.δ4! κ.λπ. — Γκίπολις-Τρίνγκοβ, Βάρνα, 1962) 8.♖ε2 δζ6 9.ζ4 ♖:ζ4! 10.δε5+ γ6 11.δ4 ♖θ4+ 12.η3 ♖θ3 13.δγ4 δε6 14.δη5! — Γιούντοβιτς-Μπού, αλληλ. 1975.

6.♖ε2

Ασαφές είναι το 6.δ:ζ6+ ♖:ζ6 7.0-0! δδ6! κατά τον Σάμοκοβιτς.

6... δ5
7.δ:ζ6+ η:ζ6
8.δ4 δη7
9.δ:ε5 0-0!
10.δ:γ6

Μετά από 10.ε:ζ6 ♖ε8 11.δε3 ♖:ζ6 τα μαύρα έχουν πολύ καλό αντάλλαγμα για το πόνι.

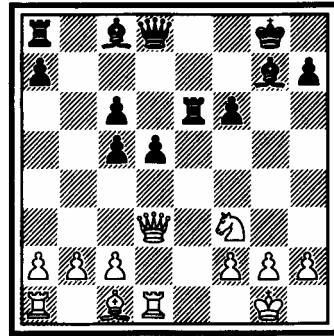
10... β:γ6
11.ε6

Ή 11.0-0 δη4 12.ε6 ♖ε8 13.θ3 δθ5! 14.η4 δη6 15.δθ4 ♖δ6 16.δ:η6 θ:η6 17.♖ε1 ♖ε7! και το ε6 θα πέσει.

11... ♖ε8
12.0-0 ♖:ε6
13.♖δ3 γ5

14. ♖61

γ6

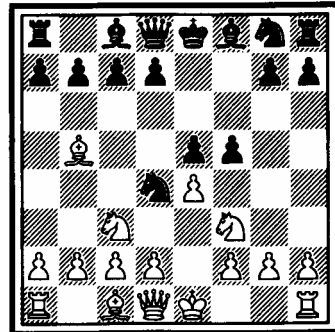

Τα μαύρα έχουν πολλές αδυναμίες στη δομή των πιονιών τους, αλλά το ζεύγος των αξιωματικών και ο περισσότερος χώρος τους δίνει δυνατότητες για δυναμικό παιχνίδι — Τσεσκόβσκι-Πάρμα, Μπλεντ/Πορτορόζ, 1979.

β.

4...

δδ4

5. δα4

Παίζεται και το 5.0-0 δ:β5 6.δ:β5

ζ:ε4 7.ϡ:ε5 ϡε7! 8.♖θ5+ η6
9.♖θ4 ϡη7 10.♖ζ4! Ξζ8 11.♖:ε4
και είναι αμφίβολο αν τα μαύρα
έχουν αρκετό αντάλλαγμα για το
πίονι που θυσιάσαν — Τιμπουρ-
ντανίτζε-Γκαπριντασβίλι, ΕΣΣΔ,
1980, ή το

5.ε:ζ5 ϡ:β5 6.ϡ:β5 δ6 7.δ4 ε4
8.ϡη5 ϡ:ζ5 9.ζ3 ♖δ7 10.♖ε2 0-0
0 11.ζ:ε4 Ξε8 με ασάφεια, η τέλος
το

5. ϡγ4 γ6 6.0-0 δ6! 7. Ξε1 ϡ:ζ3+
8. ♖:ζ3 ζ4 9.η3 ♖ζ6 10.δ4 η5
11.δ:ε5 δ:ε5 12. ♖θ5+ με λίγο καλύ-
τερα τα λευκά κατά τον Κέρες.

5... ϡζ6

6.ε:ζ5

Ασαφές είναι το 6.0-0 ϡγ5 7.ϡ:ε5
0-0 8.ε:ζ5 δ5 9.ϡζ3 ϡ:ζ5 10.ϡ:δ4
ϡ:δ4 11.ϡε2 ϡη4! 12.γ3 ♖ε7!
13. ϡβ5 Ξσε8 14.γ:δ4 ϡ:ε2
15. ϡ:ε2 ♖:ε2 — Στόικα-Τσιοκάλ-
τεα, Βουκουρέστι, 1980.

6... ϡγ5

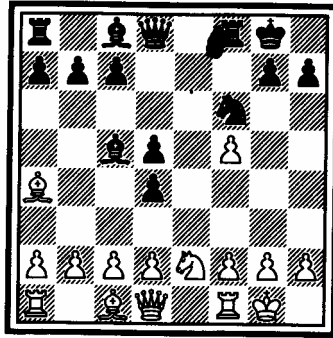
7.0-0 0-0

8.ϡ:δ4

Ή 8.δ3 δ5 9.ϡ:ε5 και τα μαύρα θα
κόψουν στο ζ5 με αντάλλαγμα για
το πόνι χάρη στις καλύτερες θέ-
σεις των κομματιών τους. Ο λευ-
κός αξιωματικός στο α4 είναι έξω
από το παιχνίδι — Τρίνγκοβ-Γκού-
φελντ, Σκάρα, 1980.

8... ε:δ4

9.ϡε2 δ5

Τα λευκά πρέπει να συνεχίσουν
δυναμικά, διαφορετικά κινδυ-
νεύουν να βρεθούν σε χειρότερη
θέση. Μοναδική καλή κίνηση το
10.β4! με μικρή υπεροχή είτε τα
μαύρα παίξουν 10... ϡβ6 11. ϡβ2
είτε 10... ϡ:β4 11.ϡ:δ4.

γ.

4... ϡζ6

5.ε:ζ5 ϡδ4

Καλύτερο από το 5... ϡγ5 6.0-0 0-0
7.ϡ:ε5 ϡ:ε5 8.δ4 — Στάιν-Να-
ντεζλίν, ΕΣΣΔ, 1963.

6.ϡ:ε5 ϡγ5

7.0-0 0-0

8.ϡζ3 γ6

Τα μαύρα δεν έχουν ουσιαστικό
αντάλλαγμα για το υλικό που θυ-
σιάσαν μετά από 8... ϡ:ζ3+?!
9.♖:ζ3 δ5 10. ϡδ3 γ6 11.β3! — Τί-
μαν-Λόμπαρντι, Άμστερνταμ,
1974.

9.ϡ:δ4 ϡ:δ4

10. ϡε2 δ5

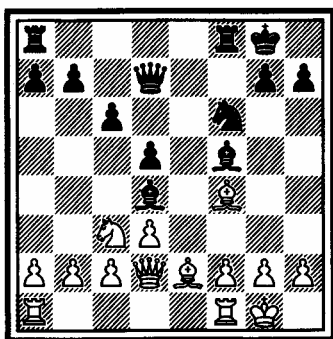
11.♞3

12.♙74

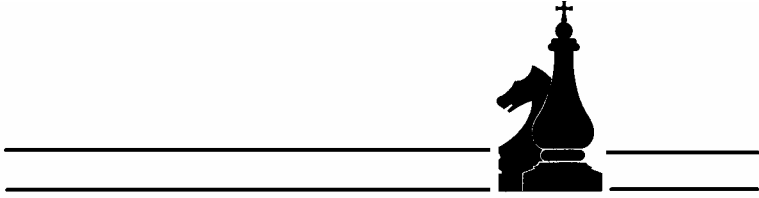
13.♞62

♙:75

♞67

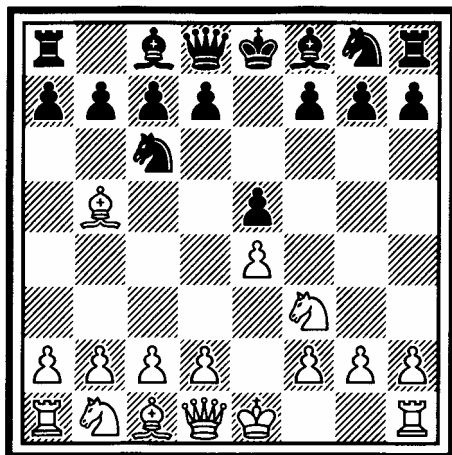
με καλύτερα τα λευκά κατά τον Μίνιτς. Κατά τη γνώμη μου τα μαύρα έχουν καλό αντάλλαγμα για το πόνι που θυσιάσαν.

ΑΛΛΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ 3. ♔β5

1. ε4
2. ♞ζ3
3. ♚β5

ε5
♞γ6

Εκτός από τις άμυνες που εξετάσαμε υπάρχουν ακόμα τρεις βариάντες-άμυνες, οι οποίες είναι κακές: δίνουν γρήγορα το πλεονέκτημα στον λευκό και έτσι πρέπει να αποφεύγονται: Α. 3... ♖β4?!, Β. 3... η5?! και Γ. 3... ζ6?!

Α.

3... ♖β4?!

Βαριάντα του Αλαπίν.

4. 0-0

Με απειλή 5. ♖:γ6 και 6. ♘:ε5.

4... ♘ηε7

5. γ3

♖α5

6. ♖:γ6

♘:γ6

7. β4

♖β6

8. β5

♘α5

9. ♘:ε5

και τα λευκά κέρδισαν ένα πιόνι — Γκέλερ-Ταϊμάνοβ, Ζυρίχη, 1953.

Β.

3... η5?!

Βαριάντα του Μπρεντάνο.

4. ♖4

Ή 4... η4 5. ♘:ε5 ♘:ε5 6. δ:ε5

♞θ4 7. ♘γ3 γ6 8. ♖γ4 κ.λπ.

5. ♘:♖4

ε:♖4

6. ♞:♖4

♞ζ6

7. ε5

♞η6

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το 7... ♞ε7!?

8. ♘γ3

♖ε7

9. ♘♖5

♖♖8

10. 0-0

με μεγάλη υπεροχή των λευκών — Άνταμ-Χέρτζογκ, αλληλ., 1937.

Γ.

3...

ζ6?!

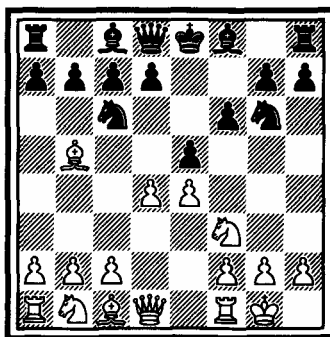
Βαριάντα Νυρεμβέργης.

4. 0-0

♘ηε7

5. ♖4

♘η6

6. α3!

Η κίνηση 3... ζ6 αδυνάτισε τη δια-
γώνιο β3-η8 και τα λευκά θέλουν
να την καταλάβουν με τον αξιω-
ματικό τους, φέρνοντάς τον στο
γ4. Η ιδέα της κίνησης 6. α3! είναι
να δώσει το τετράγωνο α2 σαν
καταφύγιο στο λευκό αξιωματικό,
αν αυτός, μόλις έρθει στο γ4, α-
πειληθεί με ♖α5.

Μετά από 6. ♖γ3 α6 7. ♙γ4 ♖α5

8. ♙ε2 γ6 9. ♙ε3 β5 10. δ5 γ5 11.
δ6 τα λευκά είναι «απλώς» λίγο
καλύτερα — Σλέχτερ-Στάινιτς,
Νυρεμβέργη, 1896.

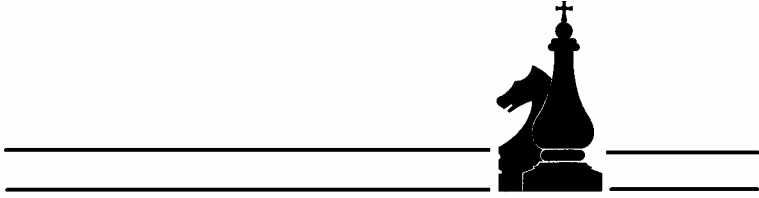
6... ♙ε7

7. ♙γ4 δ6

8. θ3 ♙δ7

9. ♖γ3

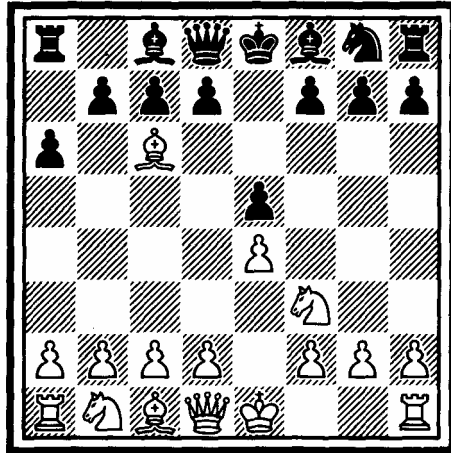
και τα λευκά υπερέχουν — Τάρας-
Στάινιτς, Νυρεμβέργη, 1896.

ΒΑΡΙΑΝΤΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

1. ε4
2. ♞ζ3
3. ♚β5
4. ♚:γ6

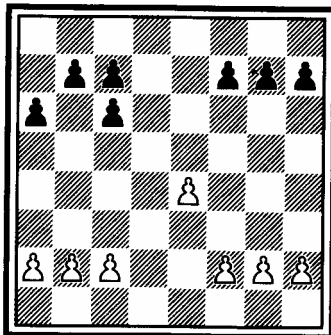
ε5
♞γ6
α6

Σύμφωνα με τη σύγχρονη θεωρία, το 3... α6 είναι η καλύτερη συνέχεια για τα μαύρα. Άμεση αντίδραση στην πίεση του ♖β5 στον ♔γ6. Αν ο αξιωματικός οπισθοχωρήσει υπάρχει η δυνατότητα ...β5 και ο ίππος ελευθερώνεται.

Πρέπει να σημειωθεί ότι αυτή η πιθανή προώθηση των μαύρων πιονιών στην πτέρυγα της βασίλισσας (α6, β5) έχει θετικά στοιχεία (τα μαύρα αποκτούν περισσότερο χώρο) αλλά και αρνητικά (δημιουργούνται αδυναμίες και δίνονται στόχοι στα λευκά π.χ. διάσπαση με α4).

Κόβοντας τον ίππο στο γ6 τα λευκά αποφεύγουν τις περιπλοκές και προσπαθούν για ένα ελάχιστο αλλά σταθερό στρατηγικό πλεονέκτημα. Η βαριάντα υπήρξε φοβερό όπλο στα χέρια του αξέχαστου Μπόμπι Φίσερ. Σήμερα σπάνια συναντάται σε επίσημους αγώνες. Τα λευκά αποκτούν (μετά από 4... δ:γ6) τη δυνατότητα να παίζουν δ4 και μετά την αλλαγή των κεντρικών πιονιών θα προκύψει ο σκελετός πιονιών του διαγράμματος.

Ο σχηματισμός των πιονιών του διαγράμματος ευνοεί σαφώς τα λευκά και τους δίνει κερδισμένο φινάλε γιατί η πλειονότητα που έχουν στην πτέρυγα του βασιλιά μπορεί να τους δώσει ελεύθερο πιόνι, κάτι που δεν συμβαίνει με την πλειονότητα πιονιών του μαύρου στην άλλη πτέρυγα (διπλωμένα πιόνια γ7, γ6). Είναι λοιπόν η βαριάντα της αλλαγής ευνοϊκή για τα λευκά; Όχι βέβαια, αφού για να αποκτήσουν καλύτερη δομή πιονιών παραχώρησαν το ζευγάρι των αξιωματικών στα μαύρα. Σαν γενικότερο σχέδιο μπορούμε να πούμε ότι τα λευκά θα επιδιώξουν να οδηγήσουν την παρτίδα

στο φινάλε με αλλαγές κομματιών, ενώ το ενεργητικό παιχνίδι ευνοεί τα μαύρα, που έχουν το ζεύγος των αξιωματικών.

Δεν είναι καλό το 4... β:γ6?! λόγω 5. ♖γ3 (καλύτερο από το 5. ♖:ε5 ♖ε7 6. δ4 δ6 7. ♗:γ6 ♖:ε4+ 8. ♖ε2 ♖:ε2+ 9. ♘:ε2 ♗β7 10. δ5 ♗:γ6 11. δ:γ6 ♗ε7 και 12... ♗:γ6) δ6 6. δ4 ζ6 7. ♗ε3 ♗ε7 8. ♖δ3 ♗ε6 9. 0-0-0. Τα λευκά έχουν καλύτερη ανάπτυξη αλλά και περισσότερο χώρο, γεγονός που υποχρεώνει τα μαύρα να παίξουν παθητικά. Το ζεύγος των αξιωματικών δεν τους προσφέρει κανένα αντάλλαγμα. Η παρτίδα Παντέφσκι-Δασκάλοβ, Βουλγαρία, 1972, συνεχίστηκε με 9... ♗η6 10. θ4 θ5 11. ♗δ2! α5 12. η3 ε:δ4 13. ♗:δ4 ♗ε5 14. ♖ζ1 ♖β8 15. ζ4! με μεγάλη υπεροχή των λευκών.

Μετά το σχεδόν υποχρεωτικό:

4... δ:γ6

τα λευκά έχουν τρεις συνέχειες:

A. 5. δ4, B. 5.Ιγ3 και Γ. 5.00.

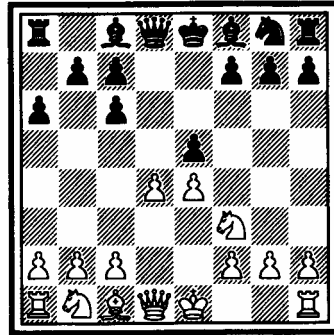
Φυσικά δεν είναι καλό το 5. ♗:ε5? ♖δ4! 6. ♗ζ3 ♖:ε4+ 7. ♖ε2 ♖:ε2+ με καλύτερα τα μαύρα.

A.

5. δ4

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Η πιο παλιά συνέχεια. Τα λευκά θέτουν σε άμεση εφαρμογή το σχέ-

διό τους για μια πλειονότητα ποιων στην πτέρυγα του βασιλιά.

5... ε:δ4

6. ♖:δ4

Μετά από 6. ♗:δ4? γ5 7. ♗β3 ♖:δ1+ 8. ♘:δ1 τα λευκά χάνουν χωρίς λόγο το ροκέ τους.

6... ♖:δ4

7. ♗:δ4 ♗57!

Τα μαύρα προετοιμάζουν γρήγορα το ροκέ τους, ενώ σχεδιάζουν γ5 και ♗γ6.

8. ♗ε3 0-0-0

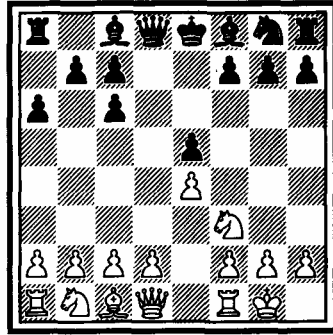
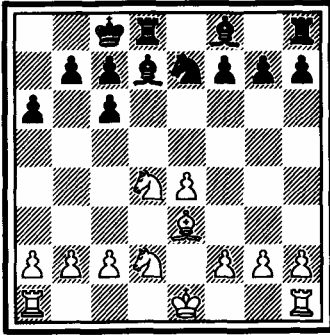
9. ♗δ2

Κατώτερο είναι το 9. ♗γ3?! ♗β4 10. 0-0? ♗:γ3 11. β:γ3 και τα μαύρα δεν έχουν κανένα πρόβλημα — Παπαγεωργίου-Γρίβας, Αθήνα, 1982.

9... ♗ε7

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Η θέση δίνει αμφίρροπο παιχνίδι

που προσφέρει ίσες τύχες —
Σμύσλοβ-Κέρες, Μόσχα, 1940.

B.

5. ♖γ3 ζ6
6. ♠4

Ισότητα δίνει και το 6. ♠3 ♙δ6 7. ♙ε3 γ5 8. ♖ε2 ♖ε7 9. ♖η3 ♙ε6 10. γ3 ♣δ7 — Ρομανόβσκι-Μποτβίνικ, Μόσχα, 1935.

6... ε:♠4
7. ♣:♠4

Δεν φαίνεται καλό το 7. ♖:♠4 γ5 8. ♖δε2 ♣:♠1+ 9. ♖:♠1 ♙ε6 — Ραγκόζιν-Λέβενφικ, ΕΣΣΔ, 1929.

7... ♣:♠4
8. ♖:♠4 ♙δ7
9. ♙ε3 ♙β4
10. ♖δε2 ♖ε7
11. α3 ♙δ6
12. ζ3 0-0-0

με ισότητα — Φλόρες-Γκέλερ, Λουγκάνο, 1968.

Γ.

5. 0-0

Η βασική συνέχεια της βαριάντας και η αγαπημένη του Φίσερ. Τα μαύρα διαθέτουν έξι απαντήσεις: α. 5... ♙δ6, β. 5... ♖ε7?, γ. 5... ♙η4, δ. 5... ♣δ6, ε. 5... ♙ε7 και στ. 5... ζ6. Αναλυτικά:

α.

5... ♙δ6
6. ♠4 ε:♠4
7. ♣:♠4 ζ6
8. β3!

Κατώτερο είναι το 8. ε5 ζ:ε5 9. ♖:ε5 ♣ζ6! 10. ♖δ2 ♖ε7 11. ♖δζ3 θ6 12. θ3 — Ματάνοβιτς-Γκλίγκοριτς, Γιουγκοσλαβία 1975.

8... ♙ε6
9. ♙α3 ♖θ6

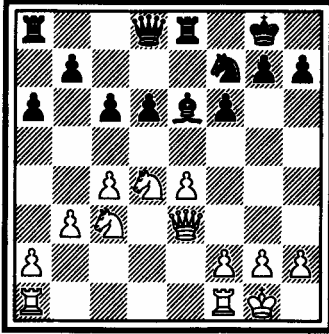
Ενδιαφέρον είναι το 9... ♖ε7 10. ♙:δ6 ♣:δ6 11. ♖γ3 0-0 με ασάφεια — Ίσκοβ-Βεστερίνεν, Δανία, 1979.

10. ♙:δ6 γ:δ6

Ή και 10... ♣:δ6 11. ♣:δ6 γ:δ6 12. γ4 με λίγο καλύτερα τα λευκά κα-

τά τον Γκίπολις.

11. γ4	0-0
12. ♖γ3	♗ζ7
13. ♖ε3	♞ε8
14. ♖δ4	

Τα λευκά είναι λίγο καλύτερα — Καγκάν-Ζβάιγκ, Χάστινγς, 1976-77.
β.

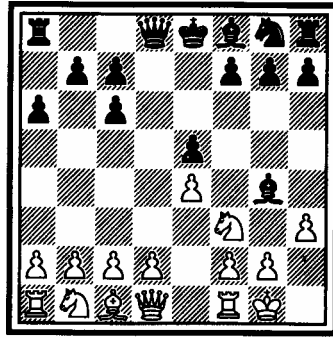
5...	♗ε7?!
6. δ4	εδ4
7. ♗:δ4	♖δ6
8. ♗ε3	♖η6
9. ♗δ2	ζ5
10. ε:ζ5	♗:ζ5
11. ♗2ζ3	0-0-0
12. ♗θ4!	♖ζ6
13. ♗θ:ζ5	♗ζ5
14. ♖η4	

με μεγάλη υπεροχή των λευκών — Γκεοργκάντζε-Ζάιτσεβ, ΕΣΣΔ, 1972.

γ.

5...	♗η4

6. θ3

6... θ5

Παίζεται και το «απλό» 6... ♗:ζ3 7. ♖:ζ3 ♖δ7 8. δ3 ζ6 9. ♗δ2 0-0-0 10. ♗γ4 θ5 11. ♗δ2 ♗β8 12. β4 η5 13. α4 η4 14. ♖η3! με ελάχιστα καλύτερες τύχες για τα λευκά — Μπρονοσάιν-Νέι, Ταλίν, 1971.

7. δ3

7. γ3!?! ♖δ3! 8. θ:η4 θ:η4 9. ♗:ε5 ♗δ6! 10. ♗:δ3 ♗θ2+ — Βέρνερ-Γρίβας, 1/2:1/2, Βουκουρέστι, 1984. Δεν παίζεται βέβαια το 7. θ:η4? θ:η4 και τα μαύρα θα πάρουν πίσω το κομμάτι, αποκτώντας ταυτόχρονα επίθεση στην κολόνα θ.

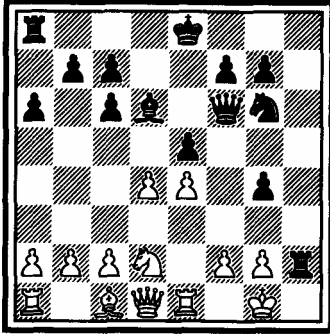
7...

♖ζ6

8. ♗βδ2

Κατώτερο είναι το 8. ♗ε3 ♗:ζ3! 9. ♖:ζ3 ♖:ζ3 10. η:ζ3 ♗δ6 11. ♗θ1 ζ5 12. ε:ζ5 ♗ε7 13. ♞η1 0-0 14. ♗δ2 ♞:ζ5 με καλύτερα τα μαύρα — Λάρσεν-Μιαγκμασούρεν, Ζιέγκεν, 1970.

- 8... ♖ε7
 9. ♙ε1 ♖η6
 10. ♖6 ♙δ6
 11. θ:η4 θ:η4
 12. ♗θ2 ♙:θ2

13. ♙:η4

Μετά από 13. ♙:η4?? ♙:ζ2 14. ♗γ4 ♙ε7 τα λόγια περιπτεούν.

- 13... ♙θ4
 14. ♙ζ5 ♗ε7
 15. ♙:ζ6 η:ζ6

Σμίντ-Γσεσκόβοκι, ΕΣΣΔ, 1971. Τα λευκά είναι ελάχιστα καλύτερα, μόνο όμως αν παίξουν την πρόταση του Γκίπσλις 16. ζ3!?

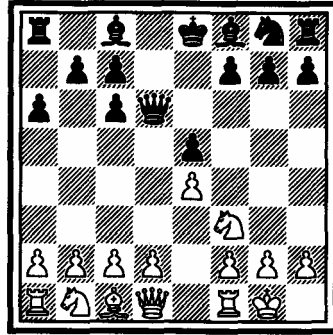
6. 5... ♙δ6

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Η αγαπημένη κίνηση του Πόρτις.

6. ♖6 ε:δ4
 7. ♗:δ4 ♙δ7
 8. ♙ε3 γ5!

Πρόταση του Όυβε. Μετά από 8...

♙η6?! 9. ♗δ2 0-0-0 10. ♙ε2 θ5 11. ζ3 θ4 12. ♗γ4 ♙θ5 13. ♙ζδ1 τα λευκά υπερέρχουν κατά τον Γκίπσλις.

9. ♗β3 ♙β5!
 10. ♙:δ6 ♙:δ6
 11. ♙ε1 β6

και τα μαύρα έχουν ισοφαρίσει. ε.

- 5... ♙ε7!?

Ενδιαφέρουσα κίνηση και προτίμησή μου, μετά από υπόδειξη του πρώην προπονητή μου Δρ. Νικολάι Μίνεβ.

6. ♖3!

Κατώτερο είναι το 6. ♗:ε5?! ♙δ4 7. ♗ζ3 ♙:ε4 8. ♙ε1 ♙η6 9. δ4 ♙ε6 10. ♙ζ4 0-0-0 και τα λευκά δεν έχουν αντάλλαγμα για τους δύο αξιωματικούς του μαύρου.

- 6... ♙ζ6

Ενδιαφέρον είναι το 6... ζ6!? 7. ♗θ4! ♙ε6 8. ♗ζ5 ♙ζ8! 9. ζ4 ε:ζ4 με ιδέα η6, ♙η7 — Κόκκινος-Γρί-

βας, Αθήνα, 1982.

7. ♖ε3 ♗ε7

8. ♖3!

Κακό είναι το 8. δ4? ♖η4 9. γ3 ♖:ζ3 10. ♣:ζ3 ε:δ4 11. γ:δ4 ♖:δ4 12. ♣δ1 γ5 13. ♗α3 ♗γ6 με υπεροχή υλική και στρατηγική για τα μαύρα.

8... ♗η6

9. ♗γ3 0-0

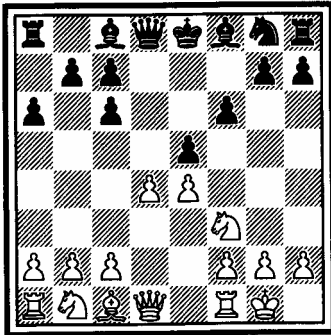
10. ♣δ2

και τα λευκά είναι ελάχιστα καλύτερα — Γκεοργάντζε-Νοβοπάσιν, ΕΣΣΔ, 1975.

στ.

5... ζ6

6. δ4

Και τώρα: I. 6... ε:δ4 και II. 6... ♖η4.

I.

6... ε:δ4

7. ♗:δ4 ♖δ6

Μπορεί να παιχθεί και το 7... ♗ε7 8. ♖ε3 ♗η6 9. ♣θ5 ♖δ6 10. ♗ζ5

0-0 11. ζ4 ♖:ζ5 12. ♣:ζ5 ♣ε7 13. ♗δ2 ♣αδ8 14. ♣αε1 με λίγο καλύτερα τα λευκά — Γκίπολις-Σαβόν, ΕΣΣΔ, 1969, ή το

7... γ5 8. ♗β3 ♣:δ1 9. ♣:δ1 ♖δ7 10. ♖ζ4 0-0-0 11. ♗γ3 ♖ε6 12. ♣:δ8+ ♖:φ8 13. α4 ♖:β3 14. γ:β3 ♗ε7 15. ♣δ1+ ♖γ8 με λίγο καλύτερα τα λευκά — Βίτολις-Κακαγκέλντιεβ, ΕΣΣΔ, 1972.

8. ♣θ5+ η6

9. ♣ζ3

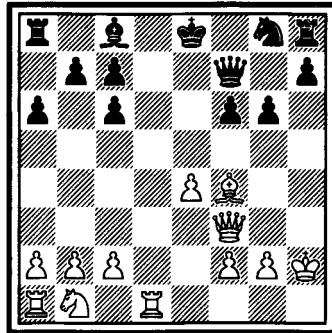
Με απειλή 10. ♣δ1. Τα μαύρα πρέπει να δεχθούν τη θυσία πιονιού.

9... ♖:θ2+

10. ♖:θ2 ♣:δ4

11. ♣δ1 ♣γ4

12. ♖ζ4 ♣ζ7

13. ♣β3! ♣β3

Ο μαύρος θα διατηρήσει το πιόνι μόνο με την κίνηση 13... ♣ε7 αντιμετωπίζοντας όμως σημαντικά

προβλήματα ανάπτυξης στη συνέ-
χεια.

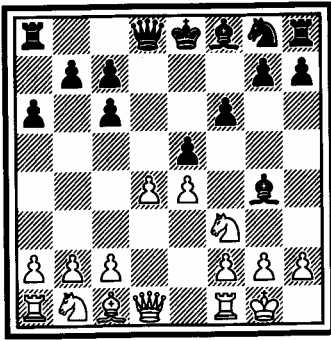
14. α:β3 ♖ε6

15. ♙:γ7

και τα λευκά είναι λίγο καλύτερα
— Χέχτ-Γκλίγκοριτς, Τησάνιτ,
1972.

II.

6... ♙η4

7.δ:ε5

Ασαφές είναι το 7. γ3 ♙δ6 8.
♘βδ2 ♘η6 9. θ3 ♙ε6 10. ♘β3
♘ζ7 11. ♘α5 ♖γ8 12. ♘θ2 γ5 13.
δ:ε5 ζ:ε5 14. ♖ε2 β5 15. ζ4 —Κο-
πίλοβ-Κουούσκα, αλληλ., 1970.

7... ♖:δ1

8. ♙:δ1 ζ:ε5

9. ♙δ3 ♙:ζ3

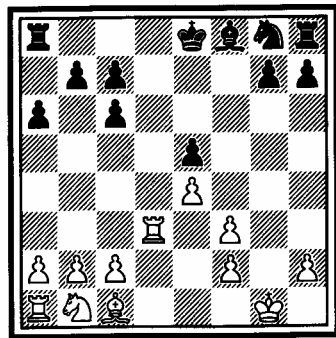
Ενδιαφέρον είναι το 9... ♙δ6!? 10.
♘βδ2 ♘ζ6 11. ♘γ4 0-0 12. ♘γ:ε5
♙θ5 13. ♙ζ4?? ♙:ζ3 κερδίζοντας
κομμάτι — Χύμπνερ-Ταλ, 0:1,
Βάικ αν ζε, 1982.

Καλύτερο εδώ είναι το 12. ♘ζ:ε5!

10. η:ζ3

Το πιόνι ε4 χρειάζεται προστασία.
Δεν προσφέρει τίποτα το 10. ♙:ζ3
♘ζ6 11. ♘γ3 ♙β4 12. ♙η5 ♙:γ3
13. β:γ3 ♙ζ8! 14. ♙:ζ6 ♙:ζ6 15.
♙:ζ6 η:ζ6 16. ♙δ1 — Φίσερ-
Σμύσλοβ, Μόντε Κάρλο, 1967, και
τώρα χρειάζεται μεγάλη ακρίβεια
για να ισορροπήσουν τα μαύρα,
γιατί τα λευκά απειλούν ♙δ3 και
♙θ3. Η ιδέα της επόμενης κίνη-
σης είναι αντιπαιχνίδι με τον ♙α8
από τη στήλη α:

16... α5! 17. ♙δ3 α4 18. ♙θ3 ♙α5!
με ίσες τύχες κατά τον Γκίσιλις,
γιατί μετά από 19. ♙:θ7 ακολουθεί
19... ♙γ5 20. ♙θ3 ♙β5! και ο μαύ-
ρος θα πάρει πίσω το πιόνι.

10... ♙δ6

11. ♘δ2 β5

Εμποδίζει το ♘γ4 που δίνει σημα-
ντική πρωτοβουλία στα λευκά.

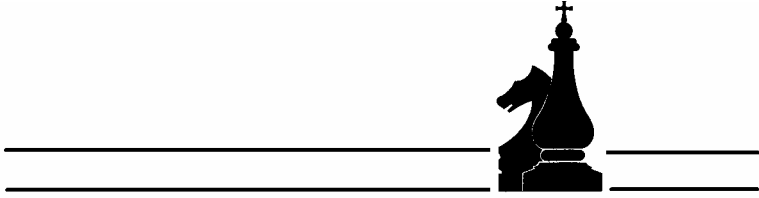
12. ζ4! ε:ζ4

13. ζζ3

ζε7

με λίγο καλύτερα τα λευκά — Σο-
ρόκιν-Γιόβτσιτς, αλληλ., 1977.

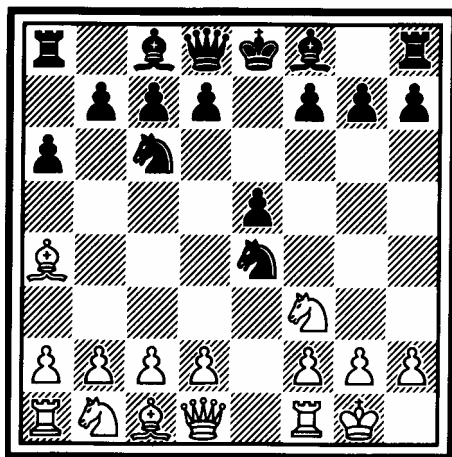
14. ε5

ΑΝΟΙΧΤΗ ΙΣΠΑΝΙΚΗ

1. ε4
2. ♞ζ3
3. ♚β5
4. ♚α4
5. 0-0

ε5
♞γ6
α6
♞ζ6
♞:ε4

Σκοπός του μαύρου δεν είναι να κερδίσει το πόνι, που εύκολα θα πάρει πίσω ο λευκός, αλλά να αλλάξει τη μορφή της παρτίδας.

Η ανοιχτή Ισπανική (αγαπημένο όπλο του Κορτσονό και του συγγραφέα!) δίνει στο παιχνίδι ανοιχτό χαρακτήρα. Τα μαύρα έχουν γρήγορη ανάπτυξη και ελεύθερο παιχνίδι κομματιών. Σε αντάλλαγμα τα λευκά έχουν καλύτερο σκελετό πιονιών και προοπτικές για επίθεση στην πτέρυγα του βασιλιά. Στα ματς μεταξύ Κάρποβ και Κορτσονό, οι δυο αντίπαλοι παρουσίασαν πολλές καινοτομίες, η ανοιχτή Ισπανική αναπτύχθηκε πολύ και η φήμη της ως κατώτερο άνοιγμα ανασκευάστηκε.

6.64

Η βασική συνέχεια. Δεν προσφέρει τίποτα στα λευκά το 6. ♖ε1 ♟γ5 7. ♟γ3 (7. ♟:γ6 δ:γ6 8. ♟:ε5 ♟ε7 9. ♟4 ♟ε6 10. γ3 0-0 11. ζ4 ζ6 12. ♟ζ3 ♞δ5!) ♟ε7! (Δεν είναι καλό το 7... ♟:α4? 8. ♟:ε5! ♟ε7 9. ♟δ5! 0-0 10. ♟:γ6 δ:γ6 11. ♟:ε7+ ♞θ8 12. ♞θ5 με επίθεση π.χ. 12... ♟ε6 13. ♖:ε6 ζ:ε6 14. ♟η6+ ♞η8 15. ♟:ζ8 ♞:ζ8 16. β3!) 8. ♟δ5

ε4! (Καλύτερο από το 8... 0-0 9. ♟:γ6 δ:γ6 10. ♟:ε7+ ♞:ε7 11. ♟:ε5) 9. ♟:γ6 δ:γ6 10. ♟:ε7 ♞:ε7 11. ♟4 ♟δ7 12. ♟η5 ζ6 13. ♟δ2! 0-0 14. ♖:ε4 ♞ζ7 με καλή θέση για τα μαύρα κατά τον Ταλ, ή το 6. ♞ε2 ♟γ5 7. ♟:γ6 δ:γ6 8. ♟4 ♟ε6 9. δ:ε5 ♟δ4! 10. ♟:δ4 ♞:δ4 11. ♖δ1 ♟η4! με ισοότητα.

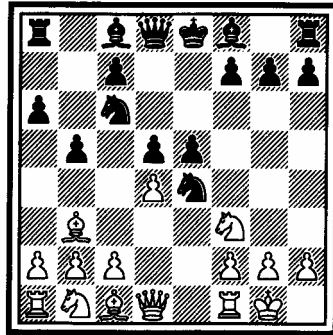
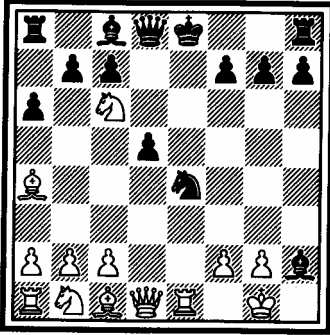
6...

β5

Αυτό που κύρια ενδιαφέρει τα μαύρα είναι να σταθεροποιήσουν τη θέση τους όπως θα διαπιστώσετε και με την επόμενη κίνηση. Επικίνδυνο είναι το 6... ε:δ4, ιδίως αν ο λευκός ξέρει πώς να το εκμεταλλευτεί. Η συνέχεια είναι αρκετά περίπλοκη: 7. ♖ε1 δ5 8. ♟:δ4! ♟δ6! (μοναδικό) 9. ♟:γ6 ♟:θ2+! (παίζοντας για ισοπαλία μετά από 10. ♞:θ2 ♞θ4+ 11. ♞η1 ♞:ζ2+ κ.λ.π.)

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

10. ♞θ1! (οδηγεί σε καλύτερο φινάλε. Κατώτερο είναι το 10. ♞ζ1 ♞θ4 με επίθεση) ♞θ4 11. ♖:ε4+ δ:ε4 12. ♞δ8+! ♞:δ8 13. ♟:δ8+ ♞:δ8 14. ♞:θ2. Τα λευκά έχουν

καλύτερες προοπτικές· πολύ γρήγορα τα κομμάτια τους θα πάρουν επίκαιρες θέσεις — Καπαμπλάνκα-Έντ. Λάσκερ, Νέα Υόρκη, 1915.

7. ♖β3 65

Δεν είναι καλό το 7...ε:δ4? 8. ♖ε1 δ5 9. ♗γ3! ♖ε6 (ή 9...δ:γ3 10. ♖:δ5 ♖β7 11. ♖:ε4! ♖ε7, χάνει κομμάτι το 11...♞:δ1?? 12. ♖:γ6+, 12. ♞ε2 και ο μαύρος βασιλιάς θα μείνει στο κέντρο — Κόζουλιτς-Χαράντι, Ζίγκεν, 1970) 10. ♗:ε4 δ:ε4 11. ♖:ε4 ♖ε7 12. ♖:ε6 ζ:ε6 13. ♗:δ4 0-0 14. ♞η4 ♗:δ4 15. ♖:δ4 ♞γ8 16. ♖ε4 με υπεροχή των λευκών — Φίσερ-Τριφούνοβιτς, Μπλεντ, 1961.

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

8. δ:ε5

Η καλύτερη συνέχεια. Τα λευκά διαθέτουν και άλλες τρεις συνεχίες, καμιά όμως δεν τους δίνει

έστω και ελάχιστη υπεροχή. Αναλυτικά:

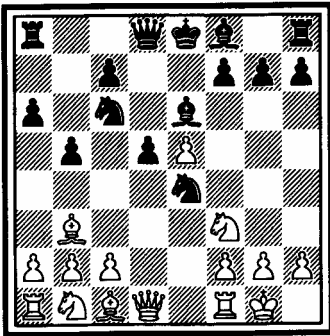
8. γ4 ♖ε6! (επικίνδυνο είναι τόσο το 8...δ:γ4 9. ♞ε2! ♗ζ6 10. δ:ε5 ♗δ5 11. ♖γ2 — Τριντάντε-Γρίβας, Μπελφόρ, 1983, όσο και το 8...β:γ4, 9. ♖α4 ♖δ7 10. ♖:γ6 ♖:γ6 11. ♗:ε5 με ισχυρή πρωτοβουλία) 9. γ:δ5 ♖:δ5 10. ♗:ε5 ♗:ε5 11. δ:ε5 γ6! — Βίτολινς-Σίντεφ Ζάιντε, ΕΣΣΔ, 1979, ή 8. α4 ♗:δ4! 9. ♗:δ4 ε:δ4 10. α:β5 ♖γ5 (ο μαύρος παίζει σταθερά με στόχο να ολοκληρώσει την ανάπτυξη των κομματιών του) 11. γ3 0-0 12. γ:δ4 ♖β6 13. ♗γ3 ♖β7 14. β:α6 ♖:α6! 15. ♖:α6 ♖:α6 16. ♖ε1 ♖β7 — Λάσκερ-Σλέχτερ, ματς 1910, ή

8. ♗:ε5 ♗:ε5 9. δ:ε5 γ6! (εξίσου καλό είναι το 9...♖β7 10. ♖ε3 ♖γ5. Λάθος είναι τώρα το 11. ♞η4? ♖:ε3! 12. ♞:η7? ♞η5! 13. ♞:θ8+ Ϝε7 14. ♞:θ7 ♖:ζ2+ 15. Ϝθ1 ♖η8

16. ♖θ3 δ4! 17. ♘α3 ♖:η2+!!
 18. ♖:η2 ♘η3+ 19. θ:η3 ♙θ8 ματ!)
 10. ♙ε3 ♙ε7 11. ♘δ2 ♘:δ2
 12. ♖:δ2 0-0 13. ♖γ3 ♙β7! με σκο-
 πό 14...α5 κινητοποιώντας τα πίο-
 νια στην πτέρυγα της βασίλισσας,
 ενώ τα λευκά θα δοκιμάσουν την
 τύχη τους στην άλλη πτέρυγα με
 ζ4-ζ5. Ο λευκός στην προκειμένη
 θέση δεν μπορεί να αποκτήσει
 πλήρη έλεγχο στα μαύρα τετρά-
 γωνα δ4, γ5 π.χ. 14. ♙γ5 ♙ε8
 15. ζ4 ♙:γ5 16. ♖:γ5 ♖ε7.

8...

♙ε6

Η βασική θέση της ανοιχτής Ισπα-
 νικής.

Τα λευκά έχουν πλειονότητα πι-
 ονιών και περισσότερο χώρο στην
 πτέρυγα του βασιλιά, γεγονός που
 τους δίνει προοπτικές για επίθεση
 στο μαύρο μικρό ροκέ. Αντίστοι-
 χα, η υπεροχή και το παιχνίδι του
 μαύρου είναι στην άλλη πτέρυγα.
 Τα μαύρα κομμάτια έχουν σημα-

ντική κινητικότητα, αλλά οι κινή-
 σεις β5 και δ5 αδυνατίσαν το τε-
 τράγωνο γ5 (συνεπώς και το δ4),
 ο έλεγχος του οποίου πρέπει πάση
 θυσία να διατηρηθεί.

Κυριαρχία του λευκού στα τετρά-
 γωνα γ5 και δ4 του δίνει στρατη-
 γικά κερδισμένη θέση. Τα λευκά
 έχουν πέντε συνέχειες: Α. 9. ♖ε2,
 Β. 9. γ3, Γ. 9. ♙ε3, Δ. 9. ♘βδ2, Ε.
 9. α4, τις οποίες θα εξετάσουμε α-
 ναλυτικά.

Α.

9. ♖ε2

Μια από τις πιο παλιές προτιμή-
 σεις των λευκών σ' αυτή τη θέση.
 Αδειάζει το τετράγωνο δ1 για τον
 πύργο, απ' όπου θα πιέζει το μαύ-
 ρο πiónι δ5. Τα μαύρα έχουν δύο
 βασικές συνέχειες: α. 9... ♙ε7 και
 β. 9. ♙γ5.

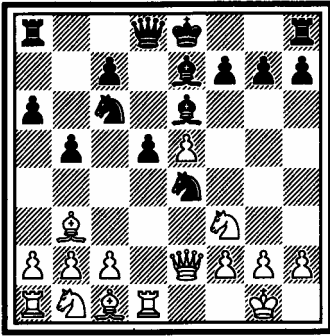
α.

9...

♙ε7

10. ♙δ1

Στην παρτίδα Αμπράσιν-Ρο-
 ντσένκο, ΕΣΣΔ, 1954, ο λευκός δο-
 κίμασε το αιχμηρό 10. γ4 αλλά χω-
 ρίς επιτυχία: 10. γ4 β:γ4 ♙α4 11.
 ♙δ7 12. ♘γ3 ♘γ5 13. ε6 ζ:ε6 14.
 ♙:γ6 ♙:γ6 15. ♘ε5 ♖δ6 16. ♖θ5+
 η6 17. ♘:η6 θ:η6 18. ♖:θ8+ ♘δ7
 19. ♖η7 δ4 και τα μαύρα, με από-
 λυτο έλεγχο του κέντρου, συνερ-
 γασία κομματιών και το επικίνδυ-
 νο πiónι δ4, στέκονται καλύτερα

παρά τη «διαφορά». Μετά από 10. ♖δ1 είναι τα μαύρα που έχουν το δικαίωμα της επιλογής με δύο δυνατότητες: I. 10... ♟γ5 και II. 10... 0-0.

I.

10... ♟γ5

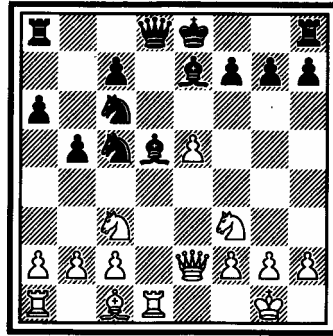
11. ♙:δ5

Παίζεται και 11. ♙:ε3 0-0 12. γ4 β:γ4 13. ♙:γ4 ♟α5 14. ♙:δ5! (όχι 14. β4 ♟:γ4 και ο μαύρος υπερέχει) ♙:δ5 15. ♟γ3! ♙:ζ3 16. ♖:ζ3 ♖:ε8 (δεν σώζεται το κομμάτι με 16... ♖β8 17. β4! ♖:β4 18. ♟δ5) 17. β4 ♟δ7 (κατώτερο το 17... ♟α4 18. ♟δ5! ♟γ4 19. ♟:γ7 ♖β8 20. ♟:α8 ♖:α8 21. ♖ζ4 και τα μαύρα κομμάτια βρίσκονται σε άσχημες θέσεις — Γιάνσα-Σιντόρ, Βουκουρέστι, 1971) 18. β:α5 ♟:ε5 19. ♖ζ5 ♟η6. Τα λευκά κομμάτια είναι πιο ενεργητικά αλλά ο μαύρος έχει το ελεύθερο πόνι γ7 — Χύμπνερ-Κορτσονόι, ματς 1973. Επίσης παίζεται 11. γ4 δ4! (κατώ-

τερο είναι το 11... ♟:β3) 12. γ:β5 (διαφορετικά τα μαύρα θα γίνουν καλύτερα με 12... β4) δ3! 13. ♖ζ1 (όχι 13. ♖:ε3? ♟:β3 14. α:β3 ♟β4) ♟:β3 14. α:β3 (ενδιαφέρον και το 14. ♖:δ3 α:β5! 15. ♖:δ8+ ♟:δ8 16. α:β3 ♖:α1 17. ♖:β5+ γ6 18. ♖δ3 0-0 με περίπλοκη θέση) ♟β4 15. ♙δ2 ♟γ2 16. ♖:α6 ♖:α6 17. β:α6 ♙:β3 και τίποτα δεν έχει κριθεί.

11... ♙:δ5

12. ♟γ3

12... ♙γ4!

Τα μαύρα δεν μπορούσαν βέβαια να κρατήσουν το κομμάτι, αλλά η θυσία της βασίλισσας για πύργο και αξιωματικό τους δίνει απόλυτη πρωτοβουλία.

13. ♖:δ8+ ♖:δ8

14. ♖:ε3 β4

15. β3!

Φορσέ. Χάνει το 15. ♟ε4? ♖δ1+ 16. ♟ε1 ♟δ4.

15... ♙ε6

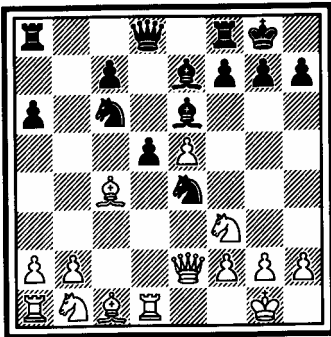
Όχι 15...β:γ3? 16.♠α3! και η μπόρα για τα λευκά πέρασε.

16. ♖ε4	♗δ1+
17. ♗ε1	♜δ4
18. ♠β2	♝:γ2
19. ♣ε2	♞:α1
20. ♠:α1	♜:α1
21. ♝:γ5	♠:γ5

Η θεωρία δίνει τη θέση ισόπαλη αλλά υπάρχει ακόμα πολύ παιχνίδι.

II.

10...	0-0
11. γ4	β:γ4
12. ♠:γ4	

12... ♠ γ5

Μ' αυτή την κίνηση τα μαύρα απαλλάσσονται από το κάρφωμα στη δ στήλη. Οι επόμενες κινήσεις του λευκού είναι φορσέ.

Σε ασάφεια, κατά τον Κορτονόι, θα οδηγούσε το 12...♣δ7 13. ♜γ3! (χάνει το 13. ♠:α6? ♜γ5 14. ♠β5 ♜β3, ενώ πολύ δυσάρεστες συνέ-

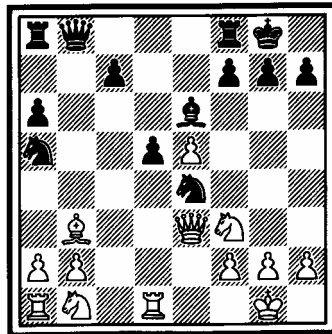
πειες έχει και το 13. ♠:δ5? ♠:δ5 14. ♣:ε4 ♠:ε4 15. ♞:δ7 ♞ζδ8 16. ♞:δ8+ ♞:δ8 17. ♜γ3 ♠:ζ3 18. η:ζ3 ♝:ε5) ♜:γ3 14. β:γ3 ζ6 15. ε:ζ6 ♠:ζ6 16. ♜η5 (16. ♣:ε6+ ♣:ε6 17. ♠:δ5 ♣:δ5 18. ♞:δ5 ♠:γ3 με ισότητα κατά τον Λάρσεν) ♠:η5 17. ♠:η5 θ6! 18. ♠ε3 ♣δ6 με σκοπό ♜ε5 και γ5.

13. ♠ε3	♠:ε3
14. ♣:ε3	♣β8!

Η ιδέα της κίνησης 12...♠γ5. Τώρα απειλείται το β2 και ο λευκός δεν προλαβαίνει να κόψει το δ5.

15. ♠β3	♜α5

Τα λευκά διατηρούν μια μικρή υπεροχή μετά από 15...♣β6 16. ♣ε2! (το δ5 δεν πέφτει π.χ. 16. ♣:β6 γ:β6 17. ♠:δ5?? ♞αδ8) ♞αδ8 17. ♜γ3 ♜:γ3 18. β:γ3 ♜ε7 19. ♞αβ1 ♣α5 20. γ4 — Βόγκτ-Στρόμπελ, Βάρνα, 1975.

Τα λευκά έχουν δύο δυνατότητες, αλλά καμιά δεν τους δίνει υπερο-

χή.

16. ♖e1 (το έπαιξε ο Κάρποβ εναντίον του Κορτσονί στο ματς του 1978. Η άμεση απειλή 17.ζ3 οδηγεί την παρτίδα σε φινάλε) 16... ♖β6 17. ♖:β6 γ:β6 18.ζ3 ♖:β3 19.α:β3 ♖γ5 20.β4 ♖δ7 21. ♖δ3 ♣ζγ8.

Ή 16. ♖βδ2 (τα μαύρα και πάλι πρέπει να παίξουν τη βασίλισσα στη διαγώνιο α7-ε3, γιατί οι αλλαγές 16... ♖:δ2 17. ♣:δ2 ♖:β3 18.α:β3 αφήνουν πολύ ελεύθερα τα λευκά κομμάτια) ♖α7 17. ♖δ4 (οι αλλαγές 17. ♖:α7 ♣:α7 18. ♖:ε4 ♖:β3 19.α:β3 δ:ε4 20. ♖δ4 γ5 οδηγούν σε ισοπαλία — Βόγκτ-Σνάπικ, Βαρσοβία, 1979) ♖:δ2 (όχι 17... ♖:β3? 18. ♖4:β3! με έλεγχο στα μαύρα τετράγωνα και τη γ στήλη) 18. ♖:δ2 ♖β6 19. ♖γ2 γ5 20. ♖δ3 η6 21. ♖:ε6 ζ:ε6 22. ♖η3 και ο Κορτσονί κρίνει τη θέση ασαφή, τα μαύρα υπερέχουν στο κέντρο αλλά ο βασιλιάς τους δεν είναι απόλυτα ασφαλής.

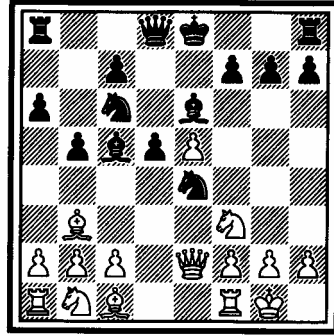
β.

9...

♖γ5

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Η κίνηση αυτή, στα περισσότερα βιβλία αναφέρεται με ?! Η προσωπική μου γνώμη είναι ότι πρόκειται για ικανοποιητική βαριάντα, ίσως και καλύτερη από την 9... ♖ε7.

10. ♖ε3

Δεν προσφέρει τίποτα το 10. ♖βδ2 ♖:δ2 11. ♖:δ2 0-0 12. ♣αδ1 ♖η4 13. ♖ε3 δ4 (αποφεύγοντας την αλλαγή αξιωματικών, που αδυνατίζει τα μαύρα τετράγωνα δ4, γ5) 14.θ3 ♖θ5! (δεν είναι καλό το 14... ♖:ζ3 15. ♖:ζ3 ♖:ε5 16. ♖ε4 και πέφτει το δ4) 15.η4 ♖η6 με ικανοποιητική θέση για τα μαύρα.

10...

0-0

11. ♣δ1

Κακό είναι το 11. ♖γ3?! (διπλώνοντας χωρίς λόγο τα πόνια γ) ♖:γ3 12.β:γ3 ♖:ε3 13. ♖:ε3 ♖α5! και γ6 και ο αξιωματικός στο β3 είναι έξω από το παιχνίδι.

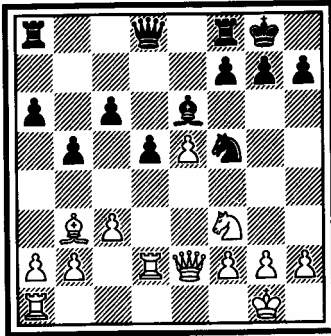
Ούτε το 11. ♖βδ2 ♖:δ2 12. ♖:δ2 δ4 13. ♖η5 ♖β7 14.θ3 δίνει τίποτα — Σμιτ-Κορτσονί, Λουκέρνη, 1982.

Τέλος το 11.γ3 οδηγεί στο Β.

11...

♖:ε3

12. ♖:ε3 ♘ε7
 13. ♘β62 ♘ζ5
 14. ♖ε2 ♘:δ2
 15. ♙:δ2 γ6
 16. γ3

16.. ♘θ4

Κατώτερο είναι το 16... ♖β6?!
 17. ♙γ2 ♘ε7 όπου τα λευκά έχουν κάποιες προοπτικές στην πτέρυγα του βασιλιά — Γκεοργκίεβ Κρουμ-Γρίβας, Αθήνα, 1983.

17. ♘:θ4 ♖:θ4
 18. η3 ♖ε7
 19. ζ4 ♖67!

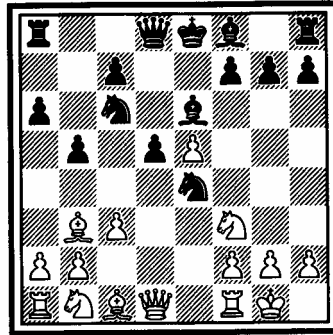
και τα μαύρα έχουν τουλάχιστον ίση θέση.

B.

9. γ3

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Από τις πιο ενδιαφέρουσες βαριάντες που έχουν στη διάθεσή τους τα λευκά. Τα μαύρα έχουν τρεις

βασικές συνέχειες: α. 9... ♘γ5, β. 9... ♙γ5 και γ. 9... ♙ε7. Και οι τρεις βαριάντες οδηγούν σε οξύ κατά κανόνα παιχνίδι με τύχες και για τις δυο παρατάξεις. Αναλυτικά:

α.

9... ♘γ5

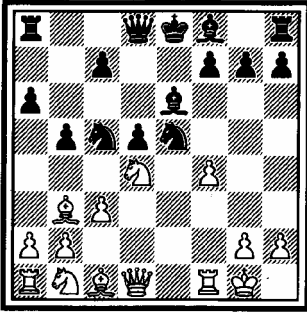
Τώρα τα λευκά μπορούν να συνεχίσουν επιθετικά ή ποζισιονέλ: I. 10. ♘δ4 και II. 10. ♙γ2 αντίστοιχα.

I.

10. ♘δ4

Δεν συνιστάται το σχέδιο που ακολουθήσε ο λευκός στην παρτίδα Γκολντένοβ-Μακαγκόνοβ, ΕΣΣΔ, 1949: 10. ♙ε1?! ♘:β3 11. α:β3 ♙ε7 12. β4 0-0 13. ♘δ4 ♘:δ4 14. ♖:δ4 α5! και τώρα ή τα λευκά θα επιτρέψουν το ...α:β4, μένοντας με ένα πολύ αδύνατο πiónι στο β4, ή θα χάσουν κάθε έλεγχο στα τετράγωνα γ5, δ4 μετά από 15. β:α5 γ5 και ♙:α5.

- 10... ♘:ε5
 11. ζ4

11... ♖ε5!

Ελέγχει το ε1 και απειλεί το γ1.
Κατώτερο είναι το 11... ♖γ4 12.ζ5
♙δ7 13. ♖θ5! ♖ε4 (φορσέ για να
αντιμετωπίσει τις απειλές 14. ♙η5
και 14.ζ6), 14. ♖δ2! ♖ζ6! 15. ♖η5
με ισχυρότατη πρωτοβουλία —
Μουχίν-Ρούντερφερ, Ρίγα, 1972.

12.ζ5 ♙γ8!

13. ♙γ2

Δεν προσφέρει τίποτα το 13. ♖γ6
♖δ6! 14. ♖ε2+ ♖δ7 15. ♖δ4 ♙β7.

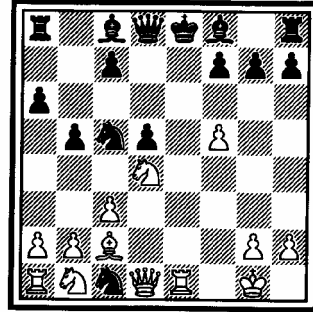
13... ♖:γ1

14. ♙ε1+

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

14... ♖δ7!

Κίνηση που ανακάλυψα το 1983.
Η παλιά συνέχεια με 14... ♖ε4
15. ♙:ε4 δ:ε4 16. ♙:ε4+ ♙ε7 17.ζ6
οδηγεί σε ασαφές παιχνίδι. Είναι
περίεργο, αλλά ο μαύρος βασι-
λιάς είναι απόλυτα ασφαλής στο
δ7!

15.α4!

Αργό είναι το 15. ♖:γ1 ενώ μετά
από
15. ♖ζ3 ♙δ6 16. ♖:δ5 ♙β7
17. ♖:ζ7+ ♖γ8 τα μαύρα κερδι-
ζουν εύκολα.

15... ♙δ6!

Επιστρέφοντας το πιόνι για γρή-
γορη ανάπτυξη.

16.α:β5 ♙ε8

Με απειλή 17... ♙θ2+. Τα μαύρα έ-
χουν τους δύο αξιωματικούς και
θα αναπτύξουν πρωτοβουλία, ενώ
το ζ5 είναι αδύνατο — Κολίν-Γρί-
βας, Μπελφόρ, 1983.

II.

10. ♙γ2 ♙η4

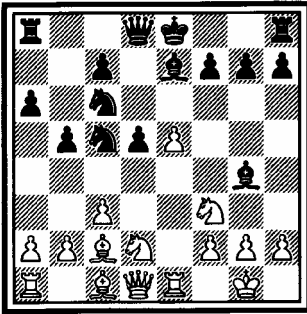
Αδειάζει το τετράγωνο ε6 για τον
♖γ5, απ' όπου θα ελέγχει τα τε-
τράγωνα δ4 και γ5.

11. ♙ε1 ♙ε7

12. ♖β6

Μετά από 12. ♙ε3?! ♖ε6 13. ♙β3
♖:ε5 14. ♖:δ5 ♖:δ5 15. ♙:δ5 ♙:ζ3

16.η:ζ3 0-0! τα μαύρα υπερέχουν: καλύτερη ανάπτυξη, διπλωμένα πιόνια ζ — Ζασίμ-Γρίβας, Αθήνα, 1983.

Από τη θέση αυτή, τα μαύρα έχουν δύο δυνατότητες: i. 12...δ4 και ii. 12...♞δ7.

12... δ4
13. ♖β3 δ3

Κακό είναι το 13...δ:γ3? 14. ♖:γ5 ♙:γ5 15. ♙ε4!
14. ♙β1

Μετά από 14. ♖:γ5 δ:γ2 15. ♞:δ8+ ♞:δ8 τα μαύρα έχουν καλύτερη θέση.

14... ♖:β3
15. α:β3 ♙ζ5
16. ♙ε3 0-0
17. ♖δ4

Ακολουθούμε μία ανάλυση του Λάρσεν που δεν προσφέρει τίποτα στα λευκά. Άλλες δυνατότητες: 17.β4 ή 17. ♙δ4.

17... ♖:δ4
18. γ:δ4 ♙β4
19. ♞ζ1 γ5!
20. ♙:δ3 γ:δ4

Με αντιπαιχνίδι. Το άνοιγμα της δ στήλης με 20.δ:γ5 ♞δ5 ευνοεί τα μαύρα.

ii.
12... ♞δ7
13. ♖ζ1

Ο ίππος κατευθύνεται προς τα τετράγωνα ε3 και ζ5.

Δεν προσφέρει κάτι το ιδιαίτερο το 13. ♖β3 ♖ε6 14. ♞β3 ♙θ5 15. ♙ζ5 ♖γδ8. (Χρήσιμη αμυντική κίνηση. Βοηθάει στον έλεγχο του τετραγώνου γ5 με ♖β7, ♞γ6, ισχυροποιεί τον ♖ε6 και ελευθερώνει το γ πιόνι. Τα λευκά σχεδιάζουν η4, ♙ε3, ♞δ2, ♞αδ1, ♙γ5 και ♞ε3) 16. ♙ε3 α5 (Ενεργητικό παιχνίδι. Ο ίππος θα φύγει από το β3 μετά από α4 και πριν τα λευκά ελέγξουν το γ5) 17. ♙γ5 (αν 17. ♖γ5 ♞γ6 ή 17. ♖βδ4? γ5 18. ♙:ε6 ζε6! 19. ♖γ2 0-0 με υπεροχή) α4 18. ♙:ε7 ♞:ε7 19. ♖βδ2 γ6 — Κάρποβ-Κορτσονόι, ματς 1978.

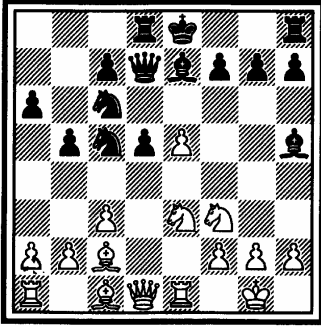
13... ♞δ8
14. ♖ε3

14.θ3!? ♙θ5 15. ♖η3 ♙η6 16. ♖δ4 ♖:δ4 17. γ:δ4 ♖ε6 με σκοπό 18...γ5 — Λούκοβ-Λούκατς, Αβάνα, 1984.

14... ♙θ5

Όχι 14... ♖:ε5?? 15. ♖:ε5 ή

14... ♖:ζ3 15. ♖:ζ3 ♘:ε5 16. ♖η3
 ♘η6 17. ♘ζ5 με επίθεση.

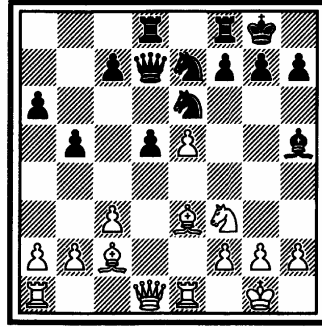
15. ♘ζ5!

Βοηθάει το σχέδιο του μαύρου η συνέχεια 15.β4 ♘ε6 16. ♘ζ5 0-0 17.α4 ♙ζε8 18.α:β5 α:β5 19. ♖δ3 ♘η6 χωρίς να φοβάται το 20. ♖:β5 λόγω 20... ♘:ε5! — Μπαλάσοβ-Πόρτις, Μόσχα, 1981.

15... ♘ε6

Δεν είναι καλό το 15...0-0? 16. ♘:ε7+ ♘:ε7 (ή 16... ♖:ε7 17. ♘η5 και μπορείτε εύκολα να διαπιστώσετε μόνοι σας ότι τα μαύρα χάνουν υλικό, τόσο μετά από 17... ♘:ζ3, όσο και μετά από 17... ♖:η5) 17. ♘ε3! (Στο συνδυασμό που ακολουθεί η μαύρη βασίλισσα δεν πρέπει να ελέγχει το τετράγωνο η4. Αυτό επιτυγχάνεται μόλις ο κυνηγημένος ♘γ5 έρθει στο ε6. Μετά από 17... ♘ε4 18. ♘:ε4 δ:ε4 19. ♖:δ7 ♙:δ7 20. ♘η5 το ε4 θα πέσει, ενώ το

17... ♘β7 φέρνει τον ίππο σε άσχημη θέση) ♘ε6

18. ♘:θ7+! ♙:θ7 19. ♘η5+ ♙η6 20.η4! και είναι φανερό ότι τα λευκά θα πάρουν πίσω το κομμάτι, αποκτώντας ταυτόχρονα και επίθεση στο μαύρο ροκέ — Γκέλερ-Χαζάι, Μόσχα, 1983.

16.α4!

♘η6

17.α:β5

α:β5

με ασάφεια, κατά τον Γαβριλάκη. β.

9...

♘γ5

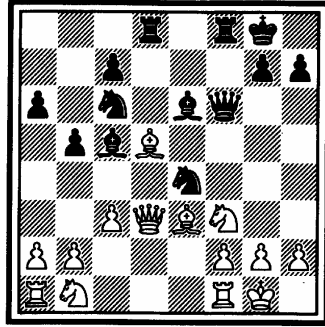
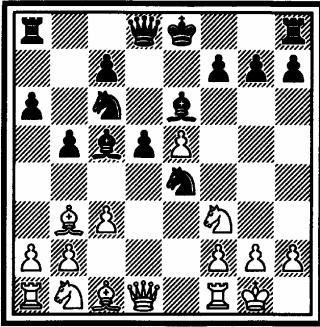
(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Η αγαπημένη συνέχεια του Κορτσονόι που στοχεύει άμεσα το τετράγωνο ζ2. Ο λευκός έχει δύο απαντήσεις: I. 10. ♖δ3?! και II. 10. ♘βδ2.

I.

10. ♖δ3?!

Με κάποιες βλέςψεις στη διαγώνιο

δ3-θ7, δίνει όμως στα μαύρα τη δυνατότητα να απαλλαγούν από το πιόνι ε5.

10... 0-0
11. ♖ε3

Ενδιαφέρουσα θέση προκύπτει μετά από 11. ♗βδ2 ζ5 12. ε:ζ6 ♗:ζ6 13. ♗η5 ♗ε5 14. ♖η3 ♖δ6.

11... ζ6!

Θυσία πιονιού.

12. ε:ζ6 ♖:ζ6
13. ♖:δ5

Η αποδοχή της θυσίας δίνει εξαιρετικό παιχνίδι στα μαύρα. Πιο λογικό φαίνεται το 13. ♗βδ2 ♖:ε3 14. ♖:ε3 ♗:δ2 15. ♖:δ2 ♖αδ8 με ισότητα.

13... ♖αδ8

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Τα λευκά έχουν πολλές συνέχειες αλλά καμιά δεν φαίνεται ικανοποιητική π.χ. 14. ♖:ε4 ♖:δ5 15. ♖θ4 ♖:ε3 16. ζ:ε3 ♖:ζ3

17. ♖:ζ6 ♖:ζ6 18. η:ζ3 ♖η6+ και ♗ε5 με μεγάλη υπεροχή στο φινάλε, ή

14. ♖:γ5 ♗:γ5 15. ♖:ε6+ ♖:ε6 16. ♖ε3 ♖:ε3 17. ζ:η3 ♗δ3 παίρνοντας πίσω το πιόνι (♖ε8) με πλεονέκτημα, ή

14. ♖:ε6+ ♖:ε6 και τώρα 15. ♖δ4? ♖:ζ3! 16. ♖:ζ3 (16. η:ζ3 ♖η6+ 17. ♗θ1 ♗:ζ2+) ♖:δ4 17. γ:δ4 ♗:δ4 18. ♖δ1 (18. ♖θ3 ♗ε2+ 19. ♗θ1 ♗:ζ2+) ♗η3! με σκοπό ♗δε2+ κερδίζοντας τη βασίλισσα, ή

15. ♖γ2? ♖:ζ3! 16. ♖:γ5 (16. η:ζ3 ♖η6+ και ♗η3+) ♗:γ5 17. η:ζ3 ♖δ5! με αποφασιστική επίθεση, ή 15. ♗δ4 ♗:δ4 15. γ:δ4 ♖:δ4 17. ♖:δ4 γ5 παίρνοντας πίσω το κομμάτι με καλύτερη θέση ή

15. ♖ε2 ♗:ζ2! 16. ♗:ζ2 ♖δε8 17. ♖ε1. Εδώ η Εγκυκλοπαίδεια σκακιστικών ανοιγμάτων προτείνει 17... ♖δ6 18. ♖δ2 ♖:ζ3+ και ισοπαλία με διαρκές σαχ, αλλά

νομίζω ότι μετά από 17... ♖ζ5! τα μαύρα δεν θα δυσκολευτούν να κερδίσουν.

II.

10. ♖β6

Η κύρια συνέχεια

10...

0-0

11. ♙γ2

Σε ισοτήτα οδηγεί το 11. ♖ε2 ♙ζ5!

12. ♖:ε4 δ:ε4 13. ♖η5 ♖:ε5

14. ♖:ε4 ♖δ3! 15. ♖:δ3 ♖:δ3

16. ♖:γ5 ♖:γ5 17. ♙ε3 ♖:β3

18. α:β3 α5, 1/2:1/2 — Μπολεσλάβ-σκι-Μποτβίνικ, ΕΣΣΔ, 1941, ενώ δεν είναι καλό το

11. ♖:ε4 δ:ε4 12. ♖η5 (12. ♙:ε6?

ζ:ε6 12. ♖:δ8 ♙α:δ8 ♖η5 ♙:ζ2!)

♙:β3 13. ♖:δ8 (αν τα λευκά κό-

ψουν στο β3 ακολουθεί 13...ε3!)

♙ζ:δ8 14. α:β3 ♖:ε5 15. ♖:ε4 ♙β6

και 16... ♖δ3 με καλύτερα τα μαύρα.

Μετά από 11. ♙γ2 τα μαύρα διαθέ-

τουν τέσσερεις ικανοποιητικές α-

παντήσεις: i. 11... ♙ζ5, ii. ♖:δ2, iii.

11...ζ5, και iv. 11... ♖:ζ2.

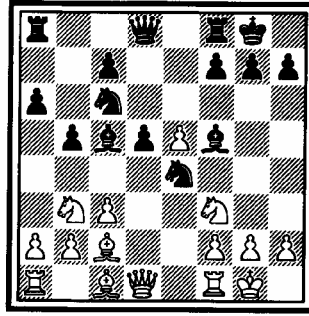
i.

11...

♙ζ5

Ονομάζεται βαριάντα Μπάγκιο. Σ' αυτή την πόλη διεξάχθηκε το 1978 ένα από τα ματς Κάρποβ-Κορτονόι και πρωτοπαρουσιάστηκε ουσιαστικά αυτή η κίνηση στη 2η παρτίδα του ματς.

12. ♖β3

12...

♙η6

Η μοντέρνα κίνηση της θεωρίας που βοήθησε την αναβίωση της βαριάντας. Η παλιά κίνηση 12... ♙η4 δίνει μία μικρή, αλλά μόνη, υπεροχή στα λευκά: 12... ♙η4 13. ♖β3! (δεν είναι καλό εδω το 13. ♙:ε4 δ:ε4 14. ♖:γ5 ε:ζ3) ♙θ5 (αν 13... ♙:ζ3 14. η:ζ3 και τα μαύρα πρέπει να δώσουν δύο κομμάτια για πύργο, κόβοντας στο ζ2) 14. η4 ♙η6 15. ♙:ε4! (την κατάλληλη στιγμή) δ:ε4 16. ♖:γ5 ε:ζ3 17. ♙ζ4 ♖:δ1 (17... ♖ε7 18. ♖δ5) 18. ♙α:δ1 και είναι φανερό ότι οι φιλοδοξίες του μαύρου δεν ξεπερνούν την ισοπαλία.

Λάθος στη θέση του διαγράμματος θα ήταν το 12... ♙β6? 13. ♖ζδ4 με προβλήματα για τον μαύρο.

13. ♖ζ6

Το καλύτερο. Δεν προσφέρει τίποτα το 13. ♖:γ5 ενώ μετά από 13. ♙:ε4 δ:ε4 τα λευκά κινδυ-

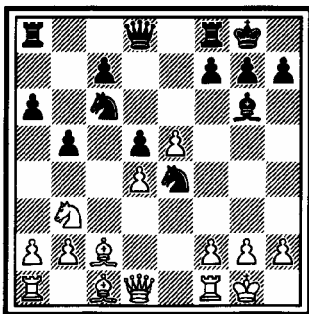
νεύουν να έρθουν σε μειονεκτική θέση.

13... ♗:δ4

Το κόψιμο στο δ4 ήταν φορσέ, όχι όμως με τον ίππο: 13... ♗:δ4 14.γ:δ4 ♗β6 15.ζ3 ♗η5 16.♗:η5! ♣:η5 17.ζ4 με υπεροχή στην πτέρυγα του βασιλιά αλλά και προοπτικές για το τετράγωνο γ5 και τη στήλη γ — Κόστρο-Πιοχ, Πολωνία, 1973.

14.γ:δ4

Στοχεύοντας το τετράγωνο γ5. Παίζεται και 14. ♗:δ4 ♣57! (14... ♗:ε5? 15.ζ4) 15.ζ4 ♗:δ4 (15... ♗ε7? 16.ζ5! ♗:ζ5 17.ε6! ζ:ε6 18.♗:ε4 δ:ε4 19. ♗:ζ5 ♣:δ1 20. ♗ε7+ και 21. ♣:δ1 κερδίζοντας κομμάτι) 16.γ:δ4 ζ6 — Κλοβάν-Ντόρφμαν, ΕΣΣΔ, 1981.

14... α5

Με σκοπό 14...α4 απομακρύνοντας τον ♗β3 πριν τα λευκά απο-

μακρύνουν το ♗ε4 με ζ3. Η μάχη δίνεται για το τετράγωνο γ5.

15. ♗ε3

Αν 15.ζ3 α4! (σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να επιτραπεί η είσοδος του ♗β3 στο γ5), ή 15.α4?! ♗β4! με απειλές στη διαγώνιο του ♗η6, ή 15. ♗δ3 ♣β8 16. ♗ζ4 ♣β6.

15... α4

16. ♗δ2

Δεν έχει μεγάλη διαφορά το 16. ♗γ1 α3 17.β3 ζ6 — Κάρποβ-Κορτονόι, ματς 1981, με θέση πλούσια τόσο σε τακτικές όσο και σε στρατηγικές ιδέες.

Προσέξτε ότι δεν είναι καλό το 17... ♗β4 18. ♗β1 ♗γ3?? 19. ♣δ2 και τα λευκά κερδίζουν υλικό.

16... α3

Τα λευκά απειλούσαν 17.ζ3 και μπορούν τώρα να συνεχίσουν είτε με 17. ♣β1 είτε με 17. ♗:ε4, όχι όμως με 17.β3 ♗γ3 και τα λευκά έχουν άλυτα προβλήματα.

ii

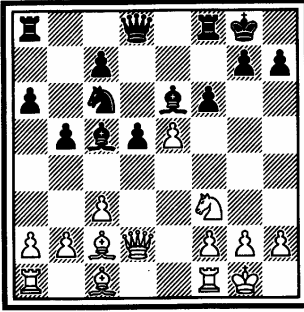
11... ♗:δ2

Η αλλαγή των ίππων δίνει κάποια πρωτοβουλία στα λευκά.

12. ♣:δ2

Με σκοπό ή 13. ♣δ3, αδυνατίζοντας το μαύρο ροκέ ή 13. ♣ζ4, ♗η5 και ♣θ4.

12... ζ6

13.ε:ζ6

Ενδιαφέρουσα και η πρόταση του Κορτσόνι: 13. ♖δ3 η6 14. ε:ζ6 ♙ζ5 15. ♖δ1 ♙:γ2 16. ♖:γ2 ♖:ζ6 17. ♙θ6.

13... ♙:ζ6

Έχανε το 13... ♖:ζ6 14. ♙η5! η6 15. ♙θ7.

Μετά από 13... ♙:ζ6 τα λευκά μπορούν να αποκτήσουν υπεροχή με 14. ♖ε2 (απειλώντας 15. ♙η5 και 15. ♙η5) θ6 15. ♙ε3 ♖δ6 16. ♙αδ1 αλλά καλό είναι και 14. β4 ♙β6 15. α4 ♙β8 16. ♖ε2.

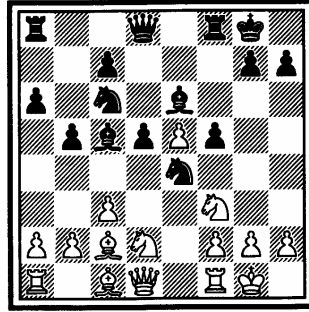
iii

11... ζ5

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

12. ♙β3

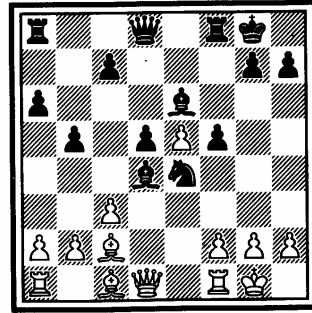
Δεν είναι επικίνδυνο το 12. ε:ζ6 ♙:ζ6 13. ♙β3 ♙β6 14. ♙η5 ♖δ7 15. ♙:ε6 ♖:ε6 16. ♙δ4 ♙:δ4 17. γ:δ4 ♙ε4 18. ♙ε3 γ6 — Μαλίσεβ-Ντρουγκάνοβ, αλληλ., 1954.

12... ♙β6

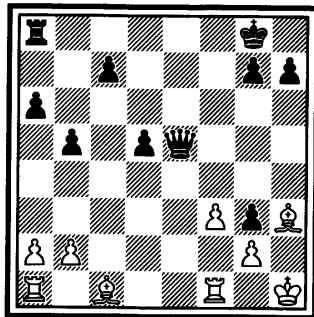
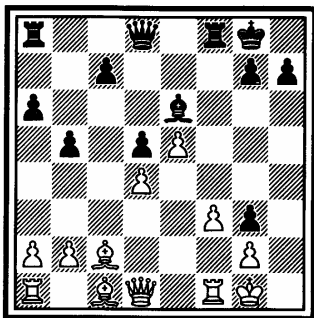
13. ♙ζδ4 ♙:δ4

14. ♙:δ4 ♙:δ4

15. ♖:δ4!

Καλύτερο από το 15. γ:δ4 με το οποίο τα λευκά απειλούν βέβαια να αποκτήσουν σημαντική στρατηγική υπεροχή στη γ στήλη με 16. ζ3 ♙η5 17. ♙:η5! αλλά τα μαύρα προλαβαίνουν με παίχινιδι κόντρα στο λευκό ροκέ: 15... ζ4 16. ζ3 ♙η3! 17. θ:η3 (ίσως 17. ♙ζ2) ζ:η3

18. ♖δ3 (πριν τα μαύρα παίξουν ♖θ4 π.χ. 18. ♛ε1? ♖θ4 19. ♙ε3 ♖θ2+ 20. ♘ζ1 ♙θ3! 21. ♖ε2, φορσέ, 21... ♖θ1+ 22. ♙η1 ♙:η2+ 23. ♖:η2 ♛:ζ3+ — Λίμπερζον-Έστριν, ΕΣΣΔ, 1960) ♙ζ5 (το μόνο, αν 18... η6? 19. ♖ε3 ♖θ4 20. ♖θ6 ή αν 18... ♖θ4? 19. ♖:θ7+ ♖:θ7 20. ♙:θ7+ ♘:θ7 21. ♙η5 με σκοπό ♙θ4, ♙:η3 και ♛γ1) 19. ♖:ζ5 (ο λευκός είναι υποχρεωμένος να δώσει τη βασίλισσα. Αν 19. ♖δ2? ♖θ4 20. ♛ε1 ♙:γ2 21. ♖:γ2 ♖θ2+ 22. ♘ζ1 ♛:ζ3+) ♛:ζ5 20. ♙:ζ5 ♖θ4 21. ♙θ3 ♖:δ4+ 22. ♘θ1 ♖:ε5.

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Το υλικό αντάλλαγμα του λευκού για τη βασίλισσα είναι υπεραρκετό αλλά τα μαύρα ελεύθερα πιόνια δυσκολεύουν τη δράση των λευκών κομματιών. Μια πιθανή συνέχεια: 23. ♙δ2 ♖:β2 24. ♙ζ4

δ4! Η πράξη έδειξε ότι τα μαύρα έχουν κάπως καλύτερες τύχες, λόγω των ελεύθερων πιονιών τους.

15... γ5
16. ♖δ1 ζ4
17. ζ3 δ:η5

Το 17... δ:η3 δεν είναι τώρα καλό, λόγω 18. θ:η3 ζ:η3 19. ♖δ3 ♙ζ5 20. ♖:ζ5 ♛:ζ5 21. ♙:ζ5 ♖θ4 22. ♙θ3 και δεν υπάρχει λευκό πιόνι στο δ4. Με πύργο και δύο αξιωματικούς για τη βασίλισσα τα λευκά πρέπει να κερδίσουν.

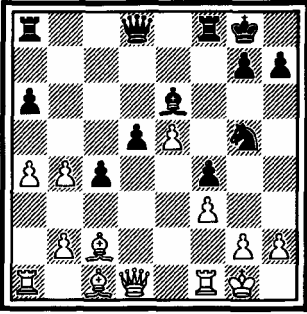
18. α4 β4!
19. γ:β4 γ4!

Δεν είναι καλό το 19... γ:β4 20. ♖δ4 ♙ζ5 21. ♙β3.

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

20. ♖δ4 ♙ζ5
21. ♙:ζ5 ♛:ζ5

Και οι δύο πλευρές έχουν σημαντικές αδυναμίες, τα λευκά πολύ

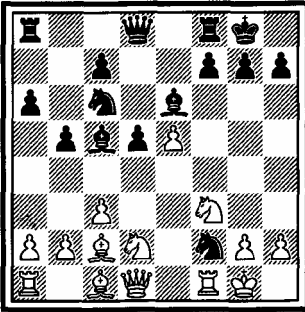

δύσκολα θα αξιοποιήσουν την υποροχή του πιονιού: 22. ♖δ6 ♖β8 κ.λπ.

iv

11...

♘:ζ2

Τα μαύρα δίνουν δυο κομμάτια για πύργο, αλλά αποκτούν την πρωτοβουλία. Μια δυναμική βιρίαντα.

12. ♖:ζ2

ζ6

13. ε:ζ6

Δεν προσφέρει τίποτα στα λευκά

το 13. ♖ε2 ζ:ε5 14. ♘β3 ♘:ζ2+ 15. ♖:ζ2 ♘:ζ5 (Αλλάζοντας τον ένα από τους δύο επικίνδυνους αξιωματικούς του λευκού. Δεν είναι καλό το 15...ε4 16. ♖ε1 και 17. ♘δ4) 16. ♘:ζ5 ♖:ζ5 — Τσέκοβ-Τριφούνοβιτς, Χίλβερσομ, 1947.

13...

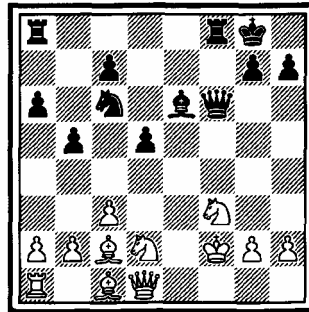
♘:ζ2+

Ενδιαφέρον και το 13... ♖:ζ6 14. ♖ζ1 (για να απαντήσει στο 14... ♘ε5 με 15. ♘δ4) ♖αε8! βελτιώνοντας τη θέση του, χωρίς να δείχνει τις διαθέσεις του. Τα λευκά πρέπει να είναι προσεκτικά π.χ. 15. ♘β3 ♘:ζ2+ 16. ♖:ζ2 ♘ε5 17. ♘β4 ♘η4 18. θ3 (η απειλή ήταν 18...γ5) ♘:ζ3+ 19. ♘:ζ3 ♘:ζ3 20. η:ζ3 ♖:ζ3 κ.λπ.

Διευκολύνει την άμυνα του λευκού το 14... ♘η4 15. θ3 ♘ε5 16. ♘δ4.

14 ♘:ζ2

♖:ζ6

Ο μαύρος θα εκμεταλλευτεί το

κάρφωμα στη ζ στήλη, πιέζοντας στο ζ3 με ♖ε5 και ♗η4. Ο λευκός έχει δυο αμυντικά σχέδια:

15. ♖η1 (με ιδέα να απλοποιήσει τη θέση, θυσιάζοντας ένα πόνι στο ζ3. Με τις αλλαγές κομματιών στο ζ3 θα προκύψει ένα φινάλε με τον μαύρο να αντιπαρατάσσει πύργο και δύο πόνια στο ζεύγος των λευκών αξιωματικών) ♖αε8 (καλύτερο από το 15... ♗η4 16. ♗ζ1! ♗:ζ3 17. ♖:ζ3 ♖:ζ3 18. η:ζ3 ♖:ζ3 19. ♗ε3 και τα λευκά ελαφρά κομμάτια έχουν ανοικτό πεδίο δράσης) 16. ♗ζ1 (Η προφυλακτική κίνηση θ3 αδυνατίζει το η3 π.χ. 16.θ3? ♗ε5 17. ♗:ε5 ♖:ε5 18. ♗ζ3 ♖η3 19. ♖δ3 ♗ζ5! 20. ♖:δ5+ ♖θ8 21. ♗:ζ5 ♖ε2! με αποφασιστική επίθεση. Ισχυρή πρωτοβουλία δίνει στα μαύρα και το διστακτικό 16. ♖ζ1 ♖θ8 — ίσως και 16... ♗ζ5— 17.θ3 ♗ζ7! 18. ♗β3 ♗θ5 19. ♗η5 ♖δ6 20. ♖δ3 21. ♖δ1 ♖:ζ3! — Κοζλόβ-Έστριν, ΕΣΣΔ, 1973) ♗ε5 17. ♗:ε3 ♗:ζ3+ 18. ♖:ζ3 ♖:ζ3 19. η:ζ3 ♖:ζ3 και είναι δύσκολο να εκφέρει κανείς γνώμη για το ποιος υπερέχει στο φινάλε.

15. ♗ζ1 (κρατώντας τον βασιλιά στο ζ2 για να υποστηρίξει το ζ3) ♗ε5 16. ♗ε3 ♖αε8 17. ♗γ5 (ενδιαφέρον είναι το 17. ♗δ4 ♖θ4+ 18. ♖η1 ♗:ζ3+ 19. η:ζ3 ♖η5+ με

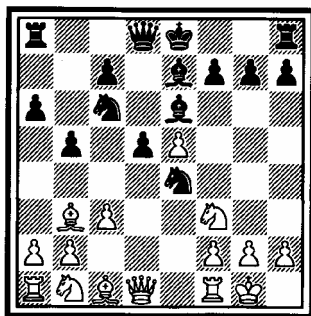
περίπλοκο παιχνίδι — Τσεσκόφ-σκι-Τσέχοβ, Ροστόκ, 1984) ♖ζ7 18. ♗δ2 (λάθος είναι 18. ♖δ4 ♗ζ5! 19. ♗:ζ5 ♖:ζ5 20. ♖ε1 ♖ε6! με πολλές απειλές, όχι όμως 20... ♗η4+?? 21. ♖:η4!) ♗ζ5 και τα μαύρα διατηρούν κάποια πρωτοβουλία σαν αντάλλαγμα — Λίμπερζον-Ροσίνο, Βενετία, 1974.

γ.

9...

♗ε7

Η κλασική κίνηση της θέσης.

Υπάρχουν δύο συνέχειες Ι.

10. ♗ε3 και ΙΙ. 10. ♗β2.

Ι.

10. ♗ε3

Δεν είναι η καλύτερη κίνηση, αλλά περιέχει αρκετή δόση δηλητηρίου.

10...

0-0

11. ♗β2

♗:δ2

Κατώτερο είναι το 11... ♗η4 12. ♗:ε4 δ:ε4 13. ♖δ5! ε:ζ3 14. ♖:γ6

ζ:η2 15. ♖:η2 ♖δ7 16. ♁θ6! η:θ6
17. ζ3 θ5 18. ♠αδ1 με καλύτερα τα
λευκά — Κασπάροβ-Γιουσούποβ,
ΕΣΣΔ, 1979.

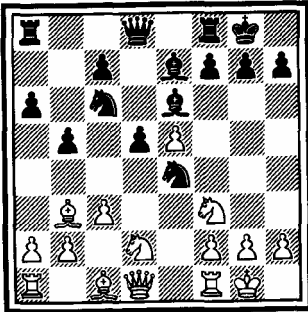
12. ♖:δ2 ♖δ7
13. ♖δ3 ♁α5
14. ♁γ2 η6
15. ♁θ6 ♁ζ5
16. ♖ε2 ♠ζε8
17. ♁δ4 ♁:γ2
18. ♁:γ2 ♁δ6

και τα μαύρα ισοφάρισαν — Κέ-
ρες-Ντάιχοφ, αλληλ., 1935/36.

II.

10. ♁β52 0-0

Τα λευκά διαθέτουν τρεις κινήσεις
από τις οποίες η πρώτη είναι κακή
και πρέπει να αποφεύγεται! i.
11. ♁:ε4?!, ii. 11. ♁γ2 και iii.
11. ♖ε2.

i.

11. ♁:ε4 δ:ε4
12. ♁:ε6 ζ:ε6

13. ♁δ4 ♖δ5!
14. ♁:γ6 ♖:γ6
15. ♖η4 ♠ζ5!
16. ♁ζ4 ♠αζ8

με μεγάλη υπεροχή των μαύρων
που αποκτούν πίεση στα πιόνια ε5
και ζ2 — Ιλαντζής-Γρίβας, Αθήνα
1981.

ii.

11. ♁γ2 ζ5

Κατώτερο το 11... ♁γ5 12. ♁δ4!
♁:ε5 13. β4! (13. ♖θ5 ♁γδ3!) ♁α4
14. ♖θ5 ♁η6 15. ζ4 με ισχυρή επί-
θεση.

12. ♁β3

Με στόχο το τετράγωνο δ4.

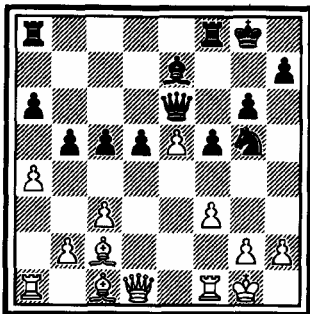
Παίζεται και 12. ε:ζ6 ♁:ζ6 13. ♁β3
♁η4 14. ♖δ3 ♁ε4 15. ♁βδ4 ♁:δ4
16. ♁:δ4 ♁δ6 17. θ3! με ισότητα, —
Ραγκόζιν-Ραβίνσκι, Μόσχα, 1947,
όχι όμως εδώ 17. ♁:β5? ♁:θ2+! 18.
♁:θ2 ♖θ4+ 19. ♁η1 ♠ζ5! ούτε
17. ♁γ6? ♖θ4! 18. ♖:δ5+ ♁θ8
19. θ3 ♠:ζ2! ούτε
17. ζ3? ♖θ4.

12... ♖δ7
13. ♁βδ4 ♁:δ4
14. ♁:δ4 γ5
15. ♁:ε6 ♖:ε6
16. ζ3

Προστατεύει έμμεσα το ε5.

16... ♁η5
17. α4 η6

18. ♁:η5

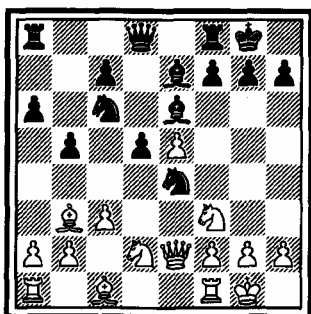
Καλύτερο φαίνεται το 18. ♖ε2 διατηρώντας την ένταση.

18...	♙:η5
19. ζ4	♙:ε7
20. ♖ζ3	♞β4
21. ♞ζ61	♞ζ68
22. γ:β4	γ4!

και ο μαύρος δεν πρέπει να φοβάται — Μπαλάσοβ-Κορτανόι, Δ. Γερμανία, 1980.

iii.

11. ♖ε2

11... ♞γ5

Ή 11... ♞:δ2?! 12. ♖:δ2 ♞α5 13. ♙γ2 ♞γ4 14. ♖δ3 η6 15. ♙θ6 ♞ε8 16. ♖δ4 αδιαφορώντας για το β2. Ο λευκός έχει καλές προοπτικές στην πτέρυγα του βασιλιά με ♖ζ4, ♙η5 αλλάζοντας τους μαύρους αξιωματικούς με απειλές στα αδύνατα μαύρα τετράγωνα — Σολ-Ζουιντέμα, Ολλανδία, 1967.

12. ♞δ64 ♖δ7

Τα λευκά αποκοτόν υπεροχή μετά από 12... ♞:β3 13. ♞:γ6 ♞:γ1 14. ♞α:γ1 ♖δ7 15. ♞:ε7+ ♖:ε7 16. ζ4 ζ5 17. ε:ζ6 ♖:ζ6 18. ♖ε3 με φανερές αδυναμίες στα τετράγωνα δ4, γ5, ε5 — Γιανόσεβιτς-Λούκιτς, Γιουγκοσλαβία, 1955.

Εξ ίσου κακό και το 12... ♞:δ4? 13. γ:δ4 ♞:β3 14. ♞:β3 με παιχνίδι στη γ στήλη, στο τετράγωνο γ5, αλλά και στην πτέρυγα του βασιλιά με ζ4-ζ5 — Μποτβίνικ-Ντένκερ, Γκρόνιγκεν, 1946.

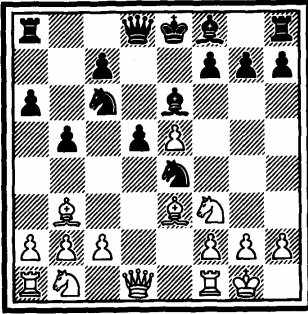
13. ♙γ2 ζ5

Με ικανοποιητική θέση για τα μαύρα π.χ.

14. ♞:ε6 ♞:ε6 15. ♞ζ3 ♞α5 16. ♞δ1 γ6 — Γιούντοβιτς-Σιγιά-νόφσκι, ΕΣΣΔ, 1971, ή
14. ε:ζ6 ♙:ζ6 15. ♞:ε6 ♖:ε6 16. ♖:ε6 ♞:ε6.

Γ.

9. ♙ε3

Άρχισε να κερδίζει έδαφος τα τελευταία χρόνια. Δεν προκαλεί ιδιαίτερα προβλήματα στα μαύρα, που με σωστό παιχνίδι αποκτούν τουλάχιστον ίση θέση. Υπάρχουν τρεις απαντήσεις. α. 9...♙ε7, β. 9...♘α5?! και γ. 9...♙γ5. Αναλυτικά:

α.

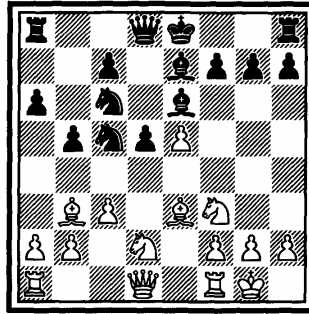
9... ♙ε7
10. ♘β62

Αν 10.γ3 τότε έχουμε μια βαριάντα που εξετάσαμε στη συνέχεια με 9.γ3.

10... ♘γ5
11. γ3

Δεν δημιουργεί προβλήματα το 11.♘64 ♘:64! (όχι 11...♘:ε5 12.♣θ5 με πολλές απειλές) 12.♙:64 ♣67 13.γ3 ♘α4 14.♚β1 γ5 15.♙ε3 0-0 — Τσεσκόφσκι-Μπαλάσοβ, ΕΣΣΔ, 1980.

Τώρα τα μαύρα μπορούν να κερδίσουν ένα πόνι.

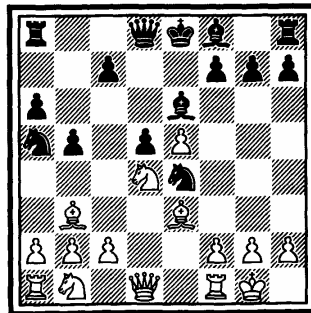

11... ♘63!?
12. ♣β1 ♘δ:ε5
13. ♘:ε5 ♘:ε5
14. ♙64 ζ6
15. ♚ε1 ♣66
16. ♙γ2

Γκριγκόροβ-Γρίβας, Πέρνικ, 1983, και τώρα 16...γ5! 17.♙:ε5 ζ:ε5 18.♙:θ7 0-0-0! με υπεροχή των μαύρων.

β.

9... ♘α5?!
10. ♘64!

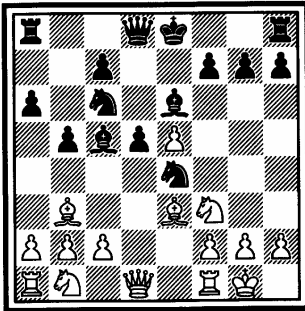

10... ♖δ7
 11. ♖ε1 ♘:β3
 12. α:β3 ♙ε7
 13. β4

Κιουπρέισικ-Σλούτσκι, ΕΣΣΔ, 1979. Ο ίππος στέκεται θαυμάσια στο δ4 ενώ υπάρχει και η απειλή 14.ζ3 ♘η5 15. ♙:η5 ♙:η5 16.ζ4 και 17.ζ5.

γ.

9... ♙γ5

Η θεωρία δεν εμπιστεύεται αυτή την κίνηση και την εφοδιάζει με !
 Η γνώμη μου είναι ότι τα μαύρα αποκτούν καλό παιχνίδι. Και να η απόδειξη, με δύο βαριάντες I. 10. ♙:γ5 και II. 10. ♖δ3!

I.

10. ♙:γ5 ♘:γ5
 11. ♘δ4 ♘:δ4
 12. ♖:δ4 ♘β7!
 13. γ3 0-0
 14. ♘δ2 γ5

15. ♖ζ4 ♘α5!

με πρωτοβουλία των μαύρων — Κορχόνεν-Γρίβας, Μπελφόρ, 1983.

II.

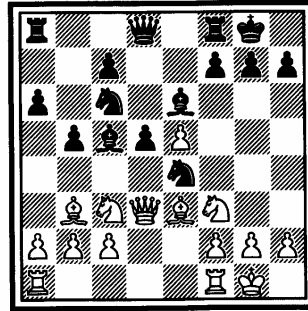
10. ♖δ3!

Για 10. ♖ε2 βλέπε βαριάντα με 9. ♖ε2.

10... 0-0

11. ♘γ3

Καλύτερο από το 11. ♘δ2 ♘:δ2 12. ♖:δ2 δ4.

11... ♘β4
 12. ♖ε2 ♘:γ3
 13. β:γ3 ♙:ε3
 14. ♖:ε3

Μετά από 14. γ:β4 ♙β6 τα μαύρα έχουν τους δυο αξιωματικούς και θα συνεχίσουν με ♙η4 και ζ6.

14... ♘γ6
 15. α4 ♘α5
 16. ♖γ5

Αν 16. ♙α2 τότε 16... ♖β8! 17. α:β5

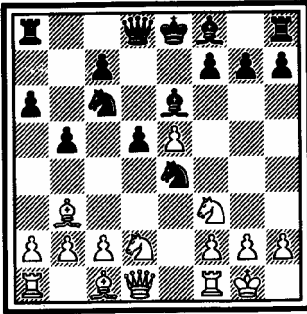
♖:β5 18. ♘δ6 ♗β6 19. ♚ζα1 ♘:β3
20. ♘:β3 ♗:ε3 21. ζ:ε3 ♘αε8! με ι-
σότητα — Γκίντα-Γρίβας, Ηρά-
κλειο, 1985.

16... ♗67
17. ♘δ6 γ6
18. α:β5 α:β5

και τα μαύρα στέκονται ικανοποι-
ητικά — Δέδες-Γρίβας, Κάλυ-
μνος, 1985, και Κλίγγκερ-Γρίβας,
Σάρτζα, 1985.

Δ.

9. ♘β62

Η παραπάνω θέση ήταν η κύρια «ουζήτηση» στα δύο τελευταία ματς για τον παγκόσμιο τίτλο, Κάρποβ-Κορτσονί. Στην αρχή φαινόταν ότι ο Κάρποβ κέρδιζε τη θεωρητική διαμάχη, αργότερα όμως βρέθηκαν οι σωστές συνέχειες για τα μαύρα.

9... ♘γ5!

Η άλλη δυνατότητα είναι 9... ♙ε7,

αλλά μετά από 10. ♘:ε4 δ:ε4
11. ♙:ε6 ζ:ε6 12. ♘η5! τα λευκά έ-
χουν καλύτερες προοπτικές τόσο
στο φινάλε:

12... ♗:δ1 13. ♘:δ1 ♙:η5 14. ♙:η5
— Σαξ-Ταρζάν, Χάσπινγ 1977/78
όσο και μετά από

12... ♙:η5 13. ♗θ5+ η6 14. ♗:η5 —
Βογκτ-Τσέχοβ, Πόστνταμ, 1985.

10. γ3 64

10... ♘:β3?! 11. ♘:β3! (στοχεύο-
ντας τα τετράγωνα δ4, γ5) ♙ε7
12. ♘ζδ4! (και όχι 12. ♘βδ4 ♘:δ4
13. ♘:δ4 ♗δ7 — Κυμουρτζής-Γρί-
βας, Αθήνα, 1981) ♘:δ4 13. γ:δ4 με
απόλυτο έλεγχο στο γ5 και παι-
χνίδι στη στήλη γ.

Αν προηγουμένως 12... ♘:ε5
13. ♘ε1 ♘η6 14. ♘:ε6 ζ:ε6 15. ♘δ4
♘ζ8 16. ♗η4 με ισχυρότατη επίθε-
ση — Κουσμίν-Μπελιάφσκι, ΕΣΣΔ,
1977.

Τα μαύρα, τέλος, χάνουν πολύ
χρόνο αν παίξουν 10... ♘δ63 με
σκοπό 11... ♘:γ1

Τώρα τα λευκά έχουν τις εξής 3 δυ-
νατότητες: α. 11. ♘η5!?, β. 11. γ:δ4
και γ. 11. ♙:ε6.

α.

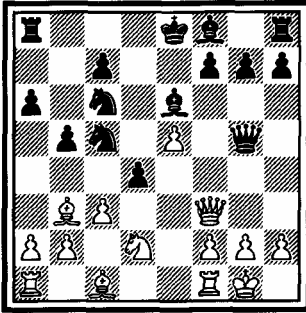
11. ♘η5!?

Θυσία κομματιού που πρωτοπαί-
χθηκε στην 10η παρτίδα του ματς
Κάρποβ-Κορτσονί το 1978 και
«τράνταξε» τη βαριάντα.

11... ♗:η5

Παίζεται και 11...δ:γ3 12. ♖:ε6 ζ:ε6
13. β:γ3 ♖δ3! με ασάφεια — Κάρ-
ποβ-Κορτονόι, ματς 1978.

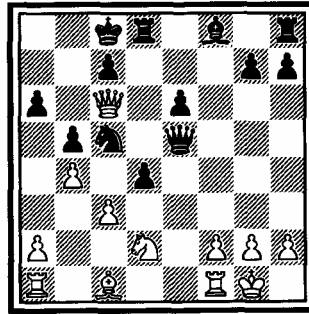
12. ♖ζ3

Τα μαύρα έχουν δύο επιλογές: να δώσουν αμέσως πίσω το κομμάτι με 12...0-0-0 ή να δοκιμάσουν το ριψοκίνδυνο 12... ♙δ7.

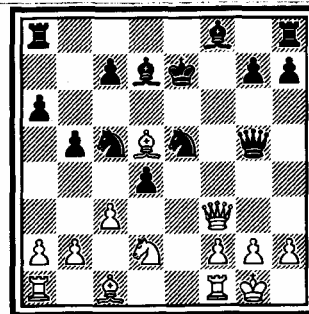
Κατώτερο είναι το 12... ♜δ7? 13. ♙δ5! ♙:δ5 14. ♖:δ5+ ♙δ6 (προσωρινή λύση) 15. γ:δ4 ♖:δ4 16. ♖γ4! — Μπροντούμ-Μπριν Κλάουζεν, Δανία, 1979.

12...0-0-0 13. ♙:ε6+ (δεν είναι επικίνδυνο το 13. ♖:γ6 ♖:ε5 14. ♖ζ3 ♖δ5! 15. ♙:δ5 ♙:δ5 παίρνοντας πίσω τη βασίλισσα με λίγο καλύτερη θέση) ζ:ε6 (ο ♖γ5 πρέπει να υποστηρίζει το α6) 14. ♖:γ6 ♖:ε5 15. β4 και τα μαύρα πρέπει υποχρεωτικά να θυσιάσουν κομμάτι, μπαίνοντας όμως σε ένα ενδιαφέρον φινάλε.

15... ♖δ5! (Χάνει το 15...δ:γ3 16. β:γ5 γ:δ2 17. ♖:α6+ και ο μαύρος βασιλιάς θα υποφέρει) 16. ♖:δ5 ε:δ5 17. β:γ5 δ:γ3 18. ♖β3 δ4 κ.τ.λ.

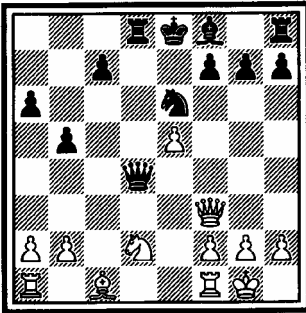
Η άλλη επιλογή είναι 12... ♙δ7 13. ♙:ζ7+ (ο μαύρος δεν έχει κανένα πρόβλημα μετά από 13. ♖:ζ7+ ♜δ8) ♜ε7! (αν 13... ♜δ8? 14. γ:δ4 και η θέση του μαύρου καταρρέει) 14. ♙δ5 (το καλύτερο, αν 14. γ:δ4? ♖:δ4! 15. ♖:α8 ♙γ6 ενώ στο 14. ♖β3 ή 14. ♖ε4 ο μαύρος στέκεται καλά με 14... ♖ζ5) ♖:ε5

Τα λευκά θα πάρουν πίσω το κομμάτι, είτε με 15. ♖ε1, είτε με 15. ♖ε2 αλλά η θέση είναι ιδιαίτερα ασαφής.

β.

11. γ:♠4	♠:♠4
12. ♘:♠4	♖:♠4
13. ♙:ε6	♘:ε6
14. ♖ζ3	♙68

Είναι πολύ ριψοκίνδυνο για τα λευκά να πάρουν το πόνι α6: 15. ♖γ6+ ♖δ7 16. ♖:α6 ♙β4 17. ♘ζ3 ♖65 (απειλεί ♙α8) 18. ♖α7 γ5. Η ♖α7 είναι μακριά από τα άλλα λευκά κομμάτια και έξω από το παιχνίδι.

γ.

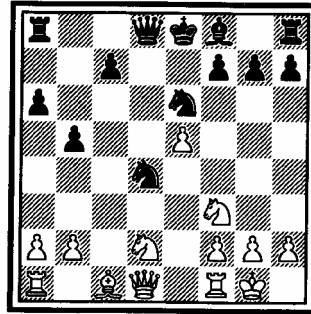
11. ♙:ε6	♘:ε6
12. γ:♠4	

Περιπλοκές προσπάθησε να δημιουργήσει ο Σαξ εναντίον του Ταλ (!) στο Τάλιν το 1979 χωρίς αποτέλεσμα παίζοντας 12. ♘β3?! δ:γ3 13. ♖γ2 ♖65! 14. ♙δ1 ♘β4!

15. ♖ε2 ♖γ4! 16. ♖:γ4 β:γ4 17. ♘α5 ♘γ2 18. ♙β1 ♙β8 19. ♘:γ4 ♘α3 20. ♘:α3 ♙:α3 21. ♘ε1 γ:β2 22. ♘γ2 β:γ1=♖ 23. ♙:β8+ ♘ε7 24. ♙:γ1 ♙:β8 25. ♘:α3 ♙β2 26. ♙γ2 ♙:γ2 27. ♘:γ2 ♘δ7 με μικρή υπεροχή των μαύρων στο φινάλε λόγω καλύτερου βασιλιά αλλά και του ελεύθερου πιονιού γ7.

12...

♘γ:♠4

Υπάρχουν δύο δυνατότητες I. 13. ♘ε4 και II. 13. α4.

I.

13. ♘ε4

Η κύρια και περίπλοκη συνέχεια. Τα μαύρα έχουν δύο επιλογές: i. 13... ♖65?! και ii. 13... ♙ε7.

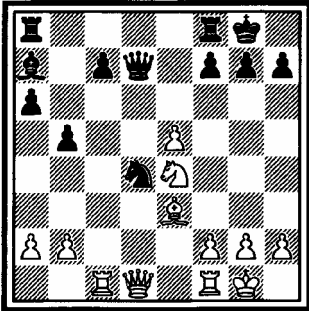
i.

13... ♖65?!

Η λιγότερο φιλόδοξη συνέχεια με κύριο στόχο την ισοπαλία.

14. ♘:♠4 ♘:♠4

- 14... ♖:δ4? 15. ♖ζ3 με απειλές,
 15. ♘γ3 ♖δ7
 16. ♙ε3 ♘γ5
 17. ♘ε4 ♙α7
 18. ♖γ1 0-0

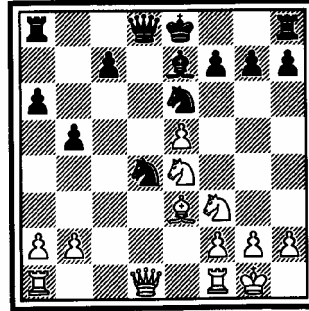
19. ♘γ5 ♙:γ5
 20. ♖:γ5 ♖ζδ8
 21. ♙:δ4 ♖:δ4
 22. ♖:δ4 ♖:δ4
 23. ♖:γ7 ♖δ2

Τα μαύρα έχουν, κατά τον Μπε-
 λιάφσκι, πολλές δυνατότητες για ι-
 σοπαλία παρά το πόνι λιγότερο.
 ii.

- 13... ♙ε7
 14. ♙ε3

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

14... ♘ζ5!
 Κακό είναι το 14... ♘:ζ3+? 15. ♖:ζ3
 0-0 16. ♖ζδ1 ♖ε8 17. ♘ζ6+! —
 Κάρποβ-Κορτσόνι, ματς 1981, π.χ.
 17...η:ζ6 18.ε:ζ6 ♙δ6 19. ♖δ4! με

αποφασιστική επίθεση στις στήλες
 η και θ.

15. ♖γ2!

Τα λευκά πρέπει να διατηρήσουν
 τις βασίλισσες στο παιχνίδι και το
 τετράγωνο γ2 με έλεγχο στη δια-
 γώνιο γ2-γ5 είναι το ιδανικό.

- 15... 0-0

15... ♘:ε3? 16. ♖γ6+ ♗ζ8 17.ζ:ε3
 με μεγάλη επίθεση από τη στήλη
 ζ.

16. ♖αδ1

Μετά από 16. ♘εη5 ♙:η5 17. ♘:η5
 ♘:η5 18. ♖:ζ5 ♘ε6, ή μετά από
 16. ♘ζ6+ ♙:ζ6 17. ♖:ζ5 ♙ε7 —Βαν
 Ντερ Βιλ-Κορτσόνι, Σεράγιεβο,
 1984, η θέση των μαύρων είναι ι-
 κανοποιητική.

- 16... ♘:ε3

- 17.ζ:ε3

Το δίπλωμα των πιονιών δεν είναι
 εις βάρος του λευκού, γιατί ενισχύ-
 εται το τετράγωνο δ4 και ανοίγει η
 στήλη ζ.

- 17... ♖γ8

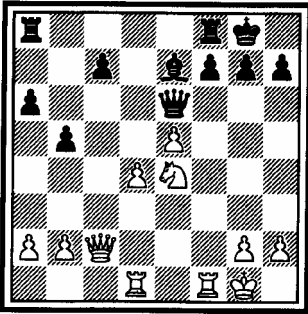
18. ♖64

Δεν προσφέρει τίποτα το 18.03
 ♖68 19. ♖γ1 γ5 20. ♣ζ2! ♣β7!
 21. ♖θ2! ♣:ε4! 22. ♣:ζ7+ ♖θ8
 23. ♣:ε6 ♖η5 24. ♖θ1 ♖ε8! με ισό-
 τητα — Κάρποβ-Γιουσούποβ, ΕΣ-
 ΣΔ, 1983.

18... ♖:64

Η απειλή 19. ♖ζ5 υποχρεώνει τα
 μαύρα να αλλάξουν ίππους, ξεδι-
 πλώνοντας τα λευκά πόνια.

19. ε:64 ♣ε6!

20. ♖η3!

Μετά από 20. ♣:γ7? ♖ζγ8 21. ♣α5
 ♖γ2 22. ♖δ2 ♖γ4! τα μαύρα έ-
 χουν απειλές και πρωτοβουλία για
 το χαμένο πόνι — Λιάνγκ-Γρίβας,
 Καβάλα, 1984.

20... γ5!

Διασκεδαστικό είναι το 20...ζ6
 21. ♖ζ5 ζ:ε5 22. ♣β3! 1:0 — Τσε-
 σκόβσκι-Γιουσούποβ, ΕΣΣΔ 1982.

21. δ:γ5 ♣:α2

22. ♖ζ5 ♣ε6

Η θέση είναι ασαφής και προσφέ-
 ρει ίσες τύχες στις δυο παρατάξεις
 κατά τη γνώμη μου.

II.

13. α4 ♖ε7!

Οι απειλές των λευκών δεν είναι
 ουσιαστικές και τα μαύρα ανα-
 πτύσσονται.

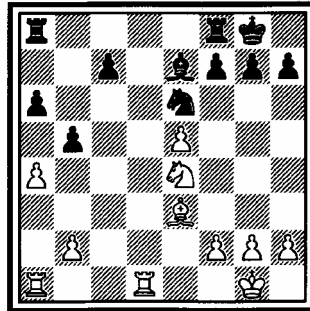
14. ♖:64 ♖:64

Καλή είναι και η πρόταση του
 Γιουσούποβ 14... ♣:64 15. α:β5
 ♣:ε5 16. β:α6 0-0 17. ♖ζ3 ♣β5
 18. ♣α4 ♣:α4 19. ♖:α4 ♖γ5 με ισό-
 παλο φινάλε.

15. ♖ε4 ♖ε6

16. ♖ε3 ♣:δ1

17. ♖ζ:δ1 0-0

18. ζ4

Ή 18. ♖δ7 ♖ζε8! 19. α:β5 α:β5! —
 Λαντζής-Γρίβας, Αθήνα, 1982.

18... ♖α68

19. α:β5 α:β5

20. ♖ζ2

Ή 20.ζ5 ♣:δ1+ 21. ♣:δ1 ♣δ8!

20... ζ5!

21. ε:ζ6 ♣:δ1!

Πρόταση του Μίνεβ αντί του παλιού 21...η:ζ6.

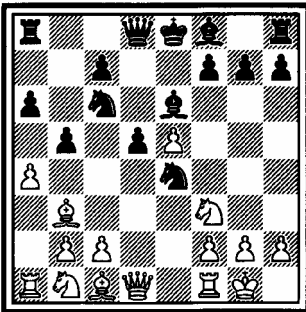
22. ♣:δ1 ♖:ζ6

23. ♘:ζ6 ♣:ζ6

με πλήρη ισότητα.

Ε.

9.α4

Κίνηση αφινιδιασμού. Θέλει προσοχή γιατί περιέχει αρκετές απειλές.

9... β4

10.α5!

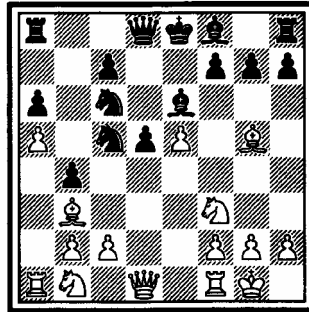
Με απειλή 11. ♖α4, η επόμενη κίνηση του μαύρου είναι πρακτικά φορσέ.

10... ♘γ5!

Τα λευκά έχουν τις εξής δυο συνέχειες: α. 11. ♖η5, β. 11. ♖ε3.

α.

11. ♖η5

11... ♣β7

Λάθος είναι το 11... ♖ε7? γιατί η αλλαγή των αξιωματικών αδυνατίζει τα μαύρα τετράγωνα δ4, γ5, και β4: 12. ♖:ε7 ♘:ε7 13. ♣δ4! ♘:β3?! 14. γ:β3 με μεγάλη υπεροχή των λευκών — Αντόνοβ-Γρίβας, Πέρνικ, 1983.

12. ♘β62 θ6

13. ♖θ4 ♖ε7

Τώρα που ο δρόμος της λευκής βασίλισσας προς το δ4 είναι κλειστός.

14. ♖:ε7 ♘:ε7

15. ♘δ4 0-0

16. γ3 β:γ3

17. β:γ3 ♖η4!

Ελπίζοντας σε 18. ♘ζ3, είναι φανερό ότι στην προκειμένη θέση οι ίπποι είναι ισχυρότερα κομμάτια από τους αξιωματικούς, γιατί συμμετέχουν ουσιαστικότερα στη μάχη για τον έλεγχο στα κεντρικά

τετράγωνα.

18.ζ3!

Κατώτερο είναι το 18.♖β1?!
 Ξαβ8! — Κρίστιανσεν-Γιουσού-
 ποβ, Λινάρες, 1984.

18..

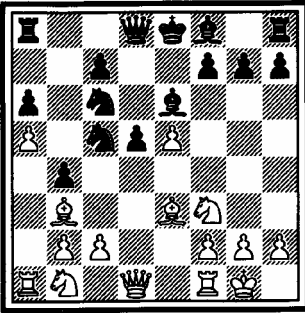
♙ζ5

19.♙γ2

με ισοότητα.

β.

11.♙ε3

11...

64

Τ 11...♗:β3!? 12.γ:β3 ♙ε7

13.♖γ1 ♗β8 (ο ίππος θα βοηθήσει

στον έλεγχο του γ5 από το δ7. Αν
 13...♖δ7? 14.♙γ5 με υπεροχή.
 Τώρα όμως: 13...♗β8 14.♙γ5 0-0
 15.♗βδ2 ♗βδ7! 16.♙:ε7 ♖:ε7
 17.♖:γ7 Ξζγ8 με πρωτοβουλία)
 14.♗δ4 0-0 15.♗δ2 ♖δ7 16.♗:ε6
 ♖:ε6 — Φερναντέζ-Γρίβας, Γκρό-
 νινγκεν, 1985/86. Όχι όμως εδώ
 16...ζ:ε6? 17.♙γ5 και η ♖δ7 εμπο-
 δίζει τον ♗β8 να αναπτυχθεί στο
 σωστό τετράγωνο.

12.♙η5

Το πάρσιμο του πιονιού οδηγεί σε
 λίγο καλύτερη θέση για τα μαύρα:
 12.♙:δ4 ♗:β3 13.γ:β3 ♙η4!
 14.♙ε3 ♖:δ1 15.Ξ:δ1 ♗:ε5
 16.♗βδ2 ♙δ6! ή
 12.♗:δ4 ♗:δ4 13.♙:δ4 ♗:β3
 14.γ:β3 ♖δ5!

12...

♖δ7

13.♗βδ2

θ6

14.♙θ4

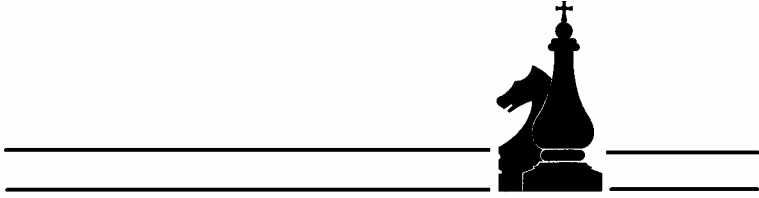
♙ε7

Ενδιαφέρον είναι το 14...η5!
 15.♙η3 ♙η7.

15.♙:ε7

♖:ε7

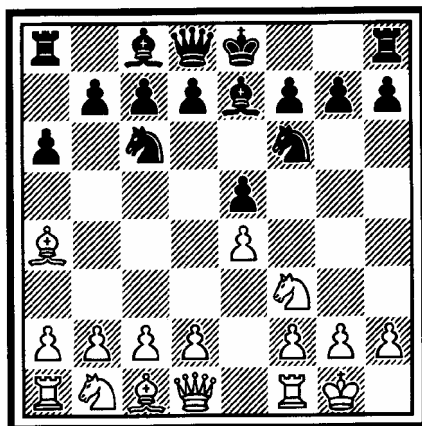
με ίσες τύχες.

ΚΛΕΙΣΤΗ ΙΣΠΑΝΙΚΗ

1. ε4
2. ♘ζ3
3. ♚β5
4. ♚α4
5. 0-0

ε5
♘γ6
α6
♘ζ6
♚ε7

Πρόκειται για την πιο σημαντική διακλάδωση της Ισπανικής παρτίδας. Τα μαύρα κρατούν κλειστό το κέντρο και προσπαθούν να αναπτύξουν δραστηριότητα στην πτέρυγα της βασίλισσας, ενώ τα λευκά στην πτέρυγα του βασιλιά κατά κανόνα. Ο μεγαλύτερος ειδικός στη βαριάντα είναι ο Κάροβ, είτε με τα λευκά είτε με τα μαύρα!

6. ♖ε1

Το πόνι ε4 πρέπει να υποστηριχθεί.

Τα λευκά μπορούν ακόμα να παίξουν 6. ♖ε2 β5 7. ♗β3 β6 8. α4 ♗η4! 9. γ3 (εμποδίζει το 9... ♗δ4) 0-0 10. θ3 (Δεν είναι επικίνδυνο το 10. α:β5 α:β5 11. ♖:α8 ♗:α8 12. ♗:β5 ♗α7 και 13... ♗:ε4, ενώ κακό είναι το 10. ♗δ5? ♗:δ5 11. ε:δ5 ζ5! με σκοπό 12...ε4) ♗α5 11. ♗γ2 (Ο λευκός μπορεί να δοκιμάσει και το ενδιαφέρον 11. ♗:ζ7+ ♖:ζ7 12. θ:η4) ♗ε6 12. α:β5 α:β5 13. δ4 ♗γ4! 14. ♗δ3 ♗:δ3 15. ♗:δ3 ♗η4 16. ♖:α8 ♗:α8 17. β3 ♗α2! ή να αρπάξουν την τελευταία τους ευκαιρία για να κόψουν τον ίππο, πριν τα μαύρα παίξουν β5:

6. ♗:γ6 δ:γ6 7. δ3 ♗δ7 (ο ίππος δεν

χρειάζεται πια στο ζ6, το σχέδιο του μαύρου είναι 0-0, ζ6, ♗γ5, ♗ε6, γ5 και ♗δ4) 8. ♗βδ2 0-0 9. ♗γ4 ζ6 10. ♗θ4 ♗γ5 11. ♗ζ5 ♗:ζ5 12. ε:ζ5 ♖ε8. Τα λευκά θα προσπαθήσουν να εκμεταλλευθούν το τετράγωνο ε4 και την υπεροχή χώρου στην πτέρυγα του βασιλιά, ενώ τα μαύρα έχουν τη στήλη δ και μπορούν να παίξουν με τα πόνια τους στην πτέρυγα της βασίλισσας — Γκεόργκιου-Πόρτις, Μόσχα 1957.

6...

β5!

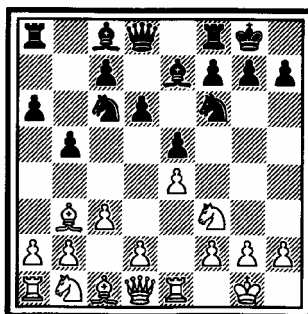
Πριν ο λευκός παίξει γ3 και απαντήσει στο β5 με ♗γ2 κερδίζοντας ένα τέμπο.

7. ♗β3

δ6

8. γ3

0-0

Απ' αυτή τη θέση τα λευκά έχουν δυο βασικές συνέχειες: Α. 9.β4 και Β. 9.β3.

A.

9.β4

Δεν προσφέρει τίποτα ιδιαίτερο στα λευκά γιατί μετά από

9... ♙η4!

τα μαύρα ασκούν σημαντική πίεση στα κεντρικά λευκά πιόνια. Υπάρχουν 3 δυνατότητες για τα λευκά α. 10.♙ε3 β. 10.θ3 και γ. 10.β5.

α.

10.♙ε3

Ενισχύει το κέντρο. Τα μαύρα δεν μπορούν βέβαια να πάρουν το ε4 (10...♗:ε4?? 11.♙β5) αλλά διαθέτουν δυο καλές απαντήσεις: I. 10...ε:δ4 και II. 10...β5.

I.

10... ε:δ4

11.γ:δ4 ♗α5

12.♙γ2 ♗γ4

Ή και 12...γ5 13.♗β52 γ:β4 14.♙:β4 ♗γ6 15.♙ε3 δ5 με ισότητα — Σοσόνκο-Ρε, Βάικ αν ζε, 1974.

13.♙γ1 γ5

14.β3 ♗β6

15.♗β62 ♙γ8

Μετά από 15...γ:δ4 16.♙β2 τα λευκά παίρνουν πίσω το πιόνι με καλύτερη θέση.

16.θ3 ♙θ5

17.♙β2

Δεν είναι καλό το 17.ε5 δ:ε5 18.δ:ε5 ♗ζ65 και εκτός από την άμεση απειλή ♗γ3 ο ίππος έχει βλέψεις και στα τετράγωνα ζ4 και β4.

17...

♗ζ67

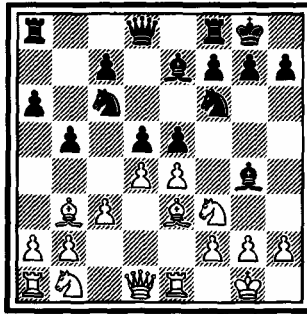
με ισότητα — Κλοβάν-Γκέλερ, ΕΣΣΔ, 1975.

II.

10...

δ5

Δυναμική αντίδραση με θυσία πιονιού.

11.ε:δ5

Ισχυρή επίθεση για το χαμένο πιόνι αποκτούν τα μαύρα μετά από 11.δ:ε5? ♗:ε5 12.ε:β5 ♙:ζ3 13.η:ζ3 ♙δ7!

11.. ε:δ4!

12.♙:δ4 ♗:δ4

13.γ:δ4

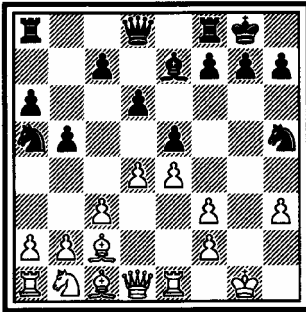
Κατώτερο είναι το 13.♙:δ4 ♙:ζ3 14.η:ζ3 ♗δ7 15.♗δ2 ♙γ5 16.♙η4 ζ5! 17.♙η2 ♙β6 και τα μαύρα έχουν καλό αντάλλαγμα για το πιόνι.

13... ♔β4
 με ισότητα — Γκούλκο-Γκέλερ,
 Λβοβ, 1978.

β.
 10.θ3!?

Τα λευκά δέχονται να χαλάσουν
 τα πόνια τους για να μειωθεί η
 πίεση από τα μαύρα κομμάτια στο
 κέντρο.

10... ♔:ζ3
 11.η:ζ3 ♘α5
 12.♔γ2 ♘θ5

13.ζ4
 Πριν τα μαύρα παίξουν ♔η5 με έ-
 λεγχο στο τετράγωνο ζ4.

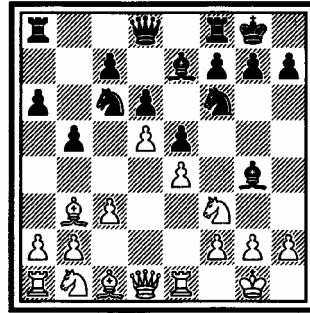
13... ♘:ζ4
 14.♔:ζ4 ε:ζ4
 15.♘δ2

Αν 15.♞η4? ♞γ8!

15... γ5
 16.♘ζ3 ♘γ6
 17.♞δ2

με περίπλοκο παιχνίδι — Ντου-
 μπίνι-Αντοσίν, ΕΣΣΔ, 1962.

γ.
 10.65

Το μπλοκάρισμα είναι πρόωρο.
 Τα λευκά πρέπει να κλείσουν το
 κέντρο μόνο σε θέσεις που μπο-
 ρούν να ενισχύσουν το τετράγωνο
 δ5 ή με β3, γ4 ή με τα κομμάτια
 τους. Τώρα ο μαύρος αποκτά κα-
 θαρό σχέδιο: διάσπαση με γ6, α-
 φού το πόνι δ5 δίνει στόχο, και
 στη συνέχεια έλεγχο στο τετράγω-
 νο δ5.

10... ♘α5
 11.♔γ2 γ6

Ασαφές είναι το 11...♞γ8 12.θ3
 ♔δ7 13.♘βδ2 γ6 14.δ:γ6 ♞:γ6
 15.♘ζ1 ♞ζε8! (Το πόνι ε5 χρειά-
 ζεται προστασία για να μπορέ-
 σουν τα μαύρα να παίξουν αργό-
 τερα δ5) 16.♘η3 ♘γ4 17.♘ζ5
 ♔:ζ5 18.ε:ζ5 ♔ζ8 — Λίγκτερινγκ-
 Σμέγκαλ, Άμστερνταμ, 1979.

12.θ3

Ή 12.δ:γ6 ♞γ7! (Για να κόψει το

γ6 με τη βασίλισσα ελέγχοντας το δ5) 13. ♖β62 ♖:γ6 14. 03 ♙ε6 15. ♗ζ1 ♙ζε8 με ισότητα — Μέντις-Μπυρν, ΗΠΑ, 1974.

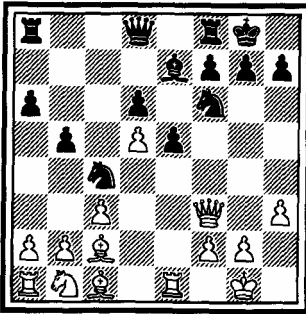
12... ♙:ζ3

Παίζεται και 12... ♙γ8 13. δ:γ6 ♖γ7, ενώ κακό είναι το 12... ♙δ7 13. ♗:ε5! δ:ε5 14. δ6 με καλύτερα τα λευκά.

13. ♖:ζ3 γ:δ5

Καλό είναι και το σταθερό 13... ♙γ8 14. δ:γ6 ♖γ7! 15. ♗β62 ♖:γ6 16. ♗ζ1 ♗γ4 17. ♗η3 ♙ζε8 με ισότητα — Τίμαν-Σπάσκι, Μόντρεαλ, 1979.

14. ε:δ5 ♗γ4!

Τα μαύρα θα κερδίσουν το πόνι δ5 αλλά τα λευκά ποντάρουν στο ζεύγος των αξιωματικών και τις ανοικτές στήλες δ, ε.

15. ♗δ2 ♗β6

16. ♗ζ1

Ενδιαφέρον είναι το 16. ♗ε4!?

16... ♗β:δ5

17. ♗η3 ♗γ7

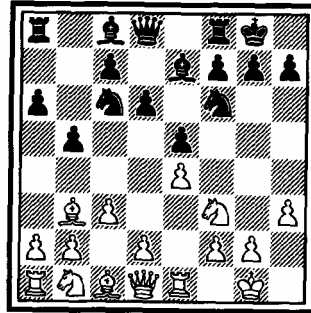
18. ♗ζ5 ♗ε6

19. α4

με αντάλλαγμα για το πόνι — Κουράντισα-Σμέγκαλ, Γιουγκοσλαβία, 1978.

B.

9. 03

Είναι η πλέον διαδεδομένη συνέχεια. Τα λευκά αποτρέπουν το κάρφωμα ♗η4 το οποίο έχει επιπτώσεις στο κέντρο τους.

Στόχος τους είναι να παίξουν 10. δ4 και να διατηρήσουν το κέντρο τους, αποφασίζοντας αργότερα και ανάλογα με την εξέλιξη της παρτίδας, αν θα μπλοκάρουν με δ5 ή θα κόψουν στο ε5. Παράλληλα, πιέζοντας στο ε5 θα προκαλέσουν τα μαύρα στην παραχώρηση ...ε:δ4 που δίνει πλήρη υπεροχή του λευκού στο κέντρο. Τέσσερα είναι τα βασικά συστή-

ματα άμυνας των μαύρων: α. 9...θ6 σύστημα Σμύσλοβ, β. 9...δβ7 σύστημα Φλορ-Ζάιτσεβ, γ. 9...ζβ8 σύστημα Μπρέγιερ και δ. 9...ζα5 σύστημα Τσιγκόριν.

α.

9... θ6

Τα μαύρα αποτρέπουν το ζη5 και σχεδιάζουν να στηρίξουν το πιόνι ε5 με ηε8 και δζ8.

10.δ4 ηε8

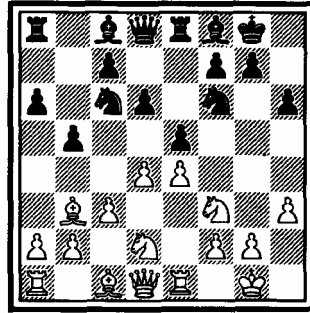
11.ζβ62

Σε ισότητα οδηγεί το 11.δε3 (Μειονέκτημα της κίνησης είναι το ότι εμποδίζει τον ηε1 να προστατεύει το ε4) δζ8 12.ζβ62 δβ7 13.ψβ1 (υποστηρίζει το ε4) ηβ8 14.α3 α5 15.δα2 α4 16.β4 α:β3 17.ψ:β3 δε6 18.ψγ2 (Μία ενδιαφέρουσα θυσία βασίλισσας υπάρχει μετά από 18.δ5!? ζα5 19.ψβ4 γ5! 20.δ:ε6 γ:β4 21.ε:ζ7+ ζθ7 22.ζ:ε8=ψ ψ:ε8 23.α:β4) δ:α2 19.η:α2 — Σαβόν-Γκέλερ, Λένινγκραντ, 1973, ή το 11.α4 δβ7 12.α:β5 α:β5 13.η:α8 ψ:α8 14.ζα3 ψβ8 15.δα2 δζ8 — Γκλίγκοριτς-Πόραθ, Τελ Αβίβ, 1964.

11... δζ8

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Τα λευκά έχουν τρεις καλές συνέχειες από τις οποίες οι δυο τελευταίες τους εξασφαλίζουν κάποια υπεροχή: I. 12.α3, II. 12.δγ2 και

III. 12.ζζ1.

I.

12.α3 δβ7

13.δγ2 η6

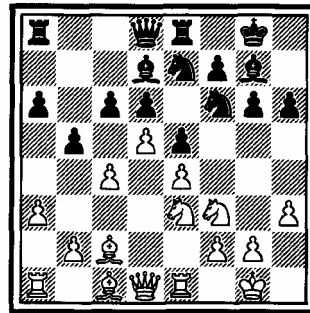
14.ζζ1 δη7

15.δ5 ζε7

16.γ4 γ6

16...β:γ4 17.ζε3 παίρνοντας πίσω το πιόνι με υπεροχή.

17.ζε3

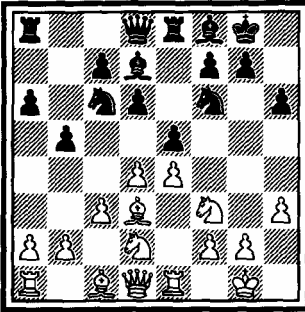
17... ηζ8!

Καλύτερο από το 17...γ:δ5 18.γ:δ5. Η ιδέα της κίνησης είναι να μην απειλείται ο πύργος όταν ο

άσπρος ίππος κόβει στο δ6. Τα μαύρα θέλουν να συνεχίσουν με 18...β:γ4 19.ζ:γ4 γ:δ5 με γενική εκκαθάριση στα λευκά κεντρικά πιάνα.

II.

12. ♖γ2 ♘67
13. ♘63!

Ο λευκός προετοιμάζει το μπλοκάρισμα με δ5. Σ' αυτό το σκοπό είναι αφιερωμένες και οι δύο επόμενες κινήσεις. Με την προηγούμενη κίνηση τα λευκά ελέγχουν το τετράγωνο γ4.

13... ♖β8
14. β3 η6
15. ♘β2 ♘η7
16. δ5 ζδ8

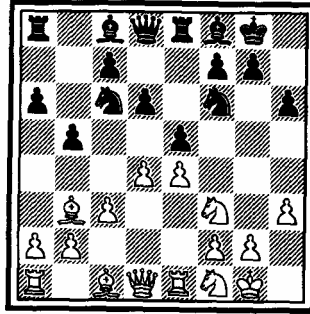
Αν 16... ζα5 17. β4 και εξηγείται το θαυμαστικό στην 13η κίνηση.

17. γ4

με πρωτοβουλία στην πτέρυγα της βασίλισσας.

III.

12. ♘ζ1

Πρόκειται για την κύρια συνέχεια των λευκών με σκοπό τη μεταφορά του ίππου στο τετράγωνο η3, απ' όπου υποστηρίζει το ε4 χωρίς να εμποδίζει τον ♘γ1 αλλά και μπορεί να βοηθήσει σε μία μελλοντική επίθεση ενάντια στο μαύρο ροκέ. Εφόσον βέβαια ο ζγ6 κρέμεται το ε4 δεν κινδυνεύει: 12...ε:δ4? 13. γ:δ4 ζ:ε4?? 14. ♘δ5. Τα μαύρα έχουν δυο συστήματα άμυνας: i. 12... ♘67 και ii. 12... ♘β7.

i.

12... ♘67
13. ζη3 ζα5
14. ♘γ2 γ5

Κατώτερο είναι το 14... ζγ4?! 15. β3! ζβ6 16. ζθ2 γ5 17. ζ4 γ:δ4 18. γ:δ4 ηγ8 19. ζζ3 ε:δ4 20. ♘β2 ♘γ6 21. ζ:δ4 με μεγάλο πλεονέκτημα των λευκών — Λίμπερζον-Ντάργκα, Άμστερνταμ, 1969.

15.β3 γ:δ4

Ή και 15... ♖γ6 16.δ5 ♗ε7 17. ♙ε3
η6 18. ♖δ2 ♘θ7 19. ♗θ2 ♙η7
20.ζ4 με λίγο καλύτερα τα λευκά
— Σιγκουργίονσου-Σμέκαλ, Ρά-
αχ, 1969.

16.γ:δ4 ♗γ6

17. ♙β2 ♙γ8

18. ♖δ2!

Γκούφελντ-Σαβόν, Βίλνιους,
1975. Τα λευκά είναι λίγο καλύτε-
ρα, λόγω περισσότερου χώρου
και επιθετικών δυνατοτήτων κατά
του μαύρου βασιλιά.

ii.

12... ♙β7

13. ♗η3 ♗α5

Κατώτερο είναι το 13...η6 14. ♗θ4!
και η απειλή στο η6 δημιουργεί
προβλήματα στα μαύρα.

14. ♙γ2 ♗γ4

15.β3!

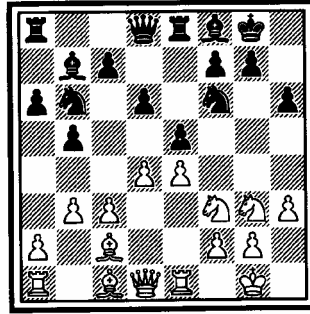
Το 15.α4 επιτρέπει στα μαύρα να
αντιδράσουν δυναμικά με 15...δ5!
16. ♗:ε5 (16.ε:δ5 ε:δ4 με ισότητα ή
16.δ:ε5 ♗:ε4 17. ♗:ε4 δ:ε4 18. ♖:δ8
♙:α:δ8 19. ♙:ε4 ♗:ε5! με πολλές
απειλές) ♗:ε4 17.α:β5 α:β5
18. ♙:α8 ♙:α8 κ.τ.λ.

15... ♗β6

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

16.α4!

Μετά από 16. ♙δ2 γ5 τα λευκά
κινδυνεύουν να χάσουν τον έλεγ-
χο στο κέντρο και πρέπει να

μπλοκάρουν: 17.δ5 η6 18.α4 β:α4
19.β:α4 α5 20. ♙δ3 γ4 και τα μαύ-
ρα δεν έχουν προβλήματα —
Νταμιάνοβιτς-Γκλίγκοριτς, Βιέν-
νη, 1971.

16... δ5

Διαφορετικά τα λευκά θα αποκτή-
σουν υπεροχή στην πτέρυγα της
βασιλίσσας μετά από α5.

17. ♗:ε5

Αν 17.α5 δ:ε4 18. ♗:ε5 ♗β67 ή αν
17.ε:δ5 ε:δ4.

17... δ:ε4

18. ♗:ε4 ♗:ε4

19. ♙:ε4 ♙:ε4

20. ♙:ε4 ζ6

21. ♗γ6 ♖δ5

22. ♙:ε8 ♙:ε8

23.α:β5 α:β5

Τα μαύρα έχουν καλύτερα κομμά-
τια αλλά και πόνι λιγότερο. Η θέ-
ση του λευκού πρέπει να προτιμη-
θεί σύμφωνα με τον Γκλίγκοριτς.
β.

9...

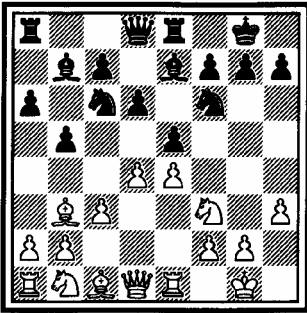
♙β7

10.64

♖ε8!

Χωρίς να πάρει προφυλάξεις με θ6.

Κατώτερο είναι το 10... ♘δ7 11. ♘βδ2 ♙ζ6 12. ♘ζ1 ♖ε8 13. ♘η3 η6 14. ♙θ6 ♘α5 15. ♙γ2 γ5 16. ♖5 ♘γ4 17. ♗γ1! με καλύτερα τα λευκά που θέλουν να συνεχίσουν με 18. θ4, θ5 και αν 18... ♙:θ4?? τότε 19. ♘:θ4 ♗:θ4 20. ♙η5 ♗η4 21. ♙δ1 παγιδεύοντας τη βασίλισσα — Λιουμπόγιεβιτς-Κάρποβ, Τορίνο, 1982.

Τα λευκά τώρα, μπορούν να διαλέξουν ανάμεσα σε τέσσερις συνεχείς: I. 11. α4, II. 11. ♙η5. III. 11. ♘η5 και IV. 11. ♘βδ2.

I.

11. α4

♙ζ8

Ή και 11... θ6 12. ♘α3 ♙ζ8 13. ♖5 ♘α7 14. ♘γ2 γ6 15. ♘β4 γ5 16. ♘γ2 ♙γ8 με ισότητα — Χύμπνερ-Πόρτις, Τίλμπουργκ, 1980.

12. ♖5

♘α5

Καλύτερο από το 12... ♘β8 13. α:β5 α:β5 14. ♖:α8 ♙:α8 15. ♘α3! γ6 16. ♙η5 ♘βδ7 (όχι βέβαια 16... θ6? 17. ♙:ζ6 ♗:ζ6 18. δ:γ6 ♙:γ6 19. ♙δ5! με απόλυτο έλεγχο στο αδύνατο τετράγωνο δ5) 17. δ:γ6 ♙:γ6 18. ♘γ2 όπου ο έλεγχος του μαύρου στη διαγώνιο β3 — ζ7 με απειλές στα τετράγωνα δ5 και ζ7 φαίνεται σημαντικότερος από το αντιπαιχνίδι του μαύρου στο πόνι ε4, π.χ. 18... ♗α8 19. ♙:ζ6 ♘:ζ6 20. ♘β4! — Γκρούφελντ-Σμέγκαλ, Σκάρρα, 1980 και αν 20... ♙:ε4 21. ♖:ε4!

13. ♙α2

Αφού τα μαύρα θα συνεχίσουν με γ6 ο αξιωματικός χρειάζεται στη διαγώνιο α2 — ζ7.

13... γ6

14. ♙η5 γ:δ5

15. ♙:ζ6 ♗:ζ6

16. ♙:δ5 ♙:δ5

17. ♗:δ5 ♗:ε6

Με ίσες τύχες γιατί το λευκό ιππικό δεν θα προλάβει να ελέγξει το τετράγωνο δ5 — Τσεσκόβακι-Κάρποβ, ΕΣΣΔ, 1980.

II.

11. ♙η5

♘δ7

12. ♙:ε7

♗:ε7

13. ♘βδ2

♘ζ6

14. α4

♘α5

15. ♙γ2

γ5

16. α:β5

α:β5

- 17.♖5 γ4
 18.♞ε2 ♞γ7
 19.♞α3 ♞α6
 20.♞εα1 ♞εα8

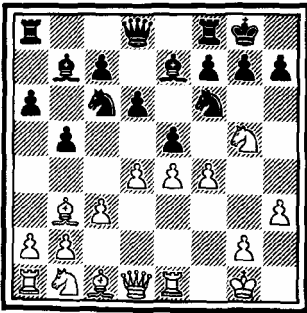
1/2-1/2 — Μπυρν-Γκλίγκοριτς, Μπά-
 ντεν, 1980.

III.

- 11.♟η5

Δεν προσφέρει τίποτα στον λευκό, παρότι φαίνεται επικίνδυνο. Τα μαύρα αποδεικνύουν ότι η προφυλακτική κίνηση θ6 του συστήματος Σμύσλοβ δεν είναι απαραίτητη.

- 11... ♞ζ8
 12.ζ4?!

Καλύτερο ήταν το 12.♟ζ3 ♞ε8 και τα λευκά αποφασίζουν αν θα κάνουν ισοπαλία με επανάληψη κινήσεων ή θα παίξουν τη συνέχεια που εξετάζουμε στο IV.

- 12... ε:ζ4
 13.♟:ζ4 ♟α5
 14.♟γ2 ♟δ5!

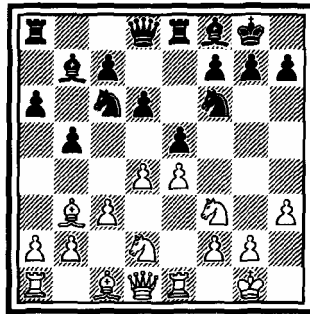
- 15.ε:δ5

- Αν 15.♟:θ7 ♟:ζ4! ή 15.♞θ5 θ6
 15... ♟:η5
 16.♞θ5 θ6
 17.♟η3 η6
 ♞ζ3 ♟γ4

και τα μαύρα είναι καλύτερα γιατί το πόνι δ5 είναι διπλωμένο και αδύνατο — Λιουμπόγιεβιτς-Γκλίγκοριτς, ματς, 1979.

IV.

- 11.♟β62 ♟ζ8

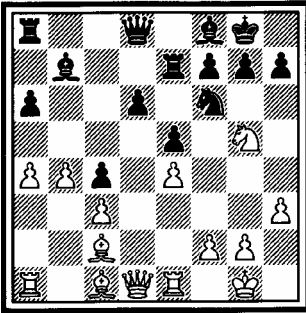
Τώρα τα λευκά δεν προλαβαίνουν να κάνουν τον ελιγμό ♟δ2-ζ1-η3 γιατί αφήνουν απροστάτευτο το ε4. Έχουν 3 δυνατότητες: i. 12.♟η5, ii. 12.♟γ2 και iii. 12.α3!?

- i. 12.♟η5 ♞ε7
 13.♖5 ♟α5!

Κατώτερο το 13... ♟β8 14.♟ζ1 θ6 15.♟ζ3 γ6 16.♟ε3 ♞ε8 (16... ♟:ε4?? 17.♟ζ5) 17.♟θ4! Θυσία πιονιού που δίνει καλές δυνα-

τότητες στα λευκά π.χ. 17...♖:ε4
18.♗εζ5 ♗ζ6 19.δ:γ6 ♗:γ6
20.♗η6 με απειλές τόσο στις κεντρικές στήλες όσο και στην πτέρυγα του βασιλιά — Βασισούκοβ-Τόρε, Ρεϊκιάβικ, 1980.

14. ♗γ2	γ6
15. β4	♗γ4
16. ♗:γ4	β:γ4
19. δ:γ6	♗:γ6
20. α4	♗β7!

Το πiónι γ4 είναι τόσο ισχυρό όσο και αδύνατο, τα μαύρα έχουν στη διάθεσή τους την κεντρική διάσπαση δ5 και τουλάχιστον ισότητα — Τίμαν-Κάρποβ, Μπουγκκόινο, 1980.

ii.

12. ♗γ2	η6
13. δ5	

Αν 13.β3 ακολουθεί 13...δ5!
14.δ:ε5 ♗:ε5 15.♗:ε5 ♗:ε5
16.♗ζ3 ♗:ε4 17.♗:ε4 ♗:ε4
18.♣γ2 ♗η7 19.♗β2 ♣ζ6! με α-

πειλές στη διαγώνια γ3-ζ6 — Ρο-ντρίγκεζ-Μπελιάβσκι, Μπογκκότα, 1979.

13... ♗β8

Όχι βέβαια 13...♗α5? 14.β4 ♗γ4
15.♗:γ4 β:γ4 και το γ4 θα πέσει μετά από ♗δ2 ή ♣ε2.

14.β3 γ6

Αν 14...♗η7 15.♗ζ1 γ6 16.γ4 γ:δ5
17.γ:δ5 ♗βδ7 18.♗ε3 ♗γ8 19.α4
♗γ5 20.♗3ε2 β:α4 21.β4! με πρωτοβουλία στην πτέρυγα της βασίλισσας — Κάρποβ-Μπαλάσοβ, ΕΣΣΔ, 1976.

15.γ4 ♗βδ7

16.α4

16.♗ζ1!? β:γ4 17.β:γ4 ♗γ5
18.♗β1 ♣γ7 19.♗α3 ♗ζδ7
20.♗3ε2 ♗εγ8 με ισότητα — Τι-μοσένκο-Κλόβαν, ΕΣΣΔ, 1979.

16... ♣γ7

17.♗α3 γ:δ5

18.γ:δ5 ♗εγ8

19.♗δ3 ♗γ5

20.♗ζ1 ♣β6!

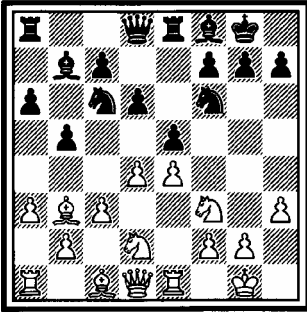
με ισότητα — Γκέλερ-Ίβκοβ, Λας Πάλμας, 1979 και Λιουμπόγιεβιτς-Γκλίγκοριτς, ματς 1979.

iii.

12.α3!?

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Ίσως η καλύτερη προσπάθεια των λευκών που προετοιμάζονται για β4, διατηρώντας την εκκρεμότητα στο κέντρο.

12... 06

Επιτροπή στο σύστημα Σμύσλοβ. Ασαφές είναι το 12...♖δ7 13.♙γ2 η6 14.β4 ♙η7 15.♗β3 ♗θ5 16.♙β2 ♞ε7 17.♖δ8 18.♗α5 ♙γ8 19.α4 ♞β8 20.α:β5 α:β5 21.γ4 — Ντόρφμαν-Μαλεβίνσκι, ΕΣΣΔ, 1980, ή το

12...♖γ8 13.♙γ2 ♗δ8 14.β4 γ5 15.β:γ5 δ:γ5 16.♗:ε5 γ:δ4 17.γ:δ4 ♖γ3 — Κάρποβ-Ρομανίσιν, ΕΣΣΔ, 1980.

13. ♙γ2 ♗β8!

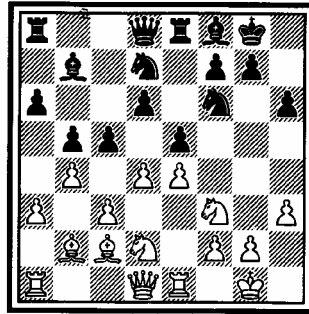
Η καλύτερη αντίδραση στο σχέδιο του λευκού. Τα μαύρα προετοιμάζουν γ5.

14. β4 ♗β67

15. ♙β2 γ5

Μετά το διατακτικό 15...η6 τα λευκά αποκτούν πλεονέκτημα με 16.γ4! ε:δ4 (αν 16...β:γ4 17.δ5! και ♗:γ4 με υπεροχή) 17.γ:β5 α:β5 18.♗:δ4 γ6 19.α4 β:α4 20.♙:α4 ♞γ8 21.♞γ1 γ5 22.β:γ5 δ:γ5 23.♗4ζ3 — Τίμαν-Κάρποβ, Τίλ-

μπουργκ, 1979.

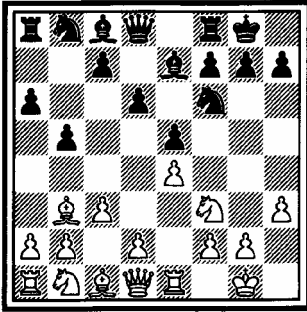
16.β:γ5 ε:δ4
17.γ:δ6 δ:γ3
18.♙:γ3 ♙:δ6!
19.ε5 ♗δ5
20. ♙β2 ♙γ7

Τα πράγματα κάπως ξεκαθαρίσαν. Η θέση μπορεί να χαρακτηριστεί ισοπαλη αλλά υπάρχει παιχνίδι και για τις δύο πλευρές — Ντβόιρις-Ποντγκάετς, ΕΣΣΔ, 1980.

γ. 9... ♗β8

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Συνέχεια που ήταν της μόδας στη δεκαετία του '70. Τα μαύρα ανοίγουν το δρόμο του γ πιονιού και τοποθετούν τον ίππο τους σ' ένα καλύτερο τετράγωνο —δ7— απ' όπου προστατεύει το κέντρο χωρίς να ενοχλεί τα υπόλοιπα κομμάτια. Τα λευκά μπορούν να «χτυπή-

σουν» αμέσως το κέντρο παίζοντας II. 10.64 ή να συνεχίσουν ήσυχια με I. 10.63 αναβάλλοντας για αργότερα την κεντρική διάσπαση.

I.

10.63

Η παρτίδα παίρνει έναν ιδιαίτερα στρατηγικό χαρακτήρα με μανούβρες κομματιών και χωρίς άμεσα τακτικά χτυπήματα.

10... ♖β67

Δεν υπόσχεται πολλά το 10...γ5 11.♟β62 ♟γ6 12.♟ζ1 θ6 13.♟η3 ♞ε8 14.α4 ♟δ7 15.♟ζ5 ♟ζ8 16.η4, ενισχύοντας τη θέση του ♟ζ5, τα λευκά στέκονται καλύτερα — Τσιοκαλτέα·Ρε, Σκόπια, 1972.

11.♟β62 ♟β7

Κατώτερο είναι το 11...α5 12.♟ζ1 α4 13.♟γ2 ♞ε8 14.♟η3 η6 15.♟θ6! ♟ζ8 16.♣δ2 ♟β7 17.♞αδ1 ♣ε7 18.64 ♟θ6 19.♣θ6

♟ζ8 20.65!

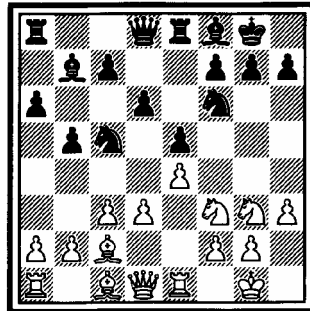
12.♟ζ1 ♟γ5

Το 12...γ5 δίνει πλεονέκτημα στα λευκά μετά από 13.♟η3 η6 14.♟θ6 ♞ε8 15.♣δ2 ♟ζ8 16.64! και το λευκό πιόνι ε4 δεν κινδυνεύει μετά τις αλλαγές στο κέντρο γιατί τα λευκά έχουν το τακτικό χτύπημα ♟ζ7+ και ♟η5+ κόβο-ντας στο ε4.

13.♟γ2 ♞ε8

14.♟η3 ♟ζ8

Τα λευκά υπερέχουν μετά από 14...η6 15.♟θ6! ♟ζ8 16.♟ζ8 ♟ζ8 17.♣δ2 ♟η7 18.64 — Ούντσικερ-Παντέβσκι, Τελ Αβίβ, 1964.

Στις προηγούμενες συνέχειες η κίνηση η6, αναγκαίο κακό για να εμποδιστεί το ♟ζ5, δημιουργήσει προβλήματα στα μαύρα. Στην προκειμένη όμως θέση το 15.♟ζ5 είναι ακίνδυνο λόγω 15...δ5! 16.ε:δ5 ♣δ5 17.♟η5 ε4! — Ταλ-

Ρόμπας, Αβάνα, 1963. Τα λευκά εκτός του 15. ♖ζ5 έχουν δύο άλλες δυνατότητες: i. 15. ♖θ2 και ii. 15. β4.

i.

15. ♖θ2 δ5!

Πριν τα λευκά παίξουν 16. ζ4.

16. ♣ζ3 ♖ε6

17. ♖ζ5 ♗θ8!

Απαραίτητη αμυντική κίνηση, αν 17... δ:ε4 18. δ:ε4 γ5 19. θ4! με πολύ καλές δυνατότητες για επίθεση — Ματούλοβιτς-Ρόμπας, Βίνκοβτσι, 1968.

18. η4

Τα λευκά προσπαθούν να διασπάσουν τις αμυντικές γραμμές του μαύρου με τα πόνια τους, αν 18. ε:δ5 ♙:δ5 19. ♣η3 ♖θ5! 20. ♣:ε5 ♣δ7 (τα μαύρα έχουν πάρα πολλές απειλές, η συνέχεια που ακολουθεί είναι πρακτικά φορσέ για τον άσπρο). 21. ♖ε7 ♖ζ6 22. ♖:δ5 ♖δ4 23. γ:δ4 ♖:δ5 24. ♖ζ3. Εδώ οι Τρίνγκοβ-Φίλιπ συμφώνησαν ισοπαλία — Ζίγκεν, 1970. Τα μαύρα θα πάρουν τη βασίλισσα με αντάλλαγμα πύργου, αξιωματικού και πιονιού — υλική ισοροπία — αλλά υπάρχει ακόμα πολύ παιχνίδι.

18... γ5

19. η5 δ:ε4

20. δ:ε4 ♖δ7

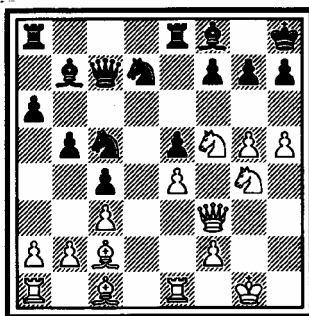
21. θ4 ♣γ7

22. ♖η4

23. θ5

γ4

♖εγ5

Η θέση είναι ασαφής, τα λευκά έχουν καλές επιθετικές δυνατότητες, αλλά δεν πρέπει να υποτιμηθεί και το παιχνίδι του μαύρου στη δ στήλη και τα τετράγωνα δ3 και ζ4 — Τσιοκαλτέα-Ο'Κέλυ, Αβάνα, 1965.

ii.

15. β4

Ξεχνώντας κάθε φιλοδοξία για επίθεση στην πτέρυγα του βασιλιά. Η μάχη θα δοθεί τώρα στην άλλη πτέρυγα και το κέντρο.

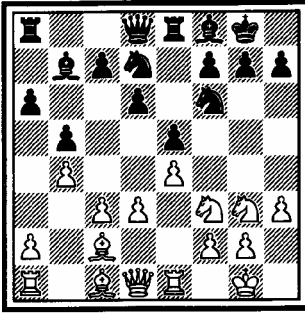
15...

♖γδ7

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

16. β4

Κατώτερο είναι το 16. ♙β3 θ6 17. α4 γ5 18. ♣γ2 δ5! (πριν τα λευκά παίξουν ♣α2) 19. ε:δ5 ♖:δ5 20. ♣α2 γ4! 21. δ:γ4 ♖:γ3 22. ♣γ2

β:α4 23. ♖:γ3 α:β3 με καλύτερα τα μαύρα που έχουν το ζεύγος των αξιωματικών και θα αποκτήσουν έλεγχο του κέντρου με ♖β6 και ε4 — Γκαρινταςβίλι-Σπάσι, Γκέ-τεμποργκ, 1971.

16... η6!

17.α4

Ισότητα δίνει το 17.δ:ε5 δ:ε5! 18.♖ε2 γ5 19.α3 ♖γ7 20.♙β2 ♘β6, — Λη-Πάρμα, Ζίεγκεν, 1970.

17... ♙η7

18.♙β3

Αν 18.β5 γ6

18... β:α4

19.δ:ε5 ♘:ε5

20.♘:ε5 ♙:ε5

με ισότητα κατά τον Μπλάκσοκ. Τα μαύρα έχουν σταθερή θέση και ενεργητικά κομμάτια.

II.

10.β4

Η πιο δυναμική συνέχεια για τα λευκά.

10... ♘β67

Τώρα ο λευκός μπορεί να παίξει: i.

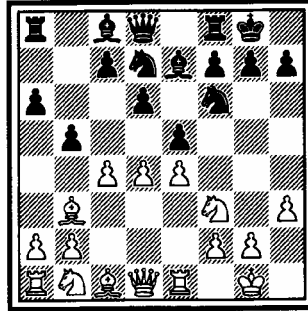
11.γ4, ii. 11.♙η5, iii. 11.♘θ4 και iv.

11.♘β62.

i.

11.γ4

Βαριάντα Αρσένιεβ.

11... γ6

Κατώτερο είναι το 11...♙β7

12.♘γ3 — Μπυρν-Σπάσι, Μπά-ντεν, 1980, γιατί αν 12...β4? ο ίπ-πος έχει το τετράγωνο δ5 ή

11...γ5 12.δ:ε5 ♘:ε5 13.♘:ε5 δ:ε5

14.♙η5 και τα λευκά θα αποκτή-σουν έλεγχο στο τετράγωνο δ5.

12.γ:β5

Μετά από 12.♖γ2?! ♙β7 13.♘γ3

β4 14.♘ε2 ε:δ4! (πριν τα λευκά

παίξουν 15.γ5, τώρα τα μαύρα α-ποκτούν το τετράγωνο γ5)

15.♘ε:δ4 η6 16.♘ε2 ♘γ5 17.♘η3

α5 18.♖ε2 ♘ζδ7. Η μάχη θα δοθεί

για τα τετράγωνα δ6, ε5 αλλά ο

μαύρος έχει προοπτικές και στην

πέρυγα της βασίλισσας — Ταλ-Τίμαν, Σότσι, 1973.

12... α:β5
 13. ♖γ3 ♙α6!
 14. ♙η5 θ6
 15. δ:ε5 ♜:ε5

Τα μαύρα κινδυνεύουν τόσο μετά από 15...θ:η5 16.ε:δ6! όσο και μετά από

15...δ:ε5 16. ♙:ζ6 ♙:ζ6 17. ♖δ6!
 16. ♜:ε5 δ:ε5
 17. ♙:ζ6 ♙:ζ6
 18. ♖θ5

με ισότητα — Χορτ-Γιάνσα, Σερά-γιεβο, 1972.

ii.

11. ♙η5 ♙β7
 12. ♜β52 θ6!

Κατώτερο είναι το 12... ♞ε8
 13. ♙γ2 ♙ζ8 14. ♜θ2 — Σάμκο-βιτς-Κούιπερς, Άμστερνταμ, 1968.

13. ♙θ4 γ5
 14. α4

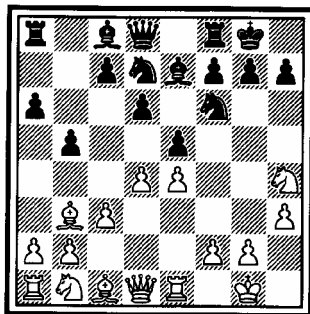
14. ♙η3!? ♖γ7! 15. ♜θ4 ♞ζε8
 16. α4 ♙ζ8 με ισότητα — Ματούλοβιτς-Ματάνοβιτς, Βίνκοβτσι, 1968.

14... ♖γ7
 15. ♖ε2 γ4
 16. ♙γ2 ♞ζε8

με ισότητα — Κόστρο-Ματάνοβιτς, 1/2:1/2, Βριιάτσκα Μπάνια, 1967.

iii.

11. ♜θ4

11... η6!

Η πιο σταθερή συνέχεια. Επικίνδυνο είναι το 11... ♜:ε4 12. ♜ζ5 ♜δζ6 13. ♖ζ3 ♙:ζ5 14. ♖:ζ5 ε:δ4 15. ♞:ε4 ♜:ε4 16. ♖:ε4 ♙η5 17. ♙δ2 ♙:δ2 18. ♜:δ2 με καλύτερα τα λευκά — Ζαχάροβ-Κρόγκιους, ΕΣΣΔ, 1966.

12. ♙θ6 ♞ε8
 13. ζ4 γ5!

Η διαγώνιος του ♙β3 πρέπει να κλείσει χωρίς χρονοτριβή.

14. ♜ζ3 γ4
 15. ♙γ2 ♙β7
 16. ♜βδ2 ♙ζ8

και τα μαύρα ελέγχουν τη θέση — Μπυρν-Πόρτις, Άμστερνταμ, 1969.

iv.

11. ♜βδ2

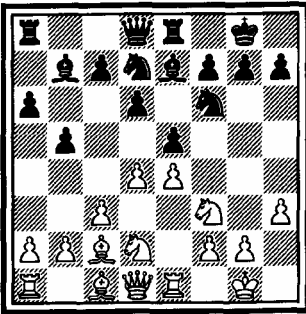
Η κύρια συνέχεια της βαριάντας.

11... ♙β7
 12. ♙γ2

Υποστηρίζει το ε4 για να παίξει την κλασική μανούβρα ♖δ2-ζ1-η3.

12... ♚ε8

Καλό είναι και το 12...γ5 13.♖ζ1 ♚ε8 14.♖η3 ♙ζ8 15.♖5 η6 16.β3 ♖β6 17.♞ε2 α5 18.♙δ3 (όχι βέβαια 18.♞β5?? ♙α6 κερδίζοντας τη βασιλίτσα: 19.♞γ6 ♚γ8 ή 19.♞α5 ♙γ4) β4 19.♙β5 (μεγάλο λάθος είναι το 19.γ4 α4 και τα μούρα έχουν στρατηγικά κερδισμένη θέση) — Γιάννα-Γκλίγκοριτς, Νις, 1974.

13. ♖ζ1

Ίσως το 13.β4 να είναι καλύτερη προσπάθεια για πρωτοβουλία, π.χ. 13...♙ζ8 14.α4 ♖β6 (μοιρολατρική αντίδραση, το 14...α5 φαίνεται πιο ενδιαφέρον) 15.α5 ♖β6 16.♙β2 (στη συνέχεια και οι δυο παίκτες συγκεντρώνουν την προσοχή τους στη διάσπαση γ4) ♚β8 17.♚β1 ♙α8 18.♙α1 η6

— Βούκτσβειτς-Κραϊντμαν, Χάσπινξ, 1966/67. Τα λευκά μπορούν είτε να παίξουν αμέσως 19.γ4 είτε 19.♙δ3 με σκοπό 20.γ4.

13... ♙ζ8

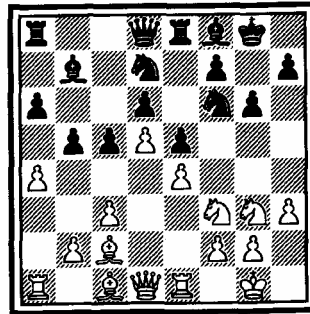
Κατώτερο είναι το 13...♖5 14.♖:ε5! ♖:ε5 15.δ:ε5 ♖:ε4 16.ζ3. Ο λευκός έχει υπεροχή στο κέντρο και καλές δυνατότητες για επίθεση στο μαύρο ροκέ — Κίντερμαν-Σπάσκι, ΟΔΓ, 1983.

14. ♖η3 η6

15. α4 γ5

Κατώτερο το 15...♙η7 16.♖5! ♞ε7 (δεν παίζεται 16...γ6 γιατί το δ6 κρέμεται) και ο λευκός θα προλάβει να σταθεροποιήσει το δ5 με 17.β3 γ6 18.γ4 — Γκίπολις-Στάντσιου, Λουμπλίνο, 1970.

16.♖5

Τα μαύρα έχουν δυο δυνατότητες: 16...♖β6 πιέζοντας τα λευκά να λύσουν στην εκκρεμότητα στο β5 και αν 17.α5 ♖γ4 18.β4 γ:β4

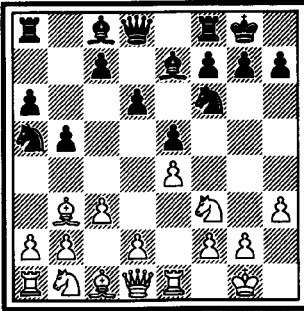
19.γ:β4 ♖γ8. Ο ίππος στέκεται σε ένα θαυμάσιο τετράγωνο αλλά χωρίς συνεργασία με τα υπόλοιπα μαύρα κομμάτια. Τα λευκά θα συνεχίσουν με ♙δ3, ♘α2, ♖γ2, ♗ε2 πιέζοντας τον ♟γ4 ενώ τα μαύρα θα προετοιμάσουν τη διάσπαση ζ5 με ♙η7, ♘ζ8, ♗δ7 — Κάρποβ-Πόρτις, Μαδρίτη, 1973.

Η άλλη επιλογή του μαύρου είναι 16...γ4, ελευθερώνοντας το τετράγωνο γ5 για τον ίππο δ7, 17. ♙η5 θ6, πριν τα λευκά παίξουν ♗δ2, 18. ♙ε3 ♟γ5 19. ♗δ2 ♟θ7. Τα λευκά μπορούν ή να δοκιμάσουν να διπλώσουν πύργους στην α στήλη ή να προετοιμάσουν τη διάσπαση ζ4 με ♟θ2 ♖ζ1 αλλά και στις δύο περιπτώσεις υπάρχει ικανοποιητική άμυνα.

δ.

9...

♟α5

Από τις πιο παλιές συνέχειες γνωστή ήδη από τις αρχές του αιώνα

μας, όταν πρωτοπαίχθηκε στην παρτίδα Ντούρας-Τσιγκόριν, Νυρεμβέργη, 1906! Από τότε την έχουμε συναντήσει σε δεκάδες χιλιάδες παρτίδες. Με τη μετακίνηση του ίππου ελευθερώνεται το πiónι γ, με το οποίο τα μαύρα θα ενισχύσουν το κέντρο τους.

10. ♙γ2

γ5

11. ♙4

♗γ7

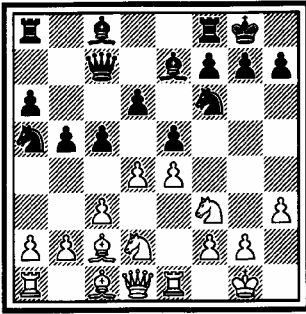
Η πιο «αωστή» συνέχεια για τα μαύρα. Άλλες κινήσεις δεν ικανοποιούν, π.χ.: 11... ♙β7 12. δ:ε5 δ:ε5 13. ♟βδ2! (δεν πέφτει πiónι π.χ. 13. ♗:δ8 ♘α:δ8 14. ♟:ε5 ♟:ε4!) ♗δ6 14. ♗ε2 ♟θ5 15. η3 η6 16. ♟ζ1 ♟γ4 17. α4 ♗ε6 18. β3 ♟δ6 19. η4! — Μπολεσλάβοβι-Μνατσασκανιάν, ΕΣΣΔ, 1963 και τα λευκά στέκονται καλύτερα π.χ. 19... ♟ζ4? 20. ♙:ζ4 ε:ζ4 21. ε5 ή 19... ♟η7 20. ♙θ6!

Ή 11... ♟δ7 12. ♟βδ2 γ:δ4 13. γ:δ4 ♟γ6 14. ♟β3 α5 15. ♙δ3 ♙σ6 16. δ5 ♟β4 17. ♙ζ1 α4 18. ♟βδ4! γιατί ο ♟β4 δεν έχει τετράγωνο: 18... ε:δ4 19. α3 ξανακερδίζοντας το κομμάτι με καλύτερη θέση — Σάμκοβιτς-Μπέντζαμιν, ΗΠΑ, 1976.

12. ♟βδ2

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Αυτή είναι η βασική θέση του συστήματος Τσιγκόριν. Τα μαύρα έ-

χουν πέντε συνέχειες στην προσπάθειά τους να ισοφαρίσουν το παιχνίδι: I. 12... ♖δ7, II. 12... ♞ε8, III. 12... ♗β7, IV. 12... ♘γ6 και V. 12... γ:δ4!

I.

12... ♖δ7

13. ♘ζ1

Ένα πρωτότυπο σχέδιο χωρίς όμως ιδιαίτερα αποτελέσματα δοκίμασε ο Σιμάγκιν εναντίον του Ζάμπο το 1963 στη Μόσχα, 13.δ:ε5 δ:ε5 14. ♘θ2. (Ο ♘ζ3 κατευθύνεται στο η3 με τον συνάδελφο του να μένει στο δ2 αφού στο ζ3 θα έρθει η βασίλισσα.) ♖ε6 15. ♞ζ3 ♘γ4 16. ♘θζ1 ♞ζε8 17. η4 ♘δ7 18. ♘η3 ♘ζ8 με ίσες τύχες — Σιμάγκιν-Σάμπο, Μόσχα, 1963.

13... ♞ζε8

Ίσως καλύτερο το 13... ♘γ4 14. ♘ε3 ♘:ε3 15. ♖:ε3 και το πλεονέκτημα του λευκού είναι πολύ πολύ μικρό.

14. β3!

Ιδέα του Γκέλερ, με σκοπό τον έλεγχο του γ4. Προσέξτε ότι τα λευκά δεν βιάζονται να παίξουν ♘η3. Μετά το 10...γ5 αδυνατίσει το δ5 και υπάρχει η μονούβρα ♘ε3-♘δ5. Επίσης ο ♖γ1 μπορεί να παίξει στο η5 βοηθώντας στον έλεγχο του δ5, αλλά και στο β2 με πίεση στο ε5.

14... η6

Όχι βέβαια 14... ♖ζ8? 15. ♖η5 και ο ίππος αντιμετωπίζει προβλήματα, ενώ παθητικό είναι το 14...θ6 15. ♖β2 ♖ζ8 16. ♘ε3 ♞αδ8 17. β4! — Τρίνγκοβ-Τσίριτς, Σεράγιεβο, 1965.

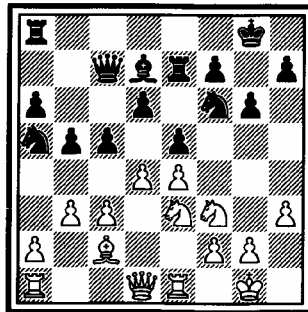
Τέλος μετά από 14...γ:δ4 15.γ:δ4 ♞γ8 16. ♘ε3 ο ♖γ1 έχει πολύ μέλλον στο τετράγωνο β2.

15. ♖η5 ♘θ5

16. ♖:ε7 ♞:ε7

17. ♘ε3 ♘ζ6

Χάνει το 17... ♘ζ4? 18. η3! ♘:θ3+ 19. ♘η2 απειλώντας 20. ♘δ5 και 20. ♞θ1.

18. ♖γ1!

Με απειλή 19.β4.

18...

♟β7

19.β4!

γ4

Υποχρεωτικά. Το άνοιγμα της γ στήλης είναι καταστρεπτικό για τα μαύρα.

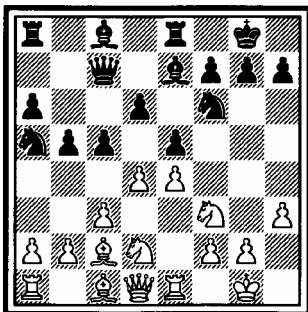
20.α4

Με παιχνίδι στην α στήλη αλλά και στο κέντρο: δ στήλη, τετράγωνο δ5. Τα λευκά υπερέχουν σαφώς —Στάν-Ματάνοβιτς, Τελ Αβίβ, 1964.

II.

12...

♞ε8

13.β4!

Δυναμική πρόταση του Κέρες που προϋποθέτει θυσία πιονιού με στόχο την πρωτοβουλία. Μπορεί να παιχθεί και το 13.♟ζ1 ♖ζ8 14.♖η5 ♟δ7 (τα μαύρα κομμάτια κατευθύνονται σε έλεγχο των τετραγώνων γ4 και δ5: ♖ε6, ♟β6)

15.β3 ♟β6 16. ♞γ1 ♖ε6 17. ♖δ2 ζ6 18.γ4 ♟β7 19.δ:ε5 δ:ε5 20. ♖δ3 — Γκέλερ-Ίβκοβ, ΕΣΣΔ, 1967.

13...

γ:β4

14.γ:β4

♟γ6

14...♞γ3 15. ♞β1 ή

14...♟γ4 15.♟:γ4 και τα μαύρα πρέπει να κόψουν με το πιόνι.

15. ♖β2

Η ιδέα του Κέρες. Ο λευκός δεν ενδιαφέρεται για το πιόνι β4 αλλά για παιχνίδι στις διαγωνίους β2-ε5 και β3-ζ7.

15...

♟:β4

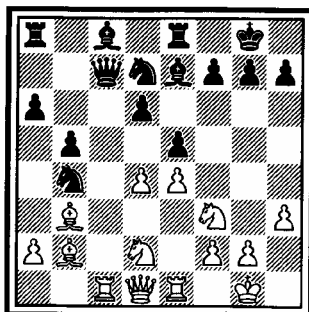
16. ♖β3

♟δ7

Στην παρτίδα Ταλ-Γκουργκενίτζε, ΕΣΣΔ, 1961, παίχτηκε 16...♟β3? 17. ♖:ζ7+ ♟ζ8 19. ♖:ε8 ♟:β2 20.♞β1! και ο ♖ε8 θα γλυτώσει με τη βοήθεια της κίνησης ♞γ1. Τα λευκά κέρδισαν διαφορά.

17. ♞γ1

Όχι βέβαια 17. ♖:ζ7+?? ♟:ζ7 18.♞β3+ δ5 19.ε:δ5 ♞γ2!

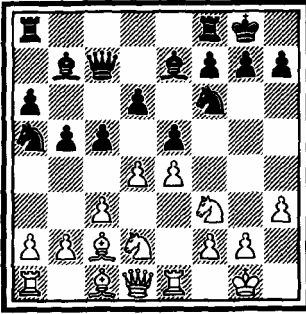

17... ♖β7

Στο 17... ♖β8 ακολουθεί 18. ♕:ζ7+ ♘:ζ7 19. ♖β3+ ♘5 20. ε:δ5. Με τη βασίλισσα όμως στο β7 τα μαύρα μπορούν εδώ να παίξουν 20... ♖:δ5. Αλλά και μετά από το 17... ♖β7, τα λευκά έχουν καλύτερες προοπτικές. Ο Κέρες προτείνει 18. ♖ε3 αλλά ενδιαφέρον φαίνεται και το 18. δ:ε5*

III.

12... ♔β7

13. δ:ε5!

Δεν προσφέρει σπουδαία πράγματα η προσπάθεια για πρωτοβουλία στην πτέρυγα του βασιλιά με μπλοκαρισμένο κέντρο: 13. ♗ζ1 ♖ζε8 14. ♘5 ♕γ8 15. ♗ε3 ♕ζ8 16. ♘θ1 (Προετοιμασία για ε-πίθεση. Μετά από 16. ♗ζ5 ♕:ζ5 17. ε:ζ5 το δ5 είναι αδύνατο.) η6 17. η4 ♕η7 18. ♖η1 ♘θ8 — Μπολεσλάφσκι-Σμύσλοβ, Βαρσοβία,

1947.

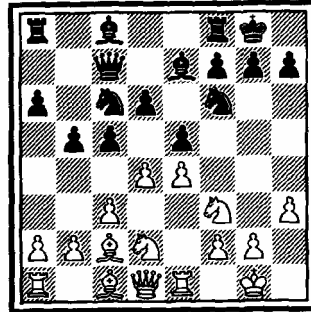
Μετά την αλλαγή στο κέντρο με 13. δ:ε5! τα μαύρα πρέπει να προσέχουν το αδύνατο τετράγωνο δ5.

13... δ:ε5
14. ♗θ2 ♖αδ8
15. ♖ζ3 ♕γ8
16. ♗δζ1 ♗γ4
17. ♗η3 η6
18. β3 ♗α5
19. ♕θ6

και τα λευκά είναι λίγο καλύτερα — Στάιν-Μπάνικ, ΕΣΣΔ, 1961.

IV.

12... ♗γ6

Με σκοπό να αναγκάσει τα λευκά να δώσουν λύση στην εκκρεμότητα που υπάρχει στο κέντρο, πιέζοντας το δ4. Συγκέντρωνε την προτίμηση των μαύρων γύρω στο 1920/30. Τα λευκά μπορούν να κλείσουν το κέντρο με i. 13. δ5 ή να αλλάξουν στο ε5 προσπαθώντας να εκμεταλλευτούν το αδύνα-

το τετράγωνο δ5 με ii. 13.δ:γ5
i.

13.65

Τα λευκά σχεδιάζουν η4, ζ1, ζη3, θ2, ξη1 με δυνατότητες επίθεσης στο μαύρο ροκέ, αλλά ο Κάρποβ έδειξε ότι μπορούν να επιζητήσουν την πρωτοβουλία και στην άλλη πτέρυγα.

13... ζ58!

Το σύστημα άμυνας με ζδ8, ζε8, η6, ζ6, ζη7, ζζ7 το ανακάλυψε ο Ρουμπινστάιν και δείχνει ικανοποιητικό.

Μετά από 13...ζα5 14.β3! δ67 15.ζ1 ζβ7 16.γ4 τα λευκά διατηρούν ένα μικρό πλεονέκτημα — Κάρποβ-Άντερσον, Στοκχόλμη, 1969.

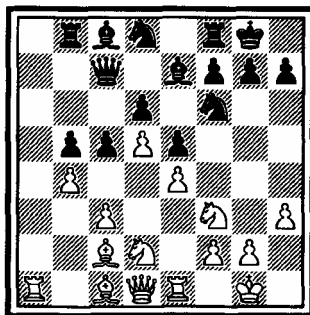
14.α4 ξβ8!

Μετά από 14...β4?! 15.ζγ4 α5 16.ζζ:ε5! δα6 17.δβ3 δ:ε5 18.δ6 δ:δ6 19.ϣ:δ6! ϣ:δ6 20.δ:δ6 τα μαύρα έχουν πολλές αδυναμίες (τετράγωνα γ4, δ5, πόνια α5, γ5) που δεν δυσκολεύτηκαν τα λευκά να εκμεταλλευτούν, κύρια χάρη στο ζεύγος των αξιωματικών — Καπαμπλάνκα-Βίντμαρ, Νέα Υόρκη, 1927.

15.α:β5 α:β5**16.β4**

Ιδέα του Κάρποβ, και η καλύτερη επιλογή. Μόνο ισότητα δίνει το 16.γ4 β4 17.ζ1 ζε8 18.θ2 η6

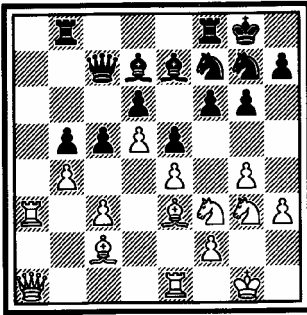
19.η4 ζη7 — Σμιντ-Σμύσλοβ, Αβάνια, 1967, ή το 16.β3 ζε8 17.ζ1 η6 18.δ6 ζη7 19.ϣε2 ζ6 20.ξα2 ζζ7 — Παντέβσκι-Ματούλοβιτς, Κάμφενμπεργκ, 1970.

16... ζε8!?

Πρόταση του Γκέλερ, πιστή στο σχέδιο του Ρουμπιστάιν. Τα λευκά είχαν την υπεροχή μετά από 16...ζβ7 17.ζ1 δ67 18.δε3! ξα8 19.ϣδ2 ξζγ8 20.δ63 η6 21.ζη3 δζ8 22.ξα2 γ4 (Διευκολύνει το σχέδιο του λευκού, που θα κυριαρχήσει στην α στήλη.) 23.δβ1 ϣδ8 24.δα7! Προφυλακή! Εμποδίζει τον μαύρο να αλλάξει τα βαριά κομμάτια με σκοπό να διπλώσει στη στήλη. Αργότερα υπάρχει βέβαια και η διάσπαση ζ4 — Κάρποβ-Ούντσικερ, Νις, 1974.

**17.ζ1 η6
18.η4 ζη7**

19. ♖η3 ζ6
 20. ♙ε3 ♘ζ7
 21. ♗α3 ♙δ7
 22. ♖α1

22... ♖γ8!

Όχι βέβαια 22...γ:β4 23.γ:β4 ♖:γ2?? 24. ♗γ1.

Πρέπει να σημειωθεί ακόμα ότι είναι κακή για τα λευκά η αλλαγή στο γ5 γιατί ο ♘ζ7 αποκτά το θαυμάσιο τετράγωνο δ6 και τα μαύρα πιόνια κινητικότητα.

Μετά από 22... ♖γ8 τα μαύρα σχεδιάζουν ♙δ8 και ♙β6 — Τουκμάκοβ-Χαν, Τασκένδη, 1974.

ii.

13.δ:γ5 δ:γ5

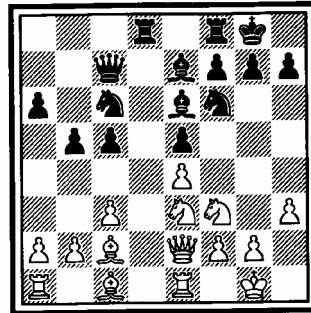
Η ιδέα αυτή πρωτοπαρουσιάστηκε από τον Σοβιετικό μετρ Ράουζερ. Έχει σαν βασικό στόχο την εκμετάλλευση των τετραγώνων δ5 και ζ5.

14. ♘ζ1

Σχετικά το καλύτερο. Φυσικά μπορεί να παιχθεί 14. ♘θ2 ♙ε6 15. ♘δζ1 ♗αδ8 16. ♖ζ3 γ4 17. ♘ε3 — Μπαγκίροβ-Κολπάκοβ, ΕΣΣΔ, 1969, ή

14.α4 ♙ε6 15. ♘η5 ♗αδ8 16.α:β5 α:β5 17. ♘:ε6 ζ:ε6 (το διπλωμένο πιόνι ε6 ελέγχει τώρα τα τετράγωνα δ5, ζ5) 18. ♖ε2 γ4 με ικανοποιητικό παιχνίδι για τα μαύρα που διαθέτουν ενεργητικά κομμάτια — Κούιπερς-Ζουιντέμα, Άμστερνταμ, 1966.

14... ♙ε6
 15. ♘ε3 ♗αδ8
 16. ♖ε2

16... γ4!

Κίνηση του Χόλμοβ, που βελτίωσε τη βαριάντα. Τα μαύρα αποκτούν ισχυρά τετράγωνα στο δ3 και γ5 ενώ υπάρχει η απειλή ♘δ4!

17. ♘ζ5

Δεν δίνει τίποτα το 17. ♘η5 θ6!

18. ♖:ε6 ζ:ε6 19. β4? ♘δ4! με υπεροχή των μαύρων — Φίσερ-Χόλμωβ, Αβάνα, 1965.

17... ♙ζε8

Το κόψιμο στο ζ5 ανοίγει την εσπήλη και δίνει το πλεονέκτημα στον λευκό που μπορεί να πιέσει το ε5, ελέγχει το τετράγωνο ε4 και έχει δυνατότητες για μελλοντική επίθεση με η4-η5.

18. ♙η5

Ο Σουέτιν προτείνει 18. ♘304 ♘δ7 19. ♖:ε7+ ♘:ε7 20. ♙ε3 ♘γ5 21. ♙εδ1 ♘η6 22. ♘ζ5 — Σουέτιν-Κλοβάν, ΕΣΣΔ, 1973.

18... ♘δ7

19. ♙:ε7!

Ο ισχυρά τοποθετημένος ♘ζ5 είναι πιο χρήσιμος από τον ♙η5.

19... ♘:ε7

20. ♘η5

Με επιθετικές δυνατότητες ♙05, ♙ε3, ♙η3.

20... ♘η6

21. η3 06

22. ♖:ε6 ζ:ε6

23. ♖ε3 ♘γ5

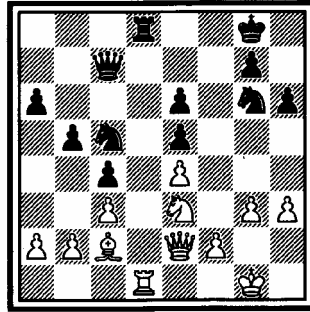
24. ♙αδ1 ♙:δ1

25. ♙:δ1 ♙δ8

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

26. β4!

Μετά το κόψιμο στο β3 δραστηριοποιείται ο ♙γ2: α:β3, β4, ♙β3, αλλά αν ο μαύρος δεν κόψει θα

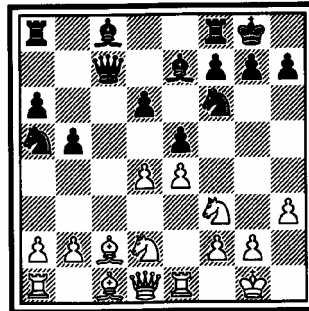
δει τα κομμάτια του σε πολύ παθητικές θέσεις. Τα λευκά υπερέρχουν — Ρεσέφσκι-Σμύσλοβ, Βελιγράδι, 1970.

V.

12... γ:δ4!

Η μοντέρνα συνέχεια. Τα μαύρα κόβουν μία φορά στο κέντρο ψάχνοντας για ενεργητικό παιχνίδι στη στήλη γ.

13. γ:δ4

Ο μαύρος έχει 3 εναλλακτικές λύσεις: i. 13... ♙δ7, ii. 13... ♙β7 και iii.

13... ♖γ6.

i.

13... ♕δ7

14. ♖ζ1 ♜αγ8

Πιο λογικό από το 14... ♜ζγ8
15. ♖ε3 ♖γ6 16. α3 α5 17. δ5! (πριν
ο μαύρος προλάβει το 17... α4 με
ιδέα ♖α5 και έλεγχο σε β3, γ4)
— Φίσερ-Μπισκάγιερ, ΗΠΑ,
1958/59.

15. ♖ε3

Ισότητα δίνει το 15. ♜ε2 ♜ζε8
16. ♖η3 ♖γ6 17. ♕ε3 ε:δ4 (Σε
συνδυασμό με την επόμενη κίνη-
ση είναι η χαρακτηριστική, σε πα-
ρόμοιες θέσεις, μέθοδος του μαύ-
ρου για να ισορροπήσει τη θέση.)
18. ♖:δ4 55 19. ♖:γ6 ♕:γ6 20. ε5
♖ε4 21. ♖:ε4 δ:ε4 22. ♕ζ4 ♣β7
23. ♣ε1 ζ5 — Ντε Φίρμιαν-Χιάρ-
ταρσον, Νέα Υόρκη, 1984.

15... ♖γ6!

16. α3

Καλύτερο φαίνεται το 16. δ5.

16... ♖:δ4

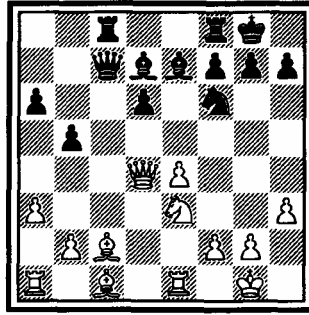
17. ♖:δ4 ε:δ4

18. ♣:δ4

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

18... 55!

Καινοτομία του Πίτελ, που άλλαξε
τη γνώμη των θεωρητικών γι' αυ-
τή τη βαριάντα. Μέχρι την ανακά-
λυψη αυτής της κίνησης τα μαύρα
έπαιζαν 18... ♕ε6 με λίγο καλύτε-

ρα τα λευκά. Τώρα η απειλή των
μαύρων είναι ♕γ5:ε3 και ♣:γ2
κερδίζοντας κομμάτι.

19. β4

Εμποδίζει το ♕γ5 αλλά καλύτερο,
αν και ιδιαίτερα περίπλοκο, φαί-
νεται το 19. ε5 ♕γ5 — Γιάνσα-Πί-
τελ, Μεσορ, 1985, και τώρα
20. ♣ζ4!

19...

δ:ε4

20. ♕:ε4

♜ζ58!

Με πρωτοβουλία για τα μαύρα. Η
παρτίδα Γκαβρίκοβ-Χορτ, Τυνη-
σία, 1985, συνεχίστηκε με 21. ♕ζ3?
(ίσως 21. ♖δ5) ♕η4! (τα λευκά
ήλπισαν στο 21... ♕:β3 22. ♣θ4 με
αντιπαχνίδι) 22. ♖δ5 ♕:ζ3!
23. ♜:ε7 ♣:γ1+ και ο μαύρος κέρ-
δισε.

ii.

13...

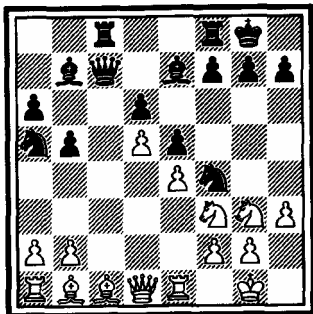
♕β7

Μελετήθηκε και αναπτύχθηκε από
τον Σοβιετικό θεωρητικό Πανόβ,
απ' όπου πήρε και το όνομα η β-

ριάντα.

14. ♖ζ1

Μετά από 14.♖5 ♖αγ8 15.♗β1
 ♗θ5! (νέα και πολύ καλή κίνηση)
 16. ♗ζ1 ('Όχι βέβαια 16. ♗:ε5?
 ♣:γ1!) ♗ζ4 (με απειλή 17... ♣:γ1!)
 17. ♗η3

17... ♗δ8! (Ελέγχει το τετράγωνο
 α5(!) και όσο κι αν φαίνεται παρά-
 δοξο, εμποδίζει τα λευκά να παί-
 ξουν 18.β3, κίνηση που αφήνει τον
 ♗α5 έξω από το παιχνίδι! π.χ.
 18.β3? ♣γ3! 19. ♣δ2 ♣:α1, ή και
 19... ♗:θ3+ αφού ο ♗α5 υποστηρί-
 ζεται, 20. ♗β2 ♗:β3! 21.α:β3 ♣α5)
 18. ♗:ζ4 (Πώς αλλιώς θα βελτιώ-
 σουν τη θέση τους τα λευκά;) ε:ζ4
 19. ♗θ5 ♗γ4. Τα μαύρα μπορεί να
 χάσουν τελικά το πιόνι ζ4, αλλά
 αποκτούν θαυμάσιο παιχνίδι: τε-
 τράγωνο ε5, ζεύγος αξιωματικών,
 στήλη γ.

14...

♖αγ8

15. ♗δ3

Η απειλή στο ε4 εμποδίζει το ♗ε3.
 Τα μαύρα δεν έχουν λόγο να φο-
 βούνται το 15. ♗ε2 ♗θ5 16. ♗δ3
 ♗γ6! 17. ♗γ2 ♣δ7 18.♖5 ♗β4
 19. ♗:γ8 ♗:γ8 20. ♗ε2 ♗γ2
 21. ♗β1 ζ5 με ισότητα — Σαβόν-
 Μπροστάιν, Λένινγκραντ, 1973.

15...

δ5

Τα μαύρα ολοκλήρωσαν την ανά-
 πτυξη τους και μπορούν να επιτε-
 θούν στο κέντρο.

16. δ:ε5

Κατώτερο είναι το 16.ε:δ5 ε4!
 17. ♗:ε4 ♗:ε4 18. ♗:ε4 ♗:δ5
 19. ♗ε1 ♣β7 με καλό αντάλλαγμα
 για το πιόνι — Ούντσικερ-Όυβε,
 ΟΔΓ, 1951.

16...

♗:ε4

17. ♗η3

ζ5!

Μετά από 17... ♗:η3 18.ζ:η3 τα
 λευκά υπερέχουν στρατηγικά: έ-
 λεγχος στο δ4 και καλές δυνατό-
 τητες για επίθεση στο αντίπαλο
 ροκέ. Η απόφαση του μαύρου για
 θυσία πιονιού είναι αιτιολογημέ-
 νη.

18. ε:ζ6

♗:ζ6

19. ♗:ε4!

Σημαντικά είναι τα προβλήματα
 του λευκού μετά από 19. ♗:ε4?
 δ:ε4 20. ♗:ε4 ♗ζδ8.

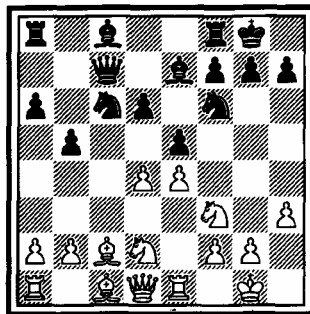
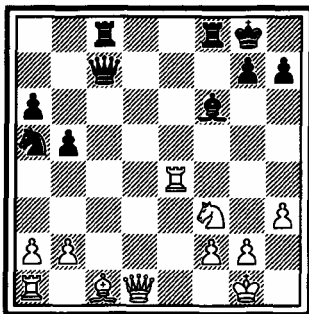
19...

δ:ε4

20. ♗:ε4

♗:ε4

21. ♗:ε4

Πολύ ενδιαφέρουσα θέση. Τα λευκά έχουν πιόνι περισσότερο και δεν έχουν αδυναμίες. Από την άλλη μεριά τα μαύρα έχουν καλύτερη ανάπτυξη. Μια πιθανή συνέχεια μπορεί να είναι 21... ♖γ2 22. ♗δ5+ (22. ♗:γ2?! ♜:γ2 23. ♗ε1? ♜:ζ2!) ♘θ8 23. ♗ε1 ♗γ7 24. ♗ζ4 ♗α7 και τα λευκά μπορούν να κάνουν ισοπαλία με 25. ♗ε3 ♗γ7 26. ♗ζ4, ή να ακολουθήσουν την πρόταση του Αρόνιμ με 25. ♜β1 ♗γ4 26. β3 ♜γδ8 27. ♗ε6 κ.λπ.

iii.

13...

♗γ6

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

Ο μαύρος αναβάλλει την ανάπτυξη του ♗γ8, για να αποφασίσει ανάλογα με την εξέλιξη της παρτίδας.

14. ♗β3

Σε ισότητα οδηγεί και το 14.δ5

♗β4 15. ♗β1 α5 (Η υποχρεωτική στην προκειμένη περίπτωση κίνηση, για να δώσει τετράγωνο στον ♗β4, έχει το μειονέκτημα ότι αδυνατίζει το β5, αλλά ταυτόχρονα κερδίζει χώρο και εμποδίζει τα λευκά κομμάτια.) 16. ♗ζ1 ♗δ7 17. ♗3θ2 ♜ζγ8 18. ♗ε3 η6 19. ♗δ2 ♗α6 20. ♗ζ3 ♗δ8 — Στάιν-Ρεσέβσκι, Μαρ ντελ Πλάτα, 1966, ή το

14.α3 ♗δ7 15.δ5 ♗α5 16. ♗ζ1 ♗θ5! (πριν ο λευκός παίξει 17. ♗η3. Ο ίππος θα παραμείνει στο θ5 με μελλοντικές προοπτικές ♗ζ4 ή ζ5. Μετά την επόμενη τους κίνηση τα λευκά απειλούν ♗:ε5) 17. ♗δ3 η6 18. ♗θ6 ♜ζγ8 19. ♗ε3 ♗δ8 — Μποτβίνικ-Σμούσλοβ, ΕΣΣΔ, 1940.

14...

α5

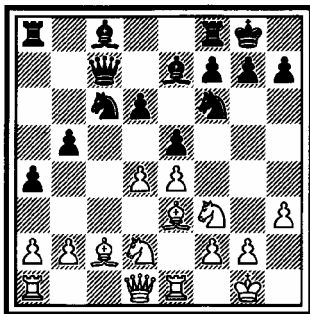
15. ♗ε3

15. ♗δ2!? ♗δ7 16.δ5 ♗δ8 17. ♜γ1 ♗β7 18. ♗ε2 ♗β8 με ισότητα —

Γκέλερ-Κούζμιν, ΕΣΣΔ, 1977.

15... α4

16. ♖β62

16... ♖β4!

Στην παρτίδα Σιλάγκι-Φορίντος, Ουγγαρία, 1966, τα μαύρα δοκίμασαν να αποκτήσουν παιχνίδι στα τετράγωνα β3, γ4, αναπτύσσοντας τον ♕ στο ε6, χωρίς όμως επιτυχία: 16... ♕ε6 17. α3 ♖α5 18. ♕δ3 ♣β8 19. ♣ε2 και το πόνι β5 αντιμετωπίζει προβλήματα.

17. ♕β1

18. α3

19. ♕δ3

♕δ7

♖γ6

Την άλλη διαγώνιο διάλεξε ο Ταλ εναντίον του Σπάσκι το 1978 στο Μπουγκόινο: 19. ♕α2 ♫αγ8 20. ♫γ1 ♣β8 21. ♣ε2 θ6 22. δ:ε5 δ:ε5 23. ♖θ4 ♫ζδ8! με καλή θέση για τα μαύρα (Δεν ήταν καλό εδώ το 23... ♖:ε4? 24. ♖:ε4 ♕:θ4 25. ♕γ5 και τα μαύρα έχουν προβλήματα).

19...

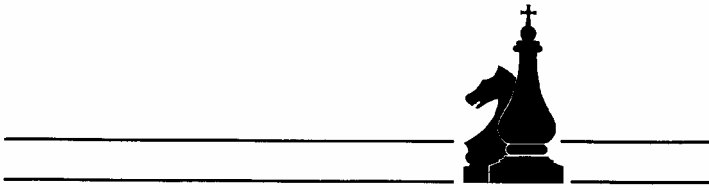
20. ♫γ1

21. ♣ε2

♖α5

♣β8

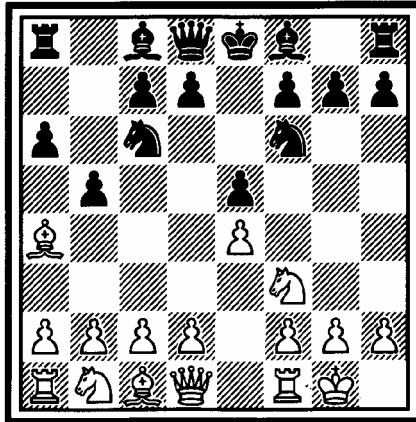
Η θέση του λευκού μοιάζει ελαφρά καλύτερη, αλλά ένα καλό σχέδιο για τα μαύρα είναι ♫ε8 και ♕δ8! με τον αξιωματικό να έχει μελλοντικές βλέψεις στα τετράγωνα β6 και α5 — Ταλ-Κούζμιν, Λένινγκραντ, 1977.

ΒΑΡΙΑΝΤΑ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΣ

1. ε4
2. ♘ζ3
3. ♙β5
4. ♙α4
5. 0-0

ε5
♘γ6
α6
♘ζ6
β5

Η βariάντα Αρχάγγελος χαρακτηρίζεται από τη γρήγορη κινητοποίηση της πτέρυγας της βασίλισσας. Μια καλή βariάντα, αν και χρησιμοποιείται σπάνια σε μεγάλα τουρνουά. Ο μεγαλύτερος ειδικός της, είναι ο σοβιετικός μαϊτρ Ματσούκεβιτς.

6. ♖β3 ♗β7

7. ♞ε1

Δεν είναι καλό το 7. ♗η5? δ5 8.ε:δ5 ♗δ4. Ενώ μόνο φαινομενικά επικίνδυνο είναι το 7.δ4 ♗:δ4! (όχι 7...ε:δ4? 8.ε5 ♗η4 9.θ3) 8. ♗:ζ7+ (δεν προσφέρει τίποτε σημαντικό το 8. ♗:δ4 ε:δ4 9.ε5 ♗ε4) 8...♞:ζ7 9. ♗:ε5+ ♞η8 10. ♣:δ4 γ5 11. ♣δ1 ♣ε8 12. ♗ζ3 ♣:ε4 με ισότητα — Χασίν-Νεζ-μεντίνοβ, ΕΣΣΔ, 1962.

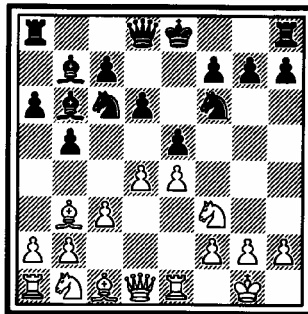
7... ♗γ5

Ο Ματσούκεβιτς προτείνει την γκαμπί συνέχεια με 7... ♗ε7 8.γ3 δ5 9.ε:δ5 ♗:δ5 10. ♗:ε5 ♗:ε5 11. ♞:ε5 ♗ζ4 με ασάφεια και αττάλλαγμα για το υλικό.

8. γ3 δ6

9. δ4 ♗β6

Η βασική θέση της βariάντας. Τα

λευκά μπορούν να διαλέξουν ανάμεσα σε έξι κινήσεις: Α. 10. ♗β62, Β. 10. ♗θ4, Γ. 10. α3, Δ. 10. ♗ε3, Ε. 10. α4 και Στ. 10. ♗η5.

Α.

10. ♗β62!?

Θυσία πιονιού που πρέπει να γίνει δεκτή, γιατί διαφορετικά τα λευκά θα ελέγξουν το κέντρο με ♗ζ1, ♗η3 και θα αποκτήσουν δυνατότητες επίθεσης στο μαύρο μικρό ροκέ, γιατί ο ♗β6 δεν βοηθάει στην άμυνα.

10... ε:δ4

11. γ:δ4 ♗:δ4

12. ♗:δ4 ♗:δ4

13. ♗ζ3 ♗β6

14. ♗η5 0-0

15. ♣δ2 ♣δ7

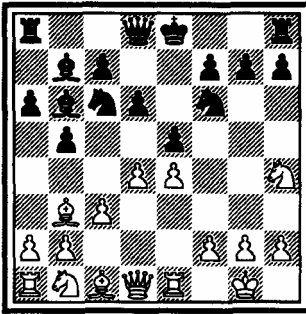
Διπλώνει τα πόνια του για να απαλλαγεί από το ενοχλητικό κάρφωμα. Δεν είναι καλό το 15...θ6 16.♁θ4 η5? 17.♞:η5, ενώ σε άλλες κινήσεις τα λευκά θα συνεχίσουν με ♣ζ4, ♣αδ1 με σημαντική πρωτοβουλία.

16.♁:ζ6 η:ζ6

με ασαφή θέση — Πετρούσιν-Ματσούκεβιτς, ΕΣΣΔ, 1970.

B.

10.♞θ4

10... ♣67!

Για μεγάλο ροκέ. Επικίνδυνο είναι το 10...♞ε7 11.♣ζ3 θ6 12.♞δ2! με σκοπό ♞ζ1, ♞η3 αδιαφορώντας για το κόψιμο στο δ4 — Κάπενγκουτ-Κουπράιτσεκ, ΕΣΣΔ, 1973.

11.♁η5 0-0-0

12.♠5 ♞ε7

13.♁:ζ6 η:ζ6

14.♣ζ3 ♣θη8!

Ο μαύρος έχει αδυναμίες στο

σκελετό των πιονιών του, αλλά και δυνατότητες για επίθεση στο λευκό ροκέ — Κάπενγκουτ-Μαλανιούκ, ΕΣΣΔ, 1978.

Γ.

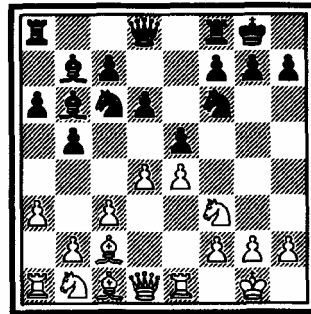
10.α3

Με σκοπό ♁γ2. Το οποίο δεν είναι τόσο καλό αμέσως: 10.♁γ2 ε:δ4 11.γ:δ4 ♞β4.

10...

0-0

11.♁γ2

11...

♞ε7!

Ο ίππος στέκεται καλύτερα στο η6, όπου δεν εμποδίζει τον ♁β7. Αν τα λευκά δοκιμάσουν τώρα να πάρουν το ε5 θα χάσουν το ε4 λόγω του ματ στην πρώτη γραμμή.

12.♞β62 ♞η6

13.♞ζ1 ε:δ4

14.γ:δ4 ♣ε8

15.♞η3 γ5!

Σουέπιν-Σμέγκαλ, Σότσι, 1973. Τα μαύρα ισοφάρισαν τη θέση.

Δ.

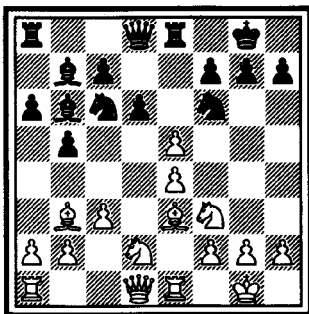
10. ♖:ε3 0-0

Το ε4 δεν κινδυνεύει: 10... ♘:ε4??
11.♖5 κερδίζοντας κομμάτι.

11. ♘:β62 ♙:ε8

12.♖:ε5

Ίσως ένα καλύτερο σχέδιο ήταν η προώθηση ♖5.

12... ♖:ε3

13.ε:ζ6

Αν 13. ♙:ε3 ♘:ε5 και το ε4 είναι αδύνατο.

13... ♖:62

14.♙:62 ♙:ζ6

15. ♖:65 ♙:αβ8

16.α4 ♘:ε5!

με ίσες δυνατότητες — Ζάιτσεβ-Ματσούκεβιτς, ΕΣΣΔ, 1972.

Ε.

10.α4 0-0

Ενδιαφέρον είναι και το 10...♞6 (εμποδίζει το κάρφωμα) 11.α:β5 α:β5 12. ♙:α8 ♙:α8 13.♖5 ♘:ε7 14. ♘:α3 0-0 15. ♖:ε3 (15. ♘:β5?

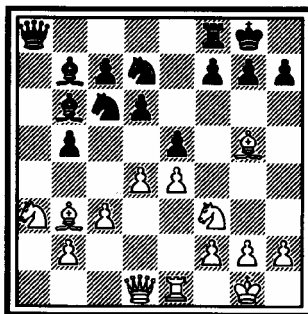
♘η4) ♖:ε3 16. ♙:ε3 ♙68! (Η πιο δυναμική αντίδραση. Τα μαύρα προετοιμάζουν το γ6 αδιαφορώντας για το πόνι β5) 17. ♘:β5 γ6 18.δ:γ6 ♖:γ6 19. ♘γ7 ♙α5! — Μπουρνέβσκι-Ματσούκεβιτς.

11.α:β5 α:β5

12. ♙:α8 ♙:α8

13. ♖:η5 ♘67!

14. ♘:α3

14... ε:64

15.γ:64 ♘α5

16. ♖:γ2 β4

με ισότητα — Μίλιτς-Στάιν, 1963. ΣΤ.

10. ♖:η5

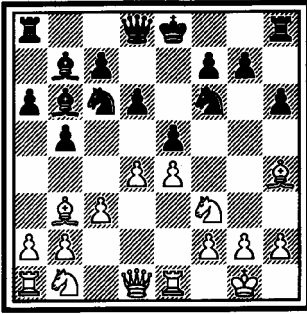
Ίσως είναι η καλύτερη δυνατότητα του λευκού

10... ♞6

11. ♖:θ4

Ακίνδυνο για τα μαύρα είναι το 11. ♖:ζ6 ♙:ζ6 12. ♖:65 ♙:β8 13. ♘:β62 0-0 14. ♘:β3 ♘:ε7 15. ♖:β7

♠:β7 — Κούκοσβ-Κοζλόβ, ΕΣΣΔ, 1978.

11... 0-0!

Κατώτερο είναι το 11... η5 12. ♖η3 ♣ε7 13.α4 0-0-0 14.α:β5 α:β5 15. ♔α3 ♔α7 16. ♣δ3 ♣ε8 17.γ4 με λίγο καλύτερα τα λευκά, — Κουακέλερ-Μελεγκέγκι, αλληλ., 1979, ή το

11... ♣δ7 12.α4 0-0-0 13.α:β5 α:β5 14. ♔α3 η5 15. ♖η3 θ5 16.θ4 με υπεροχή των λευκών — Τοιμπουρ-ντανίτζε-Καϊζαούρι, ΕΣΣΔ, 1978.

12.α4

Ενδιαφέρον είναι το 12. ♣δ3 ♠ε8 13. ♔βδ2 ♔α5 14. ♖γ2 γ5 15.δ5 γ4 16. ♣ε2 και ο λευκός έχει καλές προοπτικές στην πτέρυγα του βασιλιά — Μπελιάφσκι-Βασιούκοβ, ΕΣΣΔ, 1977.

12... ε:δ4

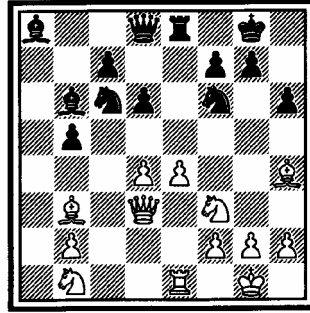
13.α:β5 α:β5

14. ♠:α8 ♖:α8

15.γ:δ4 ♠ε8

16. ♣δ3!

Εμποδίζει το η5. Αν 16. ♔γ3 η5! 17. ♖η3 ♔α5 με πίεση στα λευκά κεντρικά πιόνια.

16... ♔α5!

Ο καλύτερος τρόπος για να απαλλαγεί από το κάρφωμα, αν 16... η5? 17.ε5!, ♖ζ8 (μόνη άμυνα στην απειλή ♣η6+) 18... ♔:η5! θ:η5 19. ♖:η5 δ:ε5 20. ♣θ3 ♣δ6 21. ♣θ6+ με αποφασιστική επίθεση — Όλαφσον-Βασιούκοβ, Ρεϊκιά-βικ, 1968.

17. ♖:ζ6

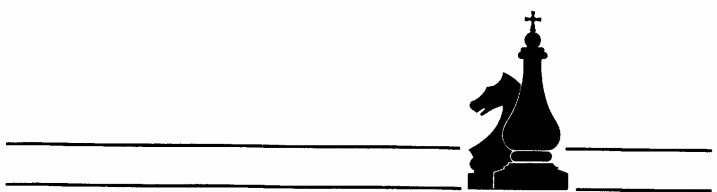
Αν 17. ♖γ2 η5 και πέφτει το ε4 κι αν 17. ♖α2 η5 18.ε5 ♔γ4! με υπεροχή του μαύρου — Όστογιτς-Πλάνιτς, Γιουγκοσλαβία, 1969.

17... ♣:ζ6

18. ♖γ2

Τα λευκά έχουν απειλές στη διαγώνιο δ3-θ7 με ε5, αλλά και ο μαύ-

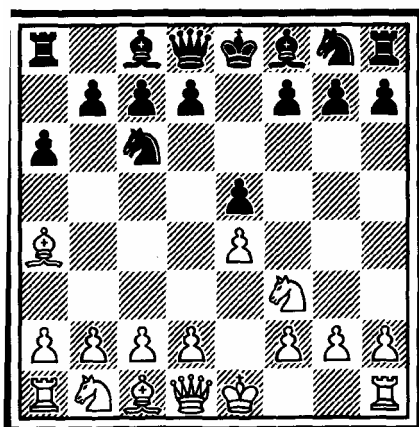
ρος θα ασκήσει πίεση στο δ4 με ΕΣΣΔ, 1975.
Δγ6 — Τουκμάκοβ-Ντόρφμαν,

ΑΛΛΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ 4. ♔α4

1. e4
2. ♘f3
3. ♔β5
4. ♔α4

ε5
♘γ6
α6

Προτού προχωρήσουμε στην κίνηση 4... ♖ζ6 που είναι η βασική, θα εξετάσουμε τις άλλες πιθανές κινήσεις του μαύρου. Δεν συναντώνται συχνά, είναι όμως επικίνδυνες αν δεν τις γνωρίζεις. Α. 4... β5 και Β. 4... δ6.

A.

4... β5
5. ♖β3 ♖α5

Για να απαλλαγεί από τον αξιωματικό της Ισπανικής, αλλά τα μαύρα χάνουν πολύτιμο χρόνο στο άνοιγμα.

6. 0-0

Δεν προσφέρει τίποτε το 6. ♖:ε5 ♖:β3 7. α:β3 ♣η5 παίρνοντας πίσω το πόνι.

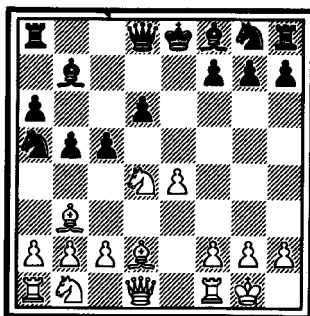
6... δ6
7. δ4 ε:δ4

Λίγο καλύτερα τα λευκά αφήνει το 7... ♖:β3 8. α:β3 ζ6 9. γ4! β:γ4 10. β:γ4 ♖ε7 11. ♖γ3 ♖η6 12. ♖ε3 ♖ε7 13. β4 — Πφάιφερ-Μπάρτσα, Σόφια, 1957.

8. ♖:δ4 ♖β7
9. ♖δ2 γ5

Δεν είναι καλό το 9... ♖:β3?! 10.

♖:β3 ♖ε7 11. ♖α5! με φανερή υπεροχή σε ανάπτυξη μετά από 11... ♖γ8, ή ισχυρή επίθεση μετά από 11... ♖:ε4 12. ♣ε1 ♖ζ5 13. ♣ζ3 ♖ε6 14. ♖η5.

10. ♣ε1!

Για να κόψει στο β3 με τον ίππο που θα έλθει στη συνέχεια στο α5, εξουδετερώνοντας τον ισχυρό αξιωματικό β7.

10... ♖:β3
11. ♖:β3 ♖ε7
12. ♖α5 ♣α7
13. α4 β4
14. ♖:β7 ♣:β7
15. ♣ε2 ♣β6

16. ♖δ1

Τα λευκά θα προσπαθήσουν να αξιολογήσουν τις αδυναμίες του μαύρου στα κεντρικά λευκά τετράγωνα γ4, δ5, ενώ τα μαύρα τη διαγωνίο β2-ζ6 — Πλατόνοβ-Σαβόν, ΕΣΣΔ, 1969.

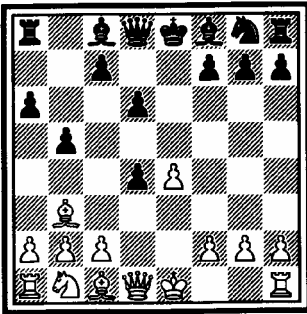
B.

4... 56

Μπορούμε να πούμε ότι έχουμε μία ενισχυμένη Στάινιτς. Τώρα α. 5.δ4, β. 5.γ4, γ. 5.00, δ. 5.♙:γ6 και ε. 5.γ3.

α.

5. δ4	β5
6. ♙β3	♗:δ4
7. ♗:δ4	ε:δ4

8. γ3!

Όχι βέβαια 8. ♖:δ4?? γ5 9. ♖δ5 ♙ε6 10. ♖γ6+ ♙δ7 11. ♖δ5 γ4 παγιδεύοντας τον αξιωματικό.

8... δ:γ3

Ενδιαφέρον είναι το 8... ♙β7 9.

γ:δ4 ♗ζ6 (Επικίνδυνο είναι το 9... ♙ε4 10.00 π.χ. 10... ♗ζ6 11. ♖ε1 ♙ε7 12. ♙η5 με απειλές) 10. ♗3 ♙ε7 11. 0-0 0-0 12. ♗γ3 γ5 13. ♙ε3 — Ζάπτζεβ-Έστριν, ΕΣΣΔ, 1968.

9. ♗:γ3 ♗ζ6
10.0-0

Δεν είναι καλό το 10. ε5? δ:ε5! 11. ♙:ζ7+ ♙ε7 12. ♙δ5 ♗:δ5 13. ♗:δ5+ ♙ε6! — Ζλότνικ-Μικλιάνγεβ, ΕΣΣΔ, 1968,

10... ♙ε7
11. ♖ε1 0-0
12. ♙η5

με αντάλλαγμα για το πιόνι χάρη στις ανοικτές γραμμές για τα καλύτερα κομμάτια του λευκού.

β.

5. γ4 ♙δ7

Ένα άλλο σχέδιο για τα μαύρα είναι ο έλεγχος του τετραγώνου δ4:5... ♙η4 6. ♗γ3 ♗ζ6 7. θ3 ♙:ζ3 8. ♖:ζ3 ♙ε7 9. δ3 ♗δ7 10. 0-0 ♗γ5 11. ♙:γ6+ β:γ6 — Μεντίνα-Πόρτις, Χάσπινγξ, 1969/70.

6. ♗γ3

Ισότητα δίνει το 6. δ4 ♗:δ4 7. ♗:δ4 ε:δ4 8. ♙δ7+ ♖:δ7 9. ♖:δ4 ♗ζ6 10.0-0 ♙ε7 11. ♗γ3.

6... η6
7.δ4 ♙η7
8.♙ε3 ♗ζ6
9.δ:ε5

Κατώτερο είναι το 9.δ5 ♗α5! και

τα μαύρα παίρνουν την πρωτοβουλία με σχέδιο τη διάσπαση β5.

9... ♖:ε5

10. ♖:ε5 δ:ε5

11. ♠:δ7+ ♗:δ7

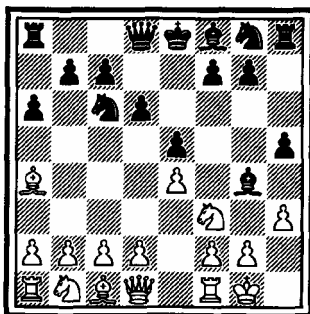
με ισότητα κατά τον Λέβενφικς.

Υ.

5.0-0 ♠η4

Ασαφές είναι το 5... ♠δ7 6.δ4 β5 7. ♠β3 ♖:δ4 8. ♖:δ4 ε:δ4 9.γ3 δ:γ3 10. ♗θ5 ♗ε7 11. ♖:γ3 ♖ζ6 12. ♗ζ3 ♠ε6 13. ♖δ5 ♠:δ5 14.ε:δ5 ♗δ7 15.α4 — Μίζες-Σλέχτερ, Χάστινγς, 1895.

6.θ3 θ5!

7.δ4

Τα λευκά δέχονται την πρόκληση και μπαίνουν σε περιπλοκές.

7... β5

8. ♠β3 ♖:δ4

9.θ:η4 θ:η4

10. ♖η5 ♖θ6

Ο ♖η5 δεν έχει τετράγωνο. Τά

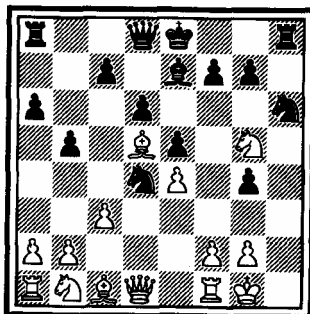
μαύρα απειλούν 11... ♠ε7.

11. ♠δ5

Ο λευκός θέλει να παίξει γ3 και να απαλλαγεί από τον πολύ επικίνδυνο ♠δ4.

11... ♠ε7!

12.γ3!

Η θέση είναι ιδιαίτερα περίπλοκη και χρειάζεται ανάλυση. Η θεωρία πάντως δίνει μια μικρή υπεροχή στον λευκό — Στόικα-Τσιοκαλίτα, Βουκουρέστι, 1980.

Δεν ήταν καλό το 12. ♠α8 ♠:η5 με ισχυρότατη επίθεση για τα μαύρα. Τώρα στο 12... ♠:η5 ο λευκός θα παίξει 13.γ:δ5.

δ.

5. ♠:γ6+ β:γ6

6.δ4 ζ6

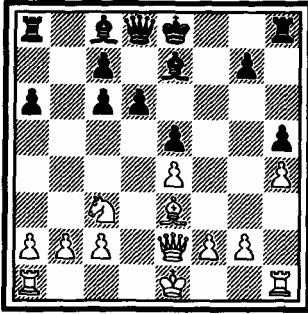
7. ♠ε3 ♖ε7

Ο Λέβενφικς προτείνει 7... ♗β8 8.β3 η6 9. ♗δ2 ♠η7 10. ♖γ3 ♖ε7 11.0-0-0.

8. ♖γ3

Ισότητα δίνει το 8. γ4 ♖η6 9. ♖γ3
 ♙ε7 10. ♖α4 ♙δ7 11. ♖α5 ♙η4
 12. ♖δ2 0-0 — Ορτέγκα-Τσιοκαλ-
 τέα, Αβάνα, 1962.

8...	♖η6
9. ♖ε2	♙ε7
10. 04	05
11. δ:ε5	♖:ε5
12. ♖:ε5	ζ:ε5

13. ♖γ4!

Θαυμάσιο τετράγωνο για τη βα-
 σίλισσα, ελέγχει τη διαγώνιο β3-
 η8 και πιέζει το γ6. Τα λευκά είναι
 λίγο καλύτερα — Τσιοκαλτέα-Σλί-
 βα, Μόσχα, 1956.

ε.

5. γ3 ♙δ7

Πιθανό είναι το 5... ζ5 6. ε:ζ5 ♙:ζ5
 7. 0-0 ♙δ3 8. ♖ε1 ♙ε7 9. ♙γ2 ♙:γ2
 10. ♖:γ2 ♖ζ6 11. 64 0-0 12. δ:ε5
 ♖:ε5 13. ♖:ε5 δ:ε5 14. ♖δ2 με λίγο
 καλύτερα τα λευκά — Μπάνικ-Έ-
 σπριν, ΕΣΣΔ, 1963.

6. 64

♖ηε7

Λίγο κατώτερο είναι το 6... η6 7. 0-0
 ♙η7 8. δ:ε5 δ:ε5 9. ♙ε3 ♖ζ6
 10. ♖βδ2 0-0 11. ♙γ5 ♖ε8 12. ♙γ2
 β6 13. ♙α3 — Πάρμα-Ντάργκα,
 Μπλεντ, 1961.

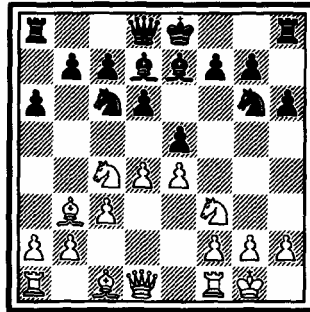
7. ♙β3

Ενδιαφέρον παρουσιάζει το 7. 0-0
 ♖η6 8. ♙ε3 ♙ε7 9. ♖βδ2 0-0 10. α3
 ♖θ8 11. ♖ε1 ε:δ4 12. γ:δ4 ζ5
 13. ε:ζ5 ♙:ζ5 14. ♖γ1 δ5! — Μπο-
 λεσάβσκι-Ταράσοβ, ΕΣΣΔ, 1957.

7...

06

8. ♖βδ2	♖η6
9. ♖γ4	♙ε7
10. 0-0	

10...

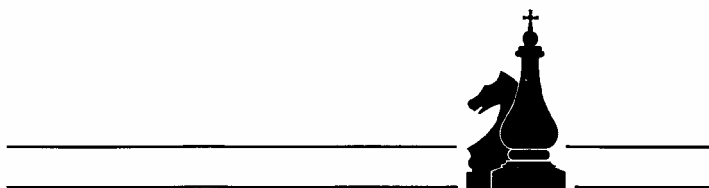
♙η5!

10... 0-0 11. ♖ε3 ♖ε8 12. ♖ε1 με λί-
 γο καλύτερα τα λευκά — Μπρου-
 στάν-Κέρες, ΕΣΣΔ, 1948.

11. ♖ε3 ♙:ε3

12. ♙:ε3 0-0

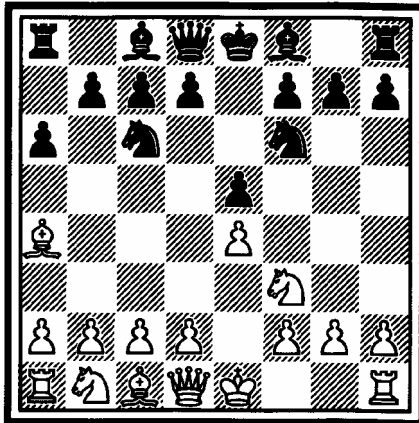
με ισότητα — Φίσερ-Φίλιπ, Μαρ-
 ντελ Πλάτα, 1959.

ΑΛΛΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ 4...♘ζ6

1. ε4
2. ♖73
3. ♙β5
4. ♙α4

ε5
♘γ6
α6
♘76

Τα λευκά, εκτός από την κίνηση 5.0-0, που οδηγεί στην κλειστή ή ανοιχτή Ισπανική, διαθέτουν και τέσσερις άλλες κινήσεις, που δεν προσφέρουν όμως καμία υπεροχή και έτσι σπάνια συναντώνται. Οι κινήσεις αυτές είναι οι εξής: Α. 5.♖γ3, Β. 5.♣ε2, Γ. 5.♖3 και Δ. 5.♖4.

Α. 5.♖γ3

Κίνηση που πρέπει να αποφεύγεται, διότι κλείνει το πιόνι γ και έτσι στερεί τη δυνατότητα στα λευκά να παίξουν γ3 και αργότερα δ4.

5... ♕γ5!

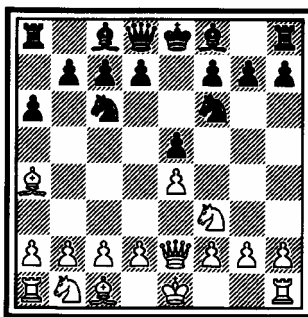
Τώρα που τα λευκά δεν μπορούν να παίξουν γ3 και δ4, τα μαύρα παίζουν για τον έλεγχο του τετραγώνου δ4.

6.♖3	♖6
7.♕ε3	♖5!
8.♕β3	♣ε7
9.θ3	♕ε6!
10.♕:ε6	♣:ε6
11.♕:γ5	δ:γ5
12.0-0	0-0

και ο μαύρος θα παίξει στη στήλη δ και το τετράγωνο δ4.

Β.

5.♣ε2

Ειδικότητα του Τσιοκαλτέα. Σταθερή κίνηση, αλλά χωρίς να δημιουργεί προβλήματα στα μαύρα.

5... β5
6.♕β3 ♕γ5

Ή και 6... ♕ε7 7.γ3 0-0 8.♖3 δ6 9.♖βδ2 ♖α5 10.♕γ2 γ5 με ισότητα — Τσιοκαλτέα-Γρίβας, Πολίχνη, 1983.

7.α4!?

Το 7.♖3 δ6 8.♖βδ2 ♣ε7 9.♖ζ1 ♕ε6 φαίνεται πιο σταθερό.

7... ♖β8
8.α:β5 α:β5

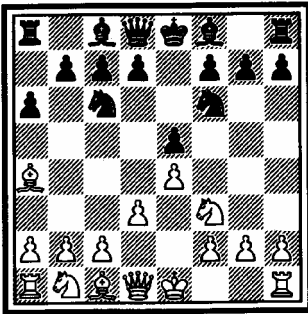
9. ♖γ3 0-0!
10. ♖63

Κακό είναι το 10. ♖:β5? δ5 11. ε:δ5
ε4! 12. ♖η5 ♖β4! με σημαντική
πρωτοβουλία για τα μαύρα.

10... δ6
11. ♖η5 ♖β4
12. 0-0 ♖:γ3
13. β:γ3 θ6
14. ♖θ4 ♣ε7

Η θέση είναι ισόπαλη.
Γ.

5. ♖3

Συναντάται πιο συχνά από το Α
και Β χωρίς όμως να είναι καλύ-
τερο. Ο μαύρος έχει δύο καλές
συνέχειες: α. 5...β5, β. 5...δ6.

α.

5... β5
6. ♖β3 ♖ε7
7. γ3 δ5
8. ♣ε2 0-0!?

8... δ:ε4 9. δ:ε4 0-0 με ίσες τύχες.

9. ♖β62 64!
10. ♖ζ1 α5

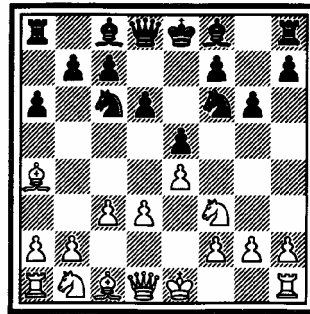
με ασαφές παιχνίδι.
β.

5... δ6
6. γ3

Ή 6. γ4 η6 (ο ♖ από το η7 κυττάει
το τετράγωνο δ4 που αδυναπείσε η
τελευταία κίνηση του λευκού) 7. δ4
ε:δ4 8. ♖:δ4 ♖δ7 9. ♖:γ6 ♖:γ6
10. 0-0 ♖η7 11. ♖γ3 0-0 12. ζ3 ♖δ7
13. ♖ε3 ♖γ5 14. ♖β3 με ισότητα.

6... η6!?

Παίζεται και το 6... ♖ε7 7. ♖β62
0-0 8. ♖ζ1 β5 9. ♖γ2! (κατώτερο το
9. ♖β3 δ5! 10. ♣ε2 δ4 11. ♖η3 α5!
12. α3 ♖ε6! — Κούστας-Γρίβας,
Αθήνα, 1982) δ5 10. ♖η3 ♖ε6
11. 0-0 με ισότητα — Μπαρμπουλέ-
σκου-Γρίβας, Πλόβνιβ, 1982.

7. ♖β62

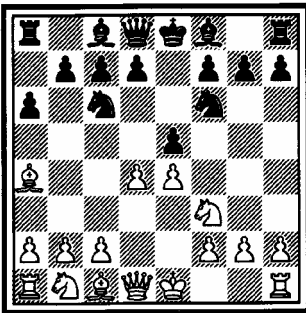
Αφού ο λευκός δεν θα παίξει γρή-

γορα δ4 ο πύργος δεν χρειάζεται
στο ε1, συνεπώς τα λευκά πρέπει
πρώτα να κάνουν τη χρήσιμη μα-
νούβρα ♖δ2-ζ1-η3 (ή ε3) και μετά
το ροκέ, που την παρεμποδίζει
(♣ζ1)!

7...	♙η7
8. ♖ζ1	0-0
9. ♖η3	β5
10. ♙γ2	δ5
11. ♣ε2	♙β7
12. 0-0	♞ε8

με ίσες τύχες.
Δ.

5.64

Η πιο διαδεδομένη συνέχεια από
τις τέσσερις που εξετάζουμε. Ειδι-
κότητα του Σορτ και πιο παλιά
του Τόρε, ενώ κι άλλοι κορυφαίοι
παίκτες την χρησιμοποίησαν σαν
όπλο αφινιδιασμού.

5... ε:δ4

Το καλύτερο. Μικρή υπεροχή δι-

νει στα λευκά το 5... ♖:δ4 6. ♖:δ4
ε:δ4 7. ε5 ♖ε4 8. ♣:δ4 ♖γ5 9. ♖η3
♙ε7 10. ♣η4! ♖ζ8 (10... 0-0?
11. ♙θ6 ♖ε6 12. ♙β3 κ.λπ.) 11. 0-0
δ5 12. ♣δ4 γ6 13. ♙β3 θ5 14. ♖ε2
— Σορτ-Κορτσόνι, Λονδίνο, 1980
ή το

5... β5 6. δ:ε5 β:α4 7. ε:ζ6 ♣:ζ6 8. 0-0
α3! 9. ε5! α:β2! 10. ♙:β2 ♣η6
11. ♖η3 ♞β8 12. ♞β1 με υπεροχή
σε χώρο και ανάπτυξη. Το ζεύγος
των μαύρων αξιωματικών δύσκο-
λα θα ενεργοποιηθεί — Φιλίπο-
βιτς-Λίντμπλου, Νορβηγία, 1975.

6.0-0

Δεν υπάρχει βία για κόψιμο στο
δ4, αλλά ούτε και για την προώ-
θηση ε5.

Μια κακή συνέχεια είναι 6. ε5 ♖ε4
7. ♖:δ4? ♖:ζ2! 8. ♖:ζ2 ♣θ4+
9. ♖ε3 ♣:δ4+ 10. ♣:δ4 ♖:δ4
11. ♖:δ4 γ5+ με σκοπό β5 παγι-
δεύοντας τον ♙α4.

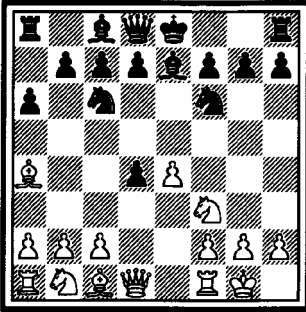
6...

♙ε7

Κακό είναι το 6... β5 7. ♙β3 ♙ε7
8. ε5 ♖ε4 9. ♙δ5 ♖γ5 10. ♖:δ4
♙β7 11. α4! ♖:α4? (μοναδικό ήταν
το 11... β4) 12. ♖ζ5 0-0 13. ♞ε1
♖γ5 14. ♞α3 η6 15. ♞η3 ♖θ8
16. ♖:ε7 ♖:ε7 17. ♙:β7 ♖:β7
18. ♙η5 — Μπίλεκ-Τρεμπάτς,
Ουγγαρία, 1967.

Η επίσης κατώτερη συνέχεια
6... ♖:ε4 7. ♞ε1 δ5 8. ♖:δ4 αναλύε-
ται στο κεφάλαιο της ανοιχτής Ι-

ισπανικής.

Τα λευκά τώρα μπορούν να διαλέξουν ανάμεσα σε δύο δυνατότητες: α. 7.ε5 και β. 7. Ξε1.

α.

7.ε5 ζε4

8.ζ:δ4

Κακή είναι η κίνηση του Τόρε 8.β4, που έχει σαν ιδέα να αποτρέψει την κίνηση των μαύρων ζγ5, ή να κερδίσει χρόνο στην ανάπτυξη, αν τα μαύρα πάρουν το πιόνι. Καλύτερη αντίδραση φαίνεται η πρόταση του Γκίπολις: 8...0-0! (Αδιαφορία!) 9. Ξε1 (ή 9.α3 β5 10. ρβ3 δ5 με «καθαρό» πιόνι παραπάνω — Εγκενμπέργκερ-Κλόβαν, αλληλογραφία, 1977) ζη5! 10. ζ:δ4 ζ:δ4 11. ♣:δ4 ζε6 12. ♣ε4 δ5! 13. ε:δ6 ♣:δ6 14. γ3 (οι δυσάρεστες συνέπειες του 8.β4) ρζ6 με υπεροχή.

8... ζ:δ4

Άλλες κινήσεις επιτρέπουν το ζζ5 π.χ. 8... ζγ5 9. ζζ5 0-0 10. ♣η4 η6 11. ρ:γ6 δ:γ6 12. ζ:ε7+ ♣:ε7 13. ♣η3 Ξε8 14. Ξε1 με κάποιες αδυναμίες στα μαύρα τετράγωνα — Ρόμπατς-Μίνεβ, Μαριμπόρ, 1967.

Ή 8...0-0 9. ζζ5 δ5 10. ρ:γ6 β:γ6 11. ζ:ε7+ ♣:ε7 12. Ξε1 Ξε8! 13. ζ3 ζδ6 14. β3 — Γιούνκε-Κάρποβ, Στοκχόλμη, 1969.

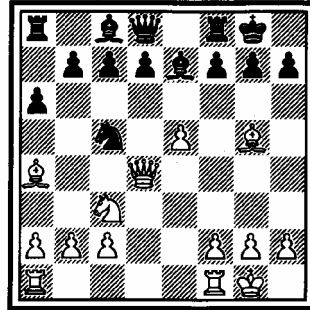
9. ♣:δ4 ζγ5

10. ζγ3

Χάνει χρόνο το 10. ρβ3 0-0 11. ρζ4 ζε6 12. ρ:ε6 δ:ε6 13. ♣ε3 β6 14. ζγ3 ρβ7 15. Ξαδ1 ♣ε8 16. Ξδ3 ♣γ6 — Κάλβο-Ματάνοβιτς, Αβάνα, 1966.

10... 0-0

11. ρη5

11... ρ:η5

Μία όμορφη παγίδα υπάρχει στο 11... ζ:α4 12. ρ:ε7 ζ:γ3? (απαραι-

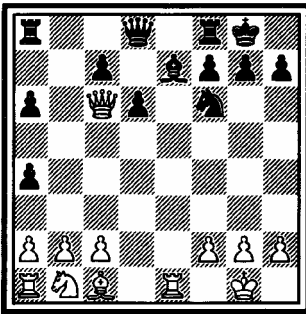
(εμποδίζει το ♖β4) ♖β6 13. ♜γ3 ♞ε6 με ιδέα ♙β7 και ♞ε8 και τα μαύρα έχουν δραστήρια κομμάτια και το ζεύγος των αξιωματικών — Τσιμπουρντανίτζε-Γρίβας, Αθήνα, 1984.

9... ♞δ6
10. ♞ε1

Δεν είναι καλά το 10. ♞:ε7+? ♞:ε7 11. ♙β3 γ5 και η φάλαγγα των μαύρων πιονιών, είναι πολύ επικίνδυνη.

Ούτε 10. ♖η5 β:α4 11. ♞:η7 ♜θ5! και ο πύργος δεν έχει τετράγωνο — Ρεσέφσκι-Όυβε, Ντουμπρόβνικ, 1950.

10... β:α4
11. ♜:δ6 ♙δ7
12. ♞ζ3 0-0
13. ♜γ6 ♙γ6
14. ♞:γ6

Τα λευκά είχαν καλό σκορ από αυτή τη θέση, μόνο και μόνο, γιατί

τα μαύρα έπαιζαν παθητικά. Τα μαύρα με σωστό παιχνίδι δεν έχουν κανένα πρόβλημα όπως θα δούμε.

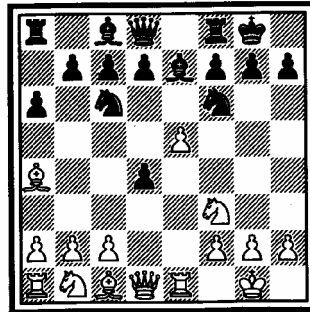
14... ♜δ6! (επίσης καλό είναι το 14... ♞β8 15. ♞:α4 δ5! 16. ♞:α6 ♙γ5 και το λευκό ροκέ δεν έχει ικανοποιητική προστασία από κομμάτια — Αρντελεάνου-Γρίβας, Σκόπια, 1984) 15. ♜γ3 ♙ζ6! 16. ♙δ2 (στο 16. ♜δ5 πάλι το 16...α3 δίνει τη λύση στα μαύρα) α3 17. β3 ♙δ4 18. ♞αδ1 ♜ε5 19. ♞α4 ♞ζ6 20. ♜ε4 ♞η6 21. ♜η5 ♙β6 και τα μαύρα στέκονται πολύ καλά — Σαξ-Σμέγκαλ, Άμστερνταμ, 1979.

II.

7... 0-0

Λιγότερο ακριβές από το 7...β5 γιατί δίνει στα λευκά κάποιες τύχες για πλεονέκτημα.

8. ε5

8... ζε8

Παίζεται και το 8...ζδ5 9.ζ:δ4 ζβ6 10.ζβ3 ζ:δ4 11.♣:δ4 δ5 12.ε:δ6 ζ:δ6 13.ζζ4 και οι καλύτερες θέσεις των λευκών κομματιών εξασφαλίζουν μια μικρή πρωτοβουλία — Σορτ-Μποτερίλ, Αγγλία, 1979.

9. ζζ4

Αρκετά δημοφιλές είναι το γκαμπί με 9.γ3 δ:γ3 10.ζ:γ3 δ6 11.ε:δ6 και ο μαύρος έχει πολλές επιλογές κοψίματος στο δ6. Στη συνέχεια της παρτίδας προβλέπεται οξύ παιχνίδι κομματιών λόγω του ανοικτού κέντρου.

Παίζεται ακόμη και το 9.ζ:δ4 ζ:δ4 10.♣:δ4 β5 11.ζβ3 γ5 12.♣ε4 ζβ8 — Χολμόβ-Σμύσλοβ, Σότσι, 1974.

9... ζ6

Οι παρτίδες του Αμερικάνου Τάρζαν έχουν κάνει αρκετά δημοφιλή αυτή την κίνηση.

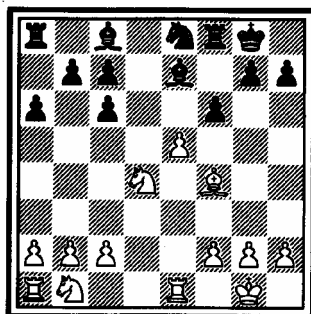
Πολλά περιθώρια αφήνουν στα λευκά άλλες κινήσεις π.χ. 9...β5 10.ζβ3 δ5 11.γ3 ζη4 12.θ3 ζθ5 13.η4 ζη6 14.γ:δ4 — Σμιτ-Τσέιπλιν, ΕΣΣΔ, 1976, ή

9...δ5 10.ζ:γ6 β:γ6 11.ζ:δ4 ζδ7 12.ζβ3 και τα μαύρα κομμάτια είναι δυσκίνητα — Τόμπα-Σάμκο-

βιτς, ΕΣΣΔ, 1971, ή

9...δ6 10.ζ:γ6 β:γ6 11.ζ:δ4 ζδ7 12.♣ζ3 — Ταλ-Μέγιτς, Νόβι Σαντ, 1974.

10.ζ:γ6 δ:γ6
11.♣:δ4 ♣:δ4
12.ζ:δ4

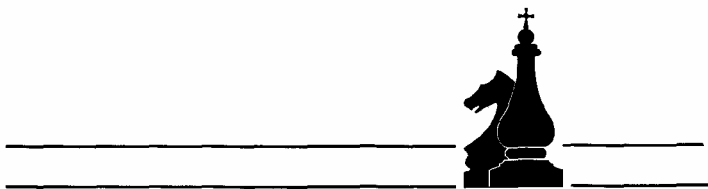

12... ζ5!

Κατώτερο είναι το 12...ζ:ε5 13.ζ:ε5 ζζ6 14.ζδ2 γ5 15.ζ4ζ3, και τα λευκά έχουν καλύτερες θέσεις κομματιών αλλά και καλύτερη δομή πιονιών — Τόμπα-Φόλντι, Ουγγαρία, 1974.

13.ζζ3 η6

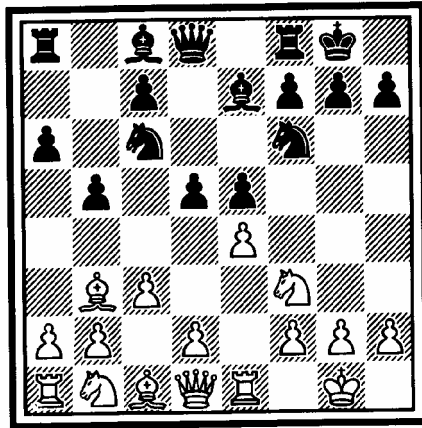
και τα μαύρα θα μπλοκάρουν στο ε6 με περίπου ισόπαλο φινάλε — Λάνκα-Σνάιντερ, Γιουρμάλα, 1978.

ΕΠΙΘΕΣΗ ΤΟΥ ΜΑΡΣΑΛ

1. ε4
 2. ♞ζ3
 3. ♚β5
 4. ♚α4
 5. 0-0
 6. ♖ε1
 7. ♚β3
 8. γ3

ε5
 ♞γ6
 α6
 ♞ζ6
 ♚ε7
 β5
 0-0
 δ5

Η προσπάθεια αυτή του Αμερικανού Φρανκ Μάρσαλ να καταρρίψει την Ισπανική παρτίδα με θυσία ενός πιονιού, είναι το αντικείμενο συζήτησης των θεωρητικών για πολλά χρόνια. Φαίνεται ότι τα λευκά τελικά μπορούν να διατηρήσουν το πiónι, αλλά για μία σειρά κινήσεων θα είναι στην άμυνα και ορισμένες φορές σε παθητικές θέσεις.

Η στρατηγική αιτιολόγηση του γκαμπί βασίζεται στο γεγονός ότι η πλευρά της βασίλισσας του λευκού βρίσκεται προς στιγμή σε αδράνεια.

Για τους πρακτικούς παίκτες συνιστώ το σταθερό αντι-Μάρσαλ σύστημα με 8.α4 ♖β7 (αν 8...β4 9.δ4 δ6 10.δ:ε5 δ:ε5 11.♟βδ2, το αδύνατο τετράγωνο γ4 δίνει μια μικρή υπεροχή στα λευκά, 11...♙η4 12.θ3 ♙:ζ3 13.♣:ζ3 ♟δ4 14.♣η3 ♟δ7 15.♟ζ3 ♟:β3 16.γ:β3 με λίγο καλύτερα τα λευκά, — Βεστερίεν-Ίβκοβ, Βάικ αν ζε, 1970) 9.δ3 δ6 10.♙δ2 (Εμποδίζοντας το ♟α5, ισόπαλο είναι το 10.♟γ3 ♟α5 11.♙α2 β4 12.♟ε2 γ5, με σχέδιο ♙γ8 και ♙ε6 —

Γκίπολις-Ίβκοβ, Ζάγκρεμπ, 1965) β4 11.γ3 β:γ3 12.♟:γ3 ♟α5 13.δ4 ♟:β3 14.♣:β3 ♣β8 15.♣γ2 και τώρα η δυναμική αντίδραση στο κέντρο με 15...δ5! εξασφάλισε ικανοποιητικό παιχνίδι στα μαύρα — Ματούλοβιτς-Ρεσέβκι, Μάρμπορ, 1967.

Για την ιστορία αναφέρω ότι ο Μάρσαλ παρουσίασε την επίθεσή του για πρώτη φορά εναντίον του Καπαμπλάνκα, στη Νέα Υόρκη το 1918.

9.ε:δ5

♟:δ5

Κακό είναι κατά τον Ταλ το 9...ε4? 10.δ:γ6 ε:ζ3 11.δ4! (το 11.♣:ζ3 ♙η4 δίνει κάποιο παιχνίδι στα μαύρα) ζ:η2 12.♣ζ3 κ.λ.π.

10.♟:ε5

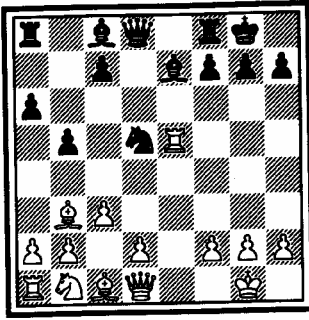
♟:ε5

11.♣:ε5

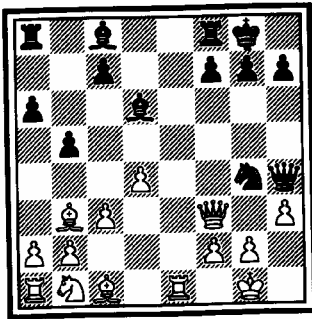
11..

γ6

Κίνηση αποδεκτή από όλους τους θεωρητικούς. Δεν ικανοποιεί η παλιά συνέχεια 11...♟ζ6 12.δ4 ♙δ6 13.♣ε1 ♟η4 14.θ3 (χάνει το 13.η3? ♟:θ2! με ισχυρότατη επίθεση) ♣θ4 15.♣ζ3 (Σε καταστρο-

φή οδηγεί το 15.θ:η4? ♖θ2+ 16.♘ζ1 ♖θ1+ 17.♙ε2 ♙:η4+ 18.♘δ3 ♖:η2 19.♞η1 ♙ζ5+ 20.♙ε2 ♞αε8+ 21.♙ε3 ♞:ε3+! 22.♙:ε3 ♖ε4+ και ματ στην επόμενη, ενώ κατώτερο επίσης είναι και το 15.♙ε3 ♙θ2+ 16.♘ζ1 ♙ζ4 17.♖δ2 ♙:ε3 18.ζ:ε3 ♙η3 19.♞γ1 ♙β7 με θαυμάσια θέση για τα μαύρα — Τολούς-Ζάμπο, Ουγγαρία, 1958).

Κρίσιμη θέση. Η παρτίδα Καπα-

μπλάνκα-Μάρσαλ, Νέα Υόρκη, 1918 συνεχίστηκε με 15...♙:ζ2?! 16.♞ε2?! ♙η4? (τα αλληπάλληλα λάθη είναι δικαιολογημένα, αφού η θέση είναι ιδιαίτερα περίπλοκη) 17.θ:η4 ♙θ2+ 18.♘ζ1 ♙η3 19.♞:ζ2 ♖θ1+ 20.♙ε2 ♙:ζ2 (δεν είναι καλύτερο ούτε το 20...♖:γ1 21.♖:η3) 21.♙δ2 με σημαντική υπεροχή του λευκού.

Η ανάλυση της παραπάνω παρτίδας έδειξε ότι ο Μάρσαλ έπρεπε να συνεχίσει με 16...♙η4! και η θέση είναι ασαφής μετά από 17.♙δ2 με σκοπό 18.♙ζ1 ή 17.η3!?. Δεν είναι καλό το 17.♖:α8? ♖η3 18.θ:η4 ♖θ2+ 19.♘ζ1 ♙η3 20.♙ε3 ♖θ1+ 21.♙η1 ♙θ2 και τα μαύρα θα κερδίσουν τουλάχιστον την βασίλισσα.

Προχωρώντας περισσότερο την ανάλυση φάνηκε ότι λάθος ήταν και το 16.♞ε2 του Καπαμπλάνκα, που μπορούσε να αποκτήσει υπεροχή με την ιδέα του Βίσπιτς 16.♙δ2! π.χ.

16...♙η4? 17.♞ε8! κερδίζει, ή 16...♙:θ3+? 17.η:θ3 ♙:θ3 18.♞ε4 κερδίζει, ή 16...♙η4? 17.♖:ζ2 ♙θ2+ 18.♘ζ1 ♙η3 19.♙η5! κερδίζει, ή 16...♙:θ3 (σχετικά το καλύτερο) 17.η:θ3 ♙:θ3+ 18.♘ζ1 με υπεροχή του λευκού.

Άλλες κινήσεις του λευκού αντί

για 16. ♖δ2! ή 16. ♖ε2?! χάνουν π.χ.

16. ♣ζ2? ♕θ2+ 17. ♖ζ1 ♕η3
18. ♣ε2 ♕:θ3 19. η:θ3 ♖αε8 κ.τ.λ.
ή

16. ♖ε8? ♗:θ3+ 17. η:θ3 ♕β7!

18. ♖:ζ8+ ♖:ζ8 19. ♣ε3 ♕η3! (και

όχι το προτεινόμενο από την «Εγκυκλοπαίδεια ανοιγμάτων»

19... ♕η4 20. ♣η4 ♣ε1+ 21. ♖θ2

και δεν φαίνεται κάποια καλή συνέχεια για τα μαύρα) κ.λπ., ή

16. ♣α8? ♗:θ3+ 17. η:θ3 ♣ε1+ κ.λπ.

Η καλύτερη πρακτικά συνέχεια του μαύρου στη θέση του διαγράμματος είναι το 15... θ5! διατηρώντας την εκκρεμότητα, αλλά μετά από 14. ♕ε3! τα λευκά είναι λίγο καλύτερα, σύμφωνα με τον Ταλ.

12.♠4

Μετά από 12. η3?! ♕δ6 14. ♖ε1

♣δ7! 14.♠4 ♣θ3 15. ♖ε4 η5!

16. ♣ζ3 ♕ζ5 17. ♕:δ5 (ενδιαφέ-

ρουσα πρόταση του Κρόγκιους η θυσία διαφοράς με 17. ♕γ2) γ:δ5

18. ♖ε3 ♕ε4 19. ♖:ε4 (η θυσία

διαφοράς είναι τώρα υποχρεωτική) δ:ε4 20. ♣ζ6 ♣η4!

η θέση είναι αρκετά δύσκολη αλλά οι προοπτικές του μαύρου φαίνονται κά-

πως καλύτερες — Μπλάκστοκ-Ραντοβίτσι, Αγγλία, 1972.

12...

♕δ6

13. ♖ε1

Ενδιαφέρον παρουσιάζει η πρό-

ταση του Μαρή με 13. ♕η5! ♣γ7

(13... ζ6? 14. ♖:δ5!) 14. ♖ε1 ♕:θ2+

15. ♖θ1 με ασαφές παιχνίδι.

13...

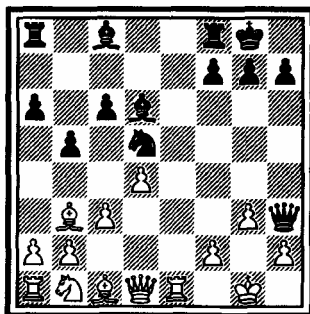
♣θ4

14. η3

Όχι βέβαια 14. θ3? ♕:θ3 κ.λπ.

14...

♣θ3

15. ♕ε3

Παίζεται και 15. ♣δ3 ♕ζ5 (όχι

15... ζ5? 16. ♣ζ3! και 17. ♕ζ4 με υ-

περοχή) 16. ♣ζ1 ♣θ5 17. ♕ε3 -(Α-

λυτα προβλήματα αντιμετώπισε ο

λευκός στην παρτίδα Μπίβ-

τσεβ-Σιντόροβ, ΕΣΣΔ, 1950, μετά

από 17. ♕δ1? ♣η6! 18. ♗δ2 ♗ζ4

με απειλές 19... ♕θ3 και 19... ♕δ3

κερδίζοντας τη βασίλισσα) ♕θ3

18. ♕δ1 ♣ζ5 19. ♣ε2 ♖αε8

20. ♗δ2 γ5 με ικανοποιητικό α-

ντάλλαγμα για το χαμένο πιόνι. —

Μπολεσλάβσκι-Μπρονστάιν,
ματς, 1950.

15... $\text{\textcircled{d}}\eta 4$
16. $\text{\textcircled{c}}\delta 3$ $\text{\textcircled{e}}\alpha\epsilon 8$

Κατώτερο είναι το βίαιο 16...ζ5
17.ζ4 η5 18. $\text{\textcircled{c}}\zeta 1$ $\text{\textcircled{c}}\theta 5$ 19. $\text{\textcircled{d}}\delta 2$
 $\text{\textcircled{e}}\alpha\epsilon 8$ 20. $\text{\textcircled{c}}\eta 2!$ (Το μειονέκτημα
του ζ5 είναι το κάρφωμα στο δ5
που εκμεταλλεύεται ο λευκός)
η:ζ4 21. $\text{\textcircled{d}}:\delta 5+$! $\text{\textcircled{c}}\theta 8$ 22. $\text{\textcircled{d}}:\zeta 4$ $\text{\textcircled{d}}:\zeta 4$
23. $\text{\textcircled{d}}:\gamma 6!$ $\text{\textcircled{d}}:\epsilon 3+$ 24. $\text{\textcircled{c}}\theta 1$ $\text{\textcircled{d}}\theta 3$ (ο
λευκός απειλούσε $\text{\textcircled{d}}\zeta 3$ αλλάζο-
ντας τους λευκούς αξιωματικούς)
25. $\text{\textcircled{c}}\epsilon 2!$ (αν 25. $\text{\textcircled{c}}\zeta 3$ $\text{\textcircled{d}}\eta 4$ $\frac{1}{2}:\frac{1}{2}$ —
Μπολεσλάβσκι-Πόγκατς, Ντε-
μπρέκεν, 1961) $\text{\textcircled{d}}\eta 4$ 26. $\text{\textcircled{d}}:\epsilon 8$ $\text{\textcircled{e}}:\epsilon 8$
27. $\text{\textcircled{c}}:\epsilon 3!$ και το φινάλε ευνοεί τα
λευκά.

Βιαστικό είναι το κόψιμο στο ε3
π.χ. 16... $\text{\textcircled{d}}:\epsilon 3$ 17. $\text{\textcircled{e}}:\epsilon 3$ (όχι βέβαια
17.ζ:ε3? $\text{\textcircled{d}}:\eta 3$ ή 17. $\text{\textcircled{c}}:\epsilon 3?$ $\text{\textcircled{e}}\alpha\epsilon 8!$
18. $\text{\textcircled{c}}:\epsilon 8$ $\text{\textcircled{d}}\zeta 3!$) γ5 18. $\text{\textcircled{c}}\zeta 1$ $\text{\textcircled{c}}\theta 6$
19. $\text{\textcircled{d}}\delta 2$ $\text{\textcircled{e}}\alpha\delta 8$ 20. $\text{\textcircled{d}}\zeta 3$ και δεν υ-
πάρχει αντάλλαγμα για το χαμένο
πίονι — Φίσερ-Ντόνερ, Σάντα Μό-
νικα, 1966.

17. $\text{\textcircled{d}}\delta 2$ $\text{\textcircled{e}}\epsilon 6$

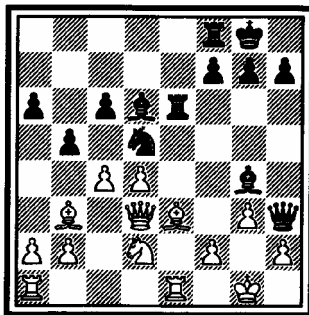
Με προοπτική στις στήλες ε και θ.

18. $\alpha 4!$

Μετά από 18.γ4

(βλέπε επόμενο διάγραμμα)

18... $\text{\textcircled{d}}\zeta 4!$ 19.γ:δ5 (όχι βέβαια
19.η:ζ4? $\text{\textcircled{e}}\theta 6$ 20. $\text{\textcircled{c}}\epsilon 4$, δεν υπάρχει

άλλη κίνηση, $\text{\textcircled{c}}:\theta 2+$ 21. $\text{\textcircled{c}}\zeta 1$ $\text{\textcircled{e}}\epsilon 6$
κ.τ.λ. ή 19. $\text{\textcircled{d}}:\zeta 4?!$ $\text{\textcircled{d}}:\zeta 4$ 20. $\text{\textcircled{c}}\zeta 1$
 $\text{\textcircled{d}}\epsilon 2+$ 21. $\text{\textcircled{c}}\theta 1$ $\text{\textcircled{c}}\theta 6$ με απειλές.
Μια ενδιαφέρουσα δυνατότητα
φαίνεται το 19. $\text{\textcircled{c}}\zeta 1!$?) $\text{\textcircled{e}}\theta 6$
20. $\text{\textcircled{c}}\epsilon 4$ $\text{\textcircled{c}}:\theta 2+$ 21. $\text{\textcircled{c}}\zeta 1$ έχουμε μια
πολύ περίπλοκη θέση, με επικίν-
δυνη πρωτοβουλία των μαύρων.
Ομοίως επικίνδυνο κατά τον Ταλ,
είναι το 18. $\text{\textcircled{d}}:\delta 5$ γ:δ5 19.α4 β:α4!
20.γ4 (Αποφασιστική πρωτοβου-
λία δίνει στα μαύρα το 20. $\text{\textcircled{e}}:\alpha 4?$
ζ5! 21. $\text{\textcircled{c}}\zeta 1$ ζ4 22. $\text{\textcircled{c}}:\theta 3$ $\text{\textcircled{d}}:\theta 3$
23.η:ζ4 $\text{\textcircled{e}}:\zeta 4$ 24. $\text{\textcircled{d}}\zeta 1$ $\text{\textcircled{e}}\eta 4+$
25. $\text{\textcircled{d}}\eta 3$ θ5, ενώ στο 20. $\text{\textcircled{c}}\zeta 1$ $\text{\textcircled{e}}\beta 8!$
η στήλη β είναι επικίνδυνη) $\text{\textcircled{d}}\beta 4!$
(ο ίππος δ2 είναι χρήσιμος στον
λευκό τόσο για αμυντικούς λό-
γους όσο και για παιχνίδι στα κε-
ντρικά τετράγωνα) 21.γ:δ5 $\text{\textcircled{d}}:\delta 2$
22. $\text{\textcircled{d}}:\delta 2$ $\text{\textcircled{e}}\beta 6!$

18... $\zeta 5!$

19. $\text{\textcircled{c}}\zeta 1$

Αν 19.ζ4? $\text{\textcircled{e}}\zeta 8$ 20.α:β5 $\text{\textcircled{d}}:\zeta 4!$

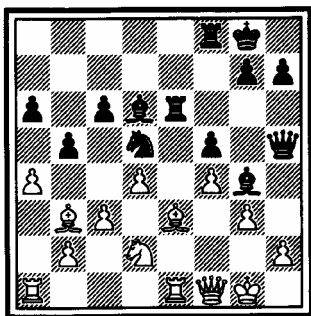
19... ♖θ5

Δεν είναι επικίνδυνο το 19...ζ4?

20. ♔:ζ4 ♕:ζ4 21. ♖:θ3 ♕:θ3

22. ♖:ε6 με υπεροχή του λευκού.

20.ζ4

20... β:α4

Ο λευκός απειλούσε 21.α:β5 α:β5

22. ♔:δ5 γ:δ5 23. ♖:β5 κ.λ.π.

Δεν είναι καλό το φυσιολογικό

20... ♖ζε8? 21.α:β5! ♖:ε3 22. ♖:ε3

♖:ε3 23.β:γ6! ♖ε2 24. ♔:δ5+ ♖ζ8

25.θ3! ♔:θ3 26. ♔:ζ3! και κερδίζει

—Γκούρεβιτς-Γκρζεσκόβιακ, αλληλογραφία, 1970.

21. ♖:α4 ♖β8

Εμποδίζει το ♖γ4 και απειλεί

22... ♖:β3 και ♖:ε3.

22. ♔:δ5 γ:δ5

23. ♖η2 ♖ε8

Η θέση είναι ασαφής και προσφέ-

ρει χώρο για ανάλυση. Μια πιθανή

συνέχεια που προτείνει ο Ταλ εί-

ναι 24. ♖:δ5 ♖θ8 25. ♖ζ2 η5

26. ♖:α6 ♖:β2 27. ♖α2 με ασάφεια

φυσικά!